

ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน
ตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ในจังหวัดเลย

นางสาวสุรชญา มงคลกุลรัตน์

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
แขนงวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2563

**Factors Affecting the Success of Farmer Group Standardized According
to Cooperative Promotion Department in Loei Province**

Miss Suratchana Mongkonkunnattana

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Business Administration

School of Management Science

Sukhothai Thammathirat Open University

2020

หัวข้อการศึกษาคั่นคว่ำอิสระ ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน
ตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ในจังหวัดเลย
ชื่อและนามสกุล นางสาวสุรชานา มงคลกุลรัตน
แขนงวิชา บริหารธุรกิจ
สาขาวิชา วิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.กิงพร ทองใบ

การศึกษาคั่นคว่ำอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2564

คณะกรรมการสอบการศึกษาคั่นคว่ำอิสระ

กิงพร ทองใบ

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.กิงพร ทองใบ)

รองศาสตราจารย์ ดร.รชพร จันทร์สว่าง

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รชพร จันทร์สว่าง)

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภาวิน ชินะโชติ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภาวิน ชินะโชติ)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาวิทยาการจัดการ

ชื่อการศึกษา คั่นคว้ออิสระ ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัด
ของกรมส่งเสริมสหกรณ์ในจังหวัดเลย

ผู้ศึกษา นางสาวสุรฉนา มงคลกุลรัตน์ รหัสนักศึกษ 2623003411 **ปริญญา** บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.กึ่งพร ทองใบ **ปีการศึกษา** 2563

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ในจังหวัดเลย 2) ศึกษากระบวนการจัดการของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ในจังหวัดเลย 3) เพื่อเปรียบเทียบระดับความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ในจังหวัดเลย จำแนกตามปัจจัยประชากรศาสตร์ และ 4) ศึกษาระดับอิทธิพลของกระบวนการจัดการที่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ในจังหวัดเลย

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรในการศึกษา คือ สมาชิกของกลุ่มเกษตรกรในอำเภอหนองหินและอำเภอภูกระดึง จังหวัดเลย จำนวน 653 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 248 คน โดยใช้สูตรของทาโร ยามาเน่ และกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบกลุ่มหลายชั้น เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานโดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการศึกษาพบว่า 1) ระดับความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ในจังหวัดเลย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีกำไรสุทธิประจำปีและมีการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีตามกฎหมาย เว้นแต่ภัยธรรมชาติจนเกิดความเสียหายต่อสมาชิกและกลุ่มเกษตรกรโดยรวม และน้อยที่สุดคือ คณะกรรมการดำเนินการจัดให้มีการจัดทำบุดรอปสิบสองเดือนแล้วเสร็จและจัดให้มีผู้สอบบัญชีตรวจสอบได้ภายใน 150 วัน ตามกฎหมาย 2) กระบวนการจัดการของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ในจังหวัดเลย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.72 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน คือ การนำหรือการสั่งการ การวางแผน การจัดองค์การ การควบคุม ตามลำดับ 3) ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกัน มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ในจังหวัดเลย ไม่แตกต่างกัน และ 4) ปัจจัยกระบวนการจัดการ ด้านการวางแผน ด้านการนำหรือการสั่งการ และด้านการจัดองค์การ ร่วมกันพยากรณ์ความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ในจังหวัดเลย ได้ร้อยละ 44 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ ความสำเร็จ กลุ่มเกษตรกร เกณฑ์มาตรฐาน

Independent Study title: Factors Affecting the Success of Farmer Group Standardized According to Cooperative Promotion Department in Loei Province

Author: Miss Suratchana Mongkonkunrattana; **ID:** 2623003411;

Degree: Master of Business Administration;

Independent Study advisor: Dr. Kingporn Thongbai, Associate Professor;

Academic year: 2020

Abstract

The objectives of this study were to 1) study the level of success of the farmer group who passed the standard criteria in accordance with the Key Performance Indicator of the Cooperative Promotion Department in Loei Province; 2) study the management process of the farmer group; 3) compare a level of success of the farmer group, classified by demographic factors, and 4) study a level of influence of the management process affecting the success of the farmer group.

The population of this quantitative research consisted of 653 members of the farmer group in Nong Hin District and Phu Kradueng District, Loei Province. The sample size of 248 persons was determined using Taro Yamane's Formula with multi-stage sampling. A constructed questionnaire was used as a tool for data collection. The descriptive statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, and standard deviation. The hypothesis test was conducted by using the multiple regression analysis and content analysis methods.

The result revealed that 1) the level of success of the farmer group was overall and in each item at a high level. The highest was gain of net profit for the year followed by legal appropriation of net profit for the year, unless natural caused damages to the members and the farmer group as the whole. The lowest mean was the committee's execution to complete the preparation of balance sheet for twelve month period, and assignation to the auditor for auditing within 150 days in accordance with the law; 2) the management process of the farmer group was overall at a high level with a mean of 3.72. When considered individual aspects, the mean of all aspects which were leading or commanding, planning, organizational management, controlling, respectively, was at a high level; 3) different demographic factors indifferently affected the success of the farmer group; and 4) the management process factors in planning, leading or commanding, and organizational management, predicted the success of the farmer group by 44 percent with a statistical significance at the level of 0.05.

Keywords: Success, Farmer Group, Standard Criteria

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาครั้งนี้สำเร็จลุล่วงได้ ด้วยผู้ศึกษาได้รับความอนุเคราะห์เป็นอย่างดีจากรองศาสตราจารย์ ดร.กึ่งพร ทองใบ อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้กรุณาใช้เวลาให้คำปรึกษาแนะนำและข้อคิดเห็นตลอดจนติดตามตรวจแก้ไขข้อบกพร่องในการศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้ อย่างใกล้ชิดตลอดมา นับตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ รวมทั้งคณาจารย์ แขนงวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่ประสานวิชาให้ผู้ศึกษาได้นำความรู้มาใช้ในการศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้ ผู้ศึกษารู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้ศึกษาขอขอบคุณคณะกรรมการดำเนินการ สมาชิกของกลุ่มเกษตรกรในจังหวัดเลย ทุกท่านที่เสียสละเวลาและให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และขอบคุณสำหรับกำลังใจที่ได้รับจากเพื่อนร่วมงานสำนักงานสหกรณ์จังหวัดเลย และเพื่อนร่วมศึกษาแขนงวิชาบริหารธุรกิจ ทุกท่าน

นอกจากนี้ ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณคณาจารย์สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช มารดาและญาติพี่น้องทุกคนที่ได้กรุณาให้การสนับสนุนช่วยเหลือ และให้กำลังใจตลอดมา ซึ่งผู้ศึกษาถือว่ามีค่าเป็นอย่างยิ่ง

ท้ายสุดนี้ ผู้ศึกษาหวังว่ารายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจและผู้ที่เกี่ยวข้อง ประโยชน์ใดๆ ที่จะได้รับจากการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้ศึกษาขอโน้มอุทิศคุณความดีทั้งมวลแด่ผู้มีพระคุณ และผู้มีส่วนช่วยเหลือทุกท่าน และหวังว่าการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจทั่วไป

สุรัชญา มงคลกุลรัตน์

มิถุนายน 2564

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ในการศึกษา	2
กรอบแนวคิดการศึกษา	3
สมมติฐานการศึกษา	4
ขอบเขตของการศึกษา	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	8
แนวคิดเกี่ยวกับความสำเร็จ	8
แนวคิดเกี่ยวกับด้านประชากรศาสตร์	14
แนวคิดเกี่ยวกับการจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรและการจัดมาตรฐานกลุ่มเกษตรกร	18
การจัดการกลุ่มเกษตรกรของกรมส่งเสริมสหกรณ์ในจังหวัดเลย	26
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	31
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา	34
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	34
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	36
การเก็บรวบรวมข้อมูล	40
การวิเคราะห์ข้อมูล	41
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	42
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	42
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยของกระบวนการจัดการ	44

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ระดับความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน ตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ในจังหวัดเลย	49
ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน ของกลุ่มเกษตรกร	56
ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐาน	56
บทที่ 5 สรุปการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	66
สรุปการศึกษา	66
อภิปรายผล	69
ข้อเสนอแนะ	72
บรรณานุกรม	74
ภาคผนวก	79
ก แบบสอบถามการศึกษา	80
ข แบบสอบถามเพื่อแบบประเมินค่า IOC	88
ค ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม	97
ประวัติผู้ศึกษา	100

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 จำนวนสมาชิกกลุ่มเกษตรกรในอำเภอหนองหิน และอำเภอภูกระดึง จังหวัดเลย	35
ตารางที่ 3.2 จำนวนกลุ่มตัวอย่างสมาชิกกลุ่มเกษตรกรในอำเภอหนองหิน และภูกระดึง จังหวัดเลย	36
ตารางที่ 3.3 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม	40
ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	43
ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัจจัยกระบวนการจัดการโดยรวม	44
ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัจจัยกระบวนการจัดการ ด้านการวางแผน	45
ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัจจัยกระบวนการจัดการ ด้านการจัดองค์การ	46
ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัจจัยกระบวนการจัดการ ด้านการนำหรือการสั่งการ	47
ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัจจัยกระบวนการจัดการ ด้านการควบคุม	48
ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความสำเร็จกลุ่มเกษตรกร ที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ในจังหวัดเลย โดยภาพรวม	50
ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความสำเร็จกลุ่มเกษตรกร ของคณะกรรมการดำเนินการจัดให้มีการจัดทำบุคลากรรอบสิบสองเดือนแล้วเสร็จ และจัดให้มีผู้สอบบัญชีตรวจสอบได้ภายใน 150 วัน ตามกฎหมาย	51
ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความสำเร็จกลุ่มเกษตรกร ของการไม่มีข้อสังเกตของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับรายการข้อบกพร่อง ทางการเงินและบัญชีอย่างร้ายแรง	52
ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความสำเร็จกลุ่มเกษตรกร ของการทำธุรกิจหรือการบริการอย่างน้อย 1 ชนิด	53

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 4.11	ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความสำเร็จกลุ่มเกษตรกร ของการประชุมใหญ่สามัญประจำปีภายในกำหนดเวลา 150 วัน เว้นแต่ มีภัยธรรมชาติจนเกิดความเสียหายต่อสมาชิกและกลุ่มเกษตรกร โดยรวม	54
ตารางที่ 4.12	ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความสำเร็จกลุ่มเกษตรกร ของการมีกำไรสุทธิประจำปีและมีการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี ตามกฎหมาย เว้นแต่ภัยธรรมชาติจนเกิดความเสียหายต่อสมาชิก และกลุ่มเกษตรกร โดยรวม	55
ตารางที่ 4.13	ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1	57
ตารางที่ 4.14	ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2	58
ตารางที่ 4.15	เปรียบเทียบระดับความสำเร็จ จำแนกตามปัจจัยประชากรศาสตร์ ด้านเพศ	59
ตารางที่ 4.16	เปรียบเทียบระดับความสำเร็จ จำแนกตามปัจจัยประชากรศาสตร์ ด้านอายุ	60
ตารางที่ 4.17	เปรียบเทียบระดับความสำเร็จ จำแนกตามปัจจัยประชากรศาสตร์ ด้านตำแหน่ง	61
ตารางที่ 4.18	เปรียบเทียบระดับความสำเร็จ จำแนกตามปัจจัยประชากรศาสตร์ ด้านรายได้ต่อปี	62
ตารางที่ 4.19	ปัจจัยกระบวนการจัดการที่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกร ที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ในจังหวัดเลย	64
ตารางที่ 4.20	ระดับอิทธิพลของกระบวนการจัดการที่มีผลต่อความสำเร็จ ของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัด ของกรมส่งเสริมสหกรณ์ในจังหวัดเลย	65

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการศึกษา	4
ภาพที่ 2.1 หน้าที่การจัดการหรือกระบวนการจัดการ	28

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กลุ่มเกษตรกร เริ่มมีการรวมตัวกันเป็นครั้งแรก เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2498 อย่างไม่เป็นทางการ เรียกว่า กลุ่มชาวนา และหลังจากนั้นทางราชการได้ส่งเสริมให้ตั้งกลุ่มชาวนา ขยายไปทั่วประเทศ โดยใช้การจดทะเบียนไว้เป็นหลักฐานแต่ไม่ได้เป็นนิติบุคคล จนเมื่อกรมส่งเสริม การเกษตร ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 21 ตุลาคม 2510 กลุ่มชาวนาจึงเปลี่ยนชื่อเป็นกลุ่มเกษตรกร กลุ่มเกษตรกรที่มีได้เป็นนิติบุคคลไม่สามารถดำเนินธุรกิจการค้าได้ เนื่องจากไม่มีกฎหมายรับรอง กระบวนการและสหกรณ์จึงพยายามหาทางสนับสนุนให้มีกฎหมายรับรองกลุ่มเกษตรกร ให้เป็นนิติบุคคล ซึ่งได้เสนอกฎหมายนี้ให้รัฐบาลพิจารณา โดยให้ความหมายว่าบุคคลผู้ประกอบ อาชีพเกษตรกรรมเป็นหลักจำนวนไม่น้อยกว่าสามสิบคน และมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือ ชึ่งกันและกัน ในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม อาจร่วมกันจัดตั้งเป็นกลุ่มเกษตรกร ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยกลุ่มเกษตรกร พ.ศ. 2547 ได้ สมาชิกต้องเป็นบุคคลที่บรรลุนิติภาวะแล้ว และมีกิจการหรือภูมิลำเนาอยู่ในท้องที่ที่กลุ่มเกษตรกรนั้น ดำเนินการอยู่ (ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี การสหกรณ์ที่ 5, 2559)

ตลอดระยะเวลา 40 ที่ผ่านมานับตั้งแต่มีการจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรขึ้นมาครั้งแรก กลุ่มเกษตรกรของประเทศไทยยังมีกลุ่มเกษตรกรที่ยังไม่ประสบความสำเร็จหรือไม่ผ่านเกณฑ์ มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ จะเห็นได้จากการจำแนกระดับชั้นของกลุ่มเกษตรกร ออกเป็น 2 ระดับชั้น คือ ระดับชั้นที่ 1 กลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน มีจำนวน 2,892 กลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 81.17 ของกลุ่มเกษตรกรทั้งหมดและระดับชั้นที่ 2 กลุ่มเกษตรกรที่ต่ำกว่ามาตรฐาน มีจำนวน 671 กลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 18.83 (กรมส่งเสริมสหกรณ์, 2562)

จังหวัดเลยมีกลุ่มเกษตรกรรวมทั้งจังหวัด จำนวน 84 กลุ่ม โดยมีกลุ่มเกษตรกร ที่นำมาจัดมาตรฐานจำนวน 49 กลุ่ม แยกเป็นกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านมาตรฐาน จำนวน 28 กลุ่ม คิดเป็น ร้อยละ 57.14 กลุ่มเกษตรกรต่ำกว่ามาตรฐาน จำนวน 21 กลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 42.86 กลุ่มเกษตรกร ที่อยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานยังมีข้อบกพร่อง ซึ่งมีสาเหตุเกิดจากการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกร ทำให้ไม่สามารถช่วยเหลือเกษตรกรได้อย่างแท้จริง (สำนักงานสหกรณ์จังหวัดเลย, 2562)

อำเภอหนองหินและอำเภอภูกระดึง เป็นอำเภอหนึ่งในจังหวัดเลย โดยมีกลุ่มเกษตรกรที่อยู่ในพื้นที่ทั้งหมด 3 กลุ่มเกษตรกรที่มีสถานะดำเนินการ ได้แก่ กลุ่มเกษตรกรทำไร่นองหิน กลุ่มเกษตรกรทำไร่ภูกระดึง และกลุ่มเกษตรกรทำนาผานกเค้า โดยมีสมาชิกทั้งหมด 653 คน (สำนักงานสหกรณ์จังหวัดเลย, 2562) ซึ่งเป็นกลุ่มเกษตรกรที่ได้รับการจัดตั้งจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นองค์กรระดับชุมชนที่สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกรทางด้านเศรษฐกิจให้สามารถพึ่งตนเองได้ แต่ในทางปฏิบัติกลุ่มเกษตรกรบางกลุ่มมีการดำเนินงานที่ประสบความสำเร็จสามารถดำเนินธุรกิจมีกิจกรรมอำนวยความสะดวกได้อย่างต่อเนื่อง แต่บางกลุ่มก็ประสบความล้มเหลว ไม่มีการดำเนินธุรกิจและทำให้ผลการปฏิบัติงานการส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรไม่สามารถดำเนินการให้เป็นไปตามเป้าหมายได้

การบริหารจัดการกลุ่มเกษตรกรส่วนใหญ่เน้นเป็นการบริหารจัดการโดยประชาชนหรือชาวบ้านในท้องถิ่นที่ยังขาดความรู้ ความเชี่ยวชาญในการจัดการ แต่ในขณะเดียวกันบางกลุ่มเกษตรกรก็สามารถประสบผลสำเร็จได้จากการบริหารจัดการโดยประชาชนหรือชาวบ้านในท้องถิ่น ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ โดยมีขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่างอยู่ในเขตพื้นที่อำเภอหนองหินและอำเภอภูกระดึง จังหวัดเลย และศึกษาระดับความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรกระบวนการจัดการของกลุ่มเกษตรกร ระดับอิทธิพลของกระบวนการจัดการ เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนากลุ่มเกษตรกรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนากลุ่มเกษตรกรที่ยังไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน

2. วัตถุประสงค์ในการศึกษา

2.1 เพื่อศึกษาระดับความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ในจังหวัดเลย

2.2 เพื่อศึกษากระบวนการจัดการของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ในจังหวัดเลย

2.3 เพื่อเปรียบเทียบระดับความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ในจังหวัดเลย จำแนกตามปัจจัยประชากรศาสตร์

2.4 เพื่อศึกษาระดับอิทธิพลของกระบวนการจัดการที่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ในจังหวัดเลย

3. กรอบแนวคิดการศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

3.1.1 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ ประกอบด้วย เพศ อายุ ตำแหน่ง รายได้ต่อปี

3.1.2 กระบวนการจัดการ ประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์การ การนำหรือการสั่งการ การควบคุม

3.2 ตัวแปรตาม คือ ความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ในเขตพื้นที่อำเภอหนองหินและอำเภอภูกระดึง จังหวัดเลย โดยกรมส่งเสริมสหกรณ์ได้กำหนดตัวชี้วัดมาตรฐานกลุ่มเกษตรกร ไว้ดังนี้

3.2.1 มีการจัดทำบคุรรอบสืบสองเดือนแล้วเสร็จ และจัดให้มีผู้สอบบัญชีตรวจสอบภายใน 150 วัน

3.2.2 ไม่มีข้อสังเกตของผู้สอบบัญชีที่เกี่ยวกับรายการข้อบกพร่องทางการเงินและบัญชีอย่างร้ายแรง

3.2.3 มีการทำธุรกิจ หรือบริการอย่างน้อย 1 ชนิด

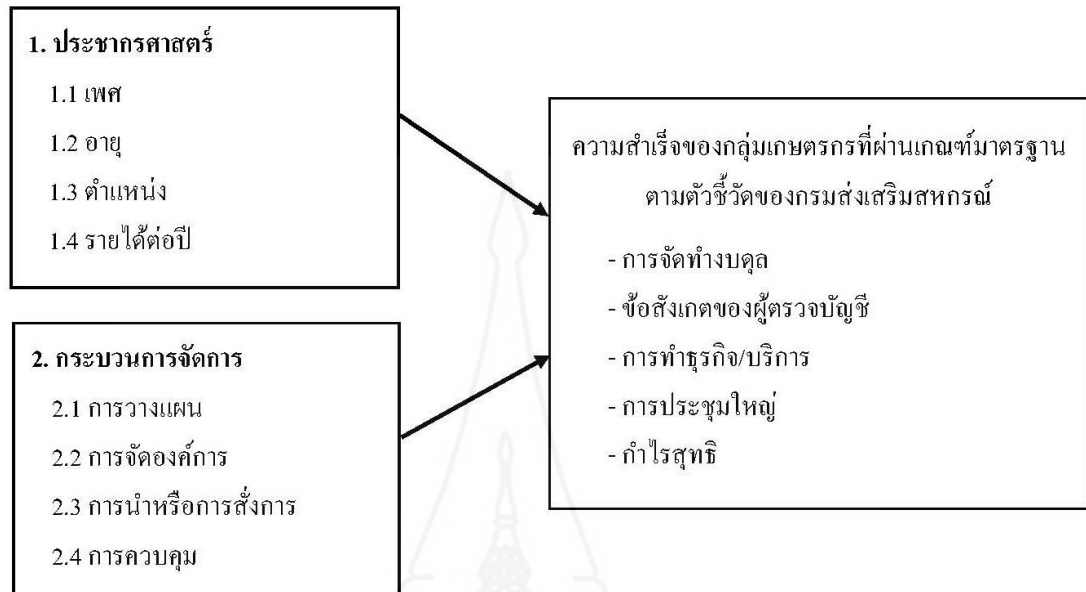
3.2.4 มีการประชุมใหญ่สามัญประจำปีภายในกำหนดเวลา 150 วัน

3.2.5 มีกำไรสุทธิประจำปี และมีการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี

การผ่านมาตรฐานกลุ่มเกษตรกรของกรมส่งเสริมสหกรณ์นั้น กลุ่มเกษตรกรต้องผ่านหลักเกณฑ์ทั้ง 5 ข้อ ของกรมส่งเสริมสหกรณ์จึงจะเป็นกลุ่มเกษตรกรผ่านเกณฑ์มาตรฐาน ส่วนกลุ่มเกษตรกรใดมีผลการดำเนินงานต่ำกว่าเกณฑ์ชี้วัดมาตรฐานตามที่กำหนดเพียงข้อเดียว ถือว่ากลุ่มเกษตรกรไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการศึกษา

4. สมมติฐานการศึกษา

สมมติฐานที่ 1 : ระดับความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ในจังหวัดเลย อยู่ในระดับน้อย

สมมติฐานที่ 2 : กระบวนการจัดการของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ในจังหวัดเลย อยู่ในระดับมาก

สมมติฐานที่ 3 : ปัจจัยประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกัน มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ในจังหวัดเลย ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 4 : ปัจจัยด้านกระบวนการจัดการมีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ในจังหวัดเลย

5. ขอบเขตของการศึกษา

5.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

5.1.1 *ลักษณะทางประชากรศาสตร์* ประกอบด้วย เพศ อายุ ตำแหน่ง รายได้ต่อปี

5.1.2 *กระบวนการจัดการ* ประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์การ การนำหรือการสั่งการ การควบคุม

5.1.3 *ความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกร* ประกอบด้วย ความสำเร็จของการปฏิบัติงานที่กำหนดขึ้น โดยกรมส่งเสริมสหกรณ์ มีทั้งหมด 5 ข้อ ได้แก่

- 1) มีการจัดทำบคุลรอบสิบสองเดือนแล้วเสร็จ และจัดให้มีผู้สอบบัญชีตรวจสอบภายใน 150 วัน
- 2) ไม่มีข้อสังเกตของผู้สอบบัญชีที่เกี่ยวกับรายการข้อบกพร่องทางการเงิน และบัญชีอย่างร้ายแรง
- 3) มีการทำธุรกิจ หรือบริการอย่างน้อย 1 ชนิด
- 4) มีการประชุมใหญ่สามัญประจำปีภายในกำหนดเวลา 150 วัน
- 5) มีกำไรสุทธิประจำปี และมีการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี

5.2 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

5.2.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ได้แก่ สมาชิกของกลุ่มเกษตรกรในอำเภอหนองหินและอำเภอภูกระดึง จังหวัดเลย มีทั้งหมด 3 กลุ่มเกษตรกรที่มีสถานะดำเนินการ ได้แก่ กลุ่มเกษตรกรทำไร่หนองหิน กลุ่มเกษตรกรทำไร่ภูกระดึงและกลุ่มเกษตรกรทำนาผานกเค้า โดยมีสมาชิกทั้งหมด 653 คน (สำนักงานสหกรณ์จังหวัดเลย, 2562)

5.2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่มหลายชั้น (Multi-Stage Cluster Sampling) (พิชิต ฤทธิจรูญ, 2549) มีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 จำแนกสมาชิกกลุ่มเกษตรกรในอำเภอหนองหินและอำเภอภูกระดึง จังหวัดเลย ได้ดังนี้ กลุ่มเกษตรกรทำไร่หนองหิน จำนวนสมาชิก 332 คน กลุ่มเกษตรกรทำไร่ ภูกระดึง จำนวนสมาชิก 182 คน และกลุ่มเกษตรกรทำนาผานกเค้า จำนวนสมาชิก 139 คน รวมจำนวนสมาชิกทั้งหมด 653 คน

ขั้นที่ 2 ทำการสุ่มตัวอย่างประชากร ใช้การสุ่มตัวอย่างของ ทาโร ยามาเน่ ณ ระดับความเชื่อมั่น 95% ความคลาดเคลื่อน 5% จากการคำนวณได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 248 คน

ขั้นที่ 3 ทำการแบ่งกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาที่ได้จากการคำนวณตามกลุ่ม
 เกษตรกรได้ดังนี้ กลุ่มเกษตรกรทำไร่นองหิน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 126 คน กลุ่มเกษตรกรทำไร่นอง
 ภูกระดึง กลุ่มตัวอย่างจำนวน 69 คน และกลุ่มเกษตรกรทำนาผานกเค้า กลุ่มตัวอย่างจำนวน 53 คน

ขั้นที่ 4 ทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการแบบเจาะจง (Purposive Sampling)
 จากรายชื่อสมาชิกกลุ่มเกษตรกรในอำเภอนองหินและอำเภอภูกระดึง จังหวัดเลย ตามกลุ่มที่เป็นสมาชิก
 จนครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง ที่ต้องการ

5.2.3 ขอบเขตด้านเวลา ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา ระหว่างเดือนตุลาคม 2563
 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2564

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 กลุ่มเกษตรกร หมายถึง กลุ่มบุคคลที่ประกอบอาชีพเกษตรกรที่ได้ทำการจดทะเบียน
 จัดตั้งตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยกลุ่มเกษตรกร พ.ศ. 2547 และเป็นกลุ่มที่อยู่ในเขตพื้นที่อำเภอนอง
 หินและอำเภอภูกระดึง จังหวัดเลย

6.2 ความสำเร็จ หมายถึง ผลการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกรอยู่ในระดับผ่านเกณฑ์
 มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์

6.3 เกณฑ์มาตรฐาน หมายถึง ตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ใช้วัดผลงานความสำเร็จ
 และการดำเนินกิจกรรมของกลุ่ม

6.4 ตัวชี้วัด หมายถึง ข้อกำหนดที่วัดความสำเร็จของการปฏิบัติงานที่กำหนดขึ้น
 โดยกรมส่งเสริมสหกรณ์ มีทั้งหมด 5 ข้อ ได้แก่

6.4.1 มีการจัดทำบคุรรอบสิบสองเดือนแล้วเสร็จ และจัดให้มีผู้สอบบัญชี
 ตรวจสอบภายใน 150 วัน

6.4.2 ไม่มีข้อสังเกตของผู้สอบบัญชีที่เกี่ยวกับรายการข้อบกพร่องทางการเงิน
 และบัญชีอย่างร้ายแรง

6.4.3 มีการทำธุรกิจ หรือบริการอย่างน้อย 1 ชนิด

6.4.4 มีการประชุมใหญ่สามัญประจำปีภายในกำหนดเวลา 150 วัน

6.4.5 มีกำไรสุทธิประจำปี และมีการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี

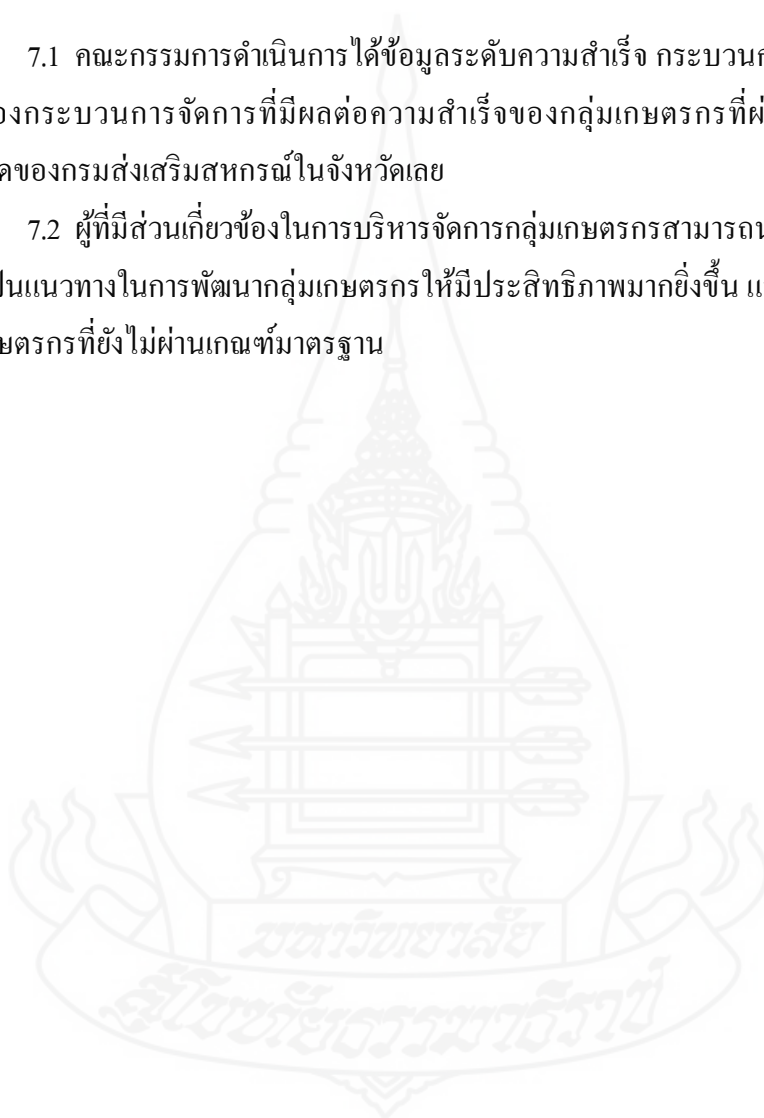
6.5 กระบวนการจัดการ หมายถึง หน้าที่ในการจัดการทรัพยากรทางการจัดการให้มี
 ประสิทธิภาพสูงสุด ประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์การ การนำหรือการสั่งการ การควบคุม

6.6 กรมส่งเสริมสหกรณ์ หมายถึง ส่วนราชการระดับกรม สังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีหน้าที่ส่งเสริมและพัฒนาการสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรภายในประเทศ

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 คณะกรรมการดำเนินการได้ข้อมูลระดับความสำเร็จ กระบวนการจัดการและระดับอิทธิพลของกระบวนการจัดการที่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ในจังหวัดเลย

7.2 ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารจัดการกลุ่มเกษตรกรสามารถนำข้อมูลจากการวิจัยครั้งนี้ไปเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพกลุ่มเกษตรกรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และนำไปประยุกต์ใช้กับกลุ่มเกษตรกรที่ยังไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาครั้งนี้ว่าเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ในจังหวัดเลย ผู้ศึกษาได้ศึกษา แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับความสำเร็จ
2. แนวคิดเกี่ยวกับด้านประชากรศาสตร์
3. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรและการจัดมาตรฐานกลุ่มเกษตรกร
4. การจัดการกลุ่มเกษตรกรของกรมส่งเสริมสหกรณ์ในจังหวัดเลย
5. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับความสำเร็จ

1.1 ความหมายของความสำเร็จ

พวงรัตน์ เกสรแพทย์ และคุณฤ โยเหลา (2546) กล่าวว่า ความสำเร็จ หมายถึง ความสามารถในการบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ ในด้านการบริหาร ด้านการดำเนินงานให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

อานันท์ ชินบุตร (2554) กล่าวว่า ความสำเร็จ หมายถึง ความสามารถในการวางแผน การปฏิบัติงาน การกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้

นันทกานต์ สายปิ่น (2555) กล่าวว่า ความสำเร็จ หมายถึง ความสามารถในการดำเนินธุรกิจให้บรรลุเป้าหมาย เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ตามแผนงาน โดยมีการดำเนินงานตามแผนอย่างมีประสิทธิภาพ จนบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

นุรน์จมาล် แวโด (2557) ได้กล่าวไว้ว่า การที่องค์กรจะประสบความสำเร็จนั้นมีปัจจัย และองค์ประกอบหลายประการ ทั้งผู้บริหารต้องทำให้บุคลากรของตนเกิดความรักภักดีต่อองค์กร อันจะนำไปสู่ความพยายามทุ่มเท เต็มใจ และเต็มที่ที่จะปฏิบัติงาน โดยองค์กรต้องไม่ละเลย ถึงความต้องการขั้นพื้นฐานรวมถึงเปิดโอกาสให้บุคลากรพัฒนาศักยภาพให้สูงขึ้น ไม่ว่าจะโดยการส่งไปอบรมดูงานฝึกอบรมพิเศษ รวมตลอดถึงส่งไปศึกษาต่อเพื่อให้เขามีโอกาสก้าวหน้าในการทำงาน

และบุคลากรต้องเป็นตัวขับเคลื่อนเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามทิศทางที่องค์กรกำหนดไว้ บุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถและพร้อมที่จะทุ่มเทให้กับการทำงาน เพื่อความสำเร็จขององค์กร

สุรพันธ์ ฉันทแคนสุวรรณ (2550) กล่าวว่า คັນิชีวัดผลสำเร็จขององค์กร ได้เสนอตัวชี้วัดเพิ่มเติมอีก 3 ด้าน คือ ด้านลูกค้า ด้านการเรียนรู้ การเจริญเติบโตขององค์กร และด้านกระบวนการภายในองค์กร นอกจากนี้ด้านการเงิน เป็น 4 ตัวชี้วัด เพื่อความสมดุลของการจัดการองค์กรซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้ คือ

1) คັນิชีวัดผลสำเร็จด้านลูกค้า (Customer Perspective) หลักการสำคัญ คือการสร้าง ความพึงพอใจให้กับลูกค้า รักษากลุ่มลูกค้า ความสามารถในการสร้างผลประกอบขององค์กรให้มีผลเป็นกำไรจากลูกค้าขององค์กร และการมีกลุ่มลูกค้าใหม่ๆ มากขึ้น

2) คັນิชีวัดผลสำเร็จด้านการเรียนรู้การเจริญเติบโตขององค์กร (Learning and Perspective) เป็นการวิเคราะห์โครงสร้างพื้นฐานขององค์กร การเจริญเติบโตขององค์กร ปัจจัยที่ทำให้องค์กรบรรลุตามเป้าหมาย ซึ่งการเจริญเติบโตและการเรียนรู้ขององค์กรพิจารณาได้จากผลผลิตภาพของพนักงาน ความพึงพอใจของพนักงาน การพัฒนา ฝึกอบรมพนักงาน และการดำรงอยู่ของพนักงาน ในองค์กร

3) คັນิชีวัดผลสำเร็จด้านกระบวนการภายในองค์กร (Internal Business Process Perspective) ผู้บริหารมักสนใจคັນิชีวัดผลสำเร็จด้านกระบวนการภายในองค์กรของธุรกิจด้านที่ 1 คือ มักเน้นการพยายามติดตามและปรับปรุงในด้านกระบวนการนวัตกรรม โดยวัดในเรื่องของการวิจัย การให้บริการ กระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ และด้านที่ 2 คือ กระบวนการปฏิบัติ โดยวัดที่คุณภาพ เวลา ค่าใช้จ่ายขององค์กรและผลงานที่เกิดขึ้น

4) คັນิชีวัดผลสำเร็จด้านการเงิน (Financial Perspective) เป็นตัวชี้วัดที่รู้จักกันดีด้านการเงิน ต้องการชี้วัดเครื่องมือเพื่อปรับปรุงผลกำไรและขาดทุนขององค์กรธุรกิจ ด้านกลยุทธ์ด้านการเงินประกอบด้วย 1) ช่วงที่องค์กรธุรกิจเติบโต 2) ช่วงต่อเนื่องขององค์กร และ 3) ช่วงเก็บเกี่ยวผลประโยชน์

สำนักงานสหกรณ์จังหวัดลำพูน (2560) การส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรซึ่งเป็นนิติบุคคล จะประสบผลสำเร็จ สามารถอำนวยความสะดวกแก่มวลสมาชิกตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการก็ต่อเมื่อได้ส่งเสริมตามสภาพที่แท้จริงของของกลุ่มเกษตรกรนั้นๆ ซึ่งจะทราบได้ก็ต่อเมื่อมีการจัดมาตรฐานเพื่อให้เป็นที่ยอมรับ โดยสอดคล้องกับหลักวิชาการและกฎหมายพร้อมสามารถเผยแพร่แก่สาธารณชนทั่วไปได้ กรมส่งเสริมสหกรณ์จึงได้กำหนดหลักเกณฑ์การจัดมาตรฐานกลุ่มเกษตรกรทั่วประเทศ กรมส่งเสริมสหกรณ์ได้ออกประกาศ เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดมาตรฐานกลุ่มเกษตรกร พ.ศ. 2560 เพื่อให้ตัวชี้วัดการจัดมาตรฐานกลุ่มเกษตรกรสอดคล้องกับข้อเท็จจริงในการดำเนินการ

ของกลุ่มเกษตรกร อันส่งผลให้กลุ่มเกษตรกรและบรรดาสมาชิกได้รับผลประโยชน์ยิ่งขึ้น และกำหนดระดับมาตรฐานเป็น 2 ระดับ คือ ระดับได้มาตรฐานและระดับต่ำกว่ามาตรฐานตัวชี้วัดระดับมาตรฐานกลุ่มเกษตรกร ใช้ผลการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกรปีล่าสุด ประกอบด้วย

- 1) คณะกรรมการดำเนินการจัดให้มีการจัดทำบคุรรอบสิบสองเดือนแล้วเสร็จ และจัดให้มีผู้สอบบัญชีตรวจสอบได้ภายใน 150 วัน ตามกฎหมาย
- 2) ไม่มีข้อสังเกตของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับรายการข้อบกพร่องทางการเงินและบัญชีอย่างร้ายแรง
- 3) มีการทำธุรกิจหรือการบริการอย่างน้อย 1 ชนิด
- 4) มีการประชุมใหญ่สามัญประจำปีภายในกำหนดเวลา 150 วัน เว้นแต่มีภัยธรรมชาติจนเกิดความเสียหายต่อสมาชิกและกลุ่มเกษตรกรโดยรวม
- 5) มีกำไรสุทธิประจำปีและมีการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีตามกฎหมาย เว้นแต่ภัยธรรมชาติจนเกิดความเสียหายต่อสมาชิกและกลุ่มเกษตรกรโดยรวม

กลุ่มเกษตรกรใดที่มีผลการดำเนินงานได้มาตรฐานที่กำหนดทั้ง 5 ตัวชี้วัด จัดเป็นกลุ่มเกษตรกรระดับได้มาตรฐาน ส่วนกลุ่มเกษตรกรที่มีผลการดำเนินงานไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ไม่ว่าข้อใดข้อหนึ่ง ให้จัดเป็นกลุ่มเกษตรกรระดับต่ำกว่ามาตรฐาน

กล่าวโดยสรุป ความสำเร็จในการดำเนินการ คือ ความสามารถในการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยกรมส่งเสริมสหกรณ์ได้กำหนดตัวชี้วัดระดับมาตรฐานกลุ่มเกษตรกร เพื่อใช้เป็นหลักเกณฑ์สำหรับวัดคุณภาพตามผลการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกรในรอบปีที่ผ่านมา เป็นการสะท้อนให้เห็นว่ากลุ่มเกษตรกร มีศักยภาพในการบริหารจัดการได้มากน้อยเพียงใด สามารถประสบผลสำเร็จในการผ่านเกณฑ์มาตรฐานกลุ่มเกษตรกรตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ที่ได้กำหนดไว้ได้หรือไม่ จากการศึกษาทบทวนแนวคิดข้างต้นผู้ศึกษาได้นำตัวชี้วัดระดับมาตรฐานกลุ่มเกษตรกรของกรมส่งเสริมสหกรณ์ทั้ง 5 ตัวชี้วัด มาใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ ประกอบด้วย (1) คณะกรรมการดำเนินการจัดให้มีการจัดทำบคุรรอบสิบสองเดือนแล้วเสร็จและจัดให้มีผู้สอบบัญชีตรวจสอบได้ภายใน 150 วัน ตามกฎหมาย (2) ไม่มีข้อสังเกตของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับรายการข้อบกพร่องทางการเงินและบัญชีอย่างร้ายแรง (3) มีการทำธุรกิจหรือการบริการอย่างน้อย 1 ชนิด (4) มีการประชุมใหญ่สามัญประจำปีภายในกำหนดเวลา 150 วัน เว้นแต่มีภัยธรรมชาติจนเกิดความเสียหายต่อสมาชิกและกลุ่มเกษตรกรโดยรวม (5) มีกำไรสุทธิประจำปีและมีการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีตามกฎหมาย เว้นแต่ภัยธรรมชาติจนเกิดความเสียหายต่อสมาชิกและกลุ่มเกษตรกรโดยรวม

1.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จ

Parsons (1964) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการใช้ความเป็นระบบขององค์การ เป็นเครื่องวัดความมีประสิทธิภาพขององค์การ โดยให้ชื่อว่า AGIL ซึ่งระบุถึงกิจกรรม 4 ประเภท ที่ทุกองค์การจำเป็นต้องกระทำ ซึ่งประกอบไปด้วย การปรับตัวต่อสิ่งแวดล้อม (Adaptation to the environment) การบรรลุถึงเป้าหมาย (Goal attainment) การประสานเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ซึ่งนำไปสู่ความมั่นคงทางสังคม (Integration Social Stability) สิ่งที่ยืดหยุ่นอยู่ภายใน (Latency) ซึ่งหมายถึง การรักษารูปแบบ (Pattern-maintenance) หรือการธำรงไว้ซึ่งสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรม และการกระตุ้นใจ

สุรพันธ์ ฉันทแดนสุวรรณ (2550) กล่าวว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ ในการบริหาร คือ 1) การยอมรับและการสนับสนุนของฝ่ายบริหารอย่างแท้จริง 2) ต้องระบุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมาย ให้ชัดเจน สามารถวัดได้ เข้าใจง่าย ไม่ซับซ้อน มีเหตุผลอธิบายถึงเป้าหมายต่างๆ 3) ติดตามผล และปรึกษาหารืออย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เป็นไปตามแผนงานที่วางไว้ 4) ต้องมีความเชื่อมั่นในความสามารถของผู้ใต้บังคับบัญชา และต้องถ่ายทอด ประสบการณ์เพื่อสนับสนุนผู้ใต้บังคับบัญชา

กิ่งพร ทองใบ และภาวิน ชินะโชติ (2563, น. 2-5) องค์การโดยทั่วไปจะมีทรัพยากร ทางการจัดการในการดำเนินธุรกิจ คือ 4 M อันประกอบไปด้วย คน (Man) เงิน (Money) วัสดุ (Material) และการจัดการ (Management) ทำให้ผู้บริหารองค์การต้อง อาศัยหน้าที่ทางการจัดการที่สำคัญ ประกอบด้วยการวางแผน (Planning) การจัดการองค์การ (Organizing) การนำหรือการสั่งการ (Leading) และการควบคุม (Controlling) โดยจะเรียกว่า POLC ในการจัดการทรัพยากร ทางการจัดการให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

ธนายุทธ อ่อนดี (2561) ได้กล่าวว่า จากการทบทวนแนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้ เกิดความสำเร็จของกลุ่มของเพ็ญพราว พิมสอน (2541) และแนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยแห่งความสำเร็จ วิสาหกิจชุมชนของณรงค์ เพ็ชรประเสริฐ (2542) รวมทั้ง การทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัย ที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์ต่างๆ ทำให้ได้ตัวแปรอิสระ 4 ตัวมาใช้ในการศึกษา ได้แก่ 1. ปัจจัยด้านคณะกรรมการ 2. ปัจจัยด้านการบริหารจัดการกลุ่ม 3. ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม 4. ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากภายนอก

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม เป็นปัจจัยอันดับที่ 1 ที่ส่งผลต่อความสำเร็จ ของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห่างสูง เนื่องจากคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตฯ มีการเปิดโอกาสให้สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมทั้งการวางแผนพัฒนา กลุ่ม การดำเนินงานของกลุ่ม การตรวจสอบ และร่วมรับผลประโยชน์ของกลุ่มฯ รวมไปถึงการเสนอข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ

ปัจจัยอันดับที่ 2 คือ ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากภายนอก เนื่องจากกลุ่มออมทรัพย์ฯ ได้รับการสนับสนุนจากกรมการพัฒนาชุมชน โดยได้มีการพัฒนาความรู้ให้กับคณะกรรมการฯ เช่น การอบรมการทำบัญชีกำกับดูแลการบริหารงานและมีการไปศึกษาดูงานจากกลุ่มออมทรัพย์ฯ ที่ประสบความสำเร็จอื่นๆ ในทุกๆ ปี ทำให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคต่อการบริหารงาน และนำแนวทางมาที่ได้มาปรับใช้กับกลุ่มฯ

ปัจจัยอันดับที่ 3 คือ ปัจจัยด้านการบริหารจัดการกลุ่ม เนื่องจากการบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์ฯ ยึดหลักการมีส่วนร่วมของสมาชิกและใช้หลักคุณธรรม 5 ประการ คือ ความซื่อสัตย์ ความเสียสละ ความรับผิดชอบ ความไว้วางใจ ความเห็นอกเห็นใจ สอดคล้องกับบริบทชุมชน และทำกิจกรรมของกลุ่มตามความประสงค์ของสมาชิก ร่วมแรงร่วมใจทำให้กลุ่มประสบความสำเร็จ

ปัจจัยอันดับที่ 4 คือ ปัจจัยด้านคณะกรรมการ เนื่องจากคณะกรรมการกลุ่มชุดปัจจุบัน มีภาวะผู้นำและยึดหลักคุณธรรม 5 ประการ ในการบริหารจัดการกลุ่มมีการพัฒนาความรู้ของกรมการสามารถรวมใจของสมาชิกได้

พงษ์ศักดิ์ อังกสิทธิ์และคณะ (2542) อ้างถึงในสำนักงานสหกรณ์จังหวัดอำนาจเจริญ (2559) ได้สรุปถึงปัจจัยต่างๆ ที่ทำให้กลุ่มหรือองค์กรเกษตรกรประสบความสำเร็จ ไว้ดังนี้ คือ

1) การจัดตั้งกลุ่ม ถ้าสมาชิกของกลุ่มที่มารวมตัวกันเป็นกลุ่มบุคคลที่ประสบปัญหาในการประกอบอาชีพคล้ายคลึงกัน เมื่อมารวมกลุ่มกันและมีการกำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกลุ่ม เพื่อแก้ไขปัญหาที่ประสบอยู่ไปในแนวทางเดียวกัน โอกาสที่การดำเนินงานของกลุ่มจะประสบความสำเร็จ ก็มีสูง

2) โครงสร้างในการดำเนินงานขององค์กร ควรมีความชัดเจนมีองค์ประกอบที่พอเหมาะ มีความคล่องตัวในการบริหารงาน มีการกำหนดหน้าที่และบทบาทของแต่ละฝ่าย แต่ละตำแหน่งไว้อย่างชัดเจน โดยไม่ซ้ำซ้อนกัน

3) การเข้ามารวมกลุ่มกันของสมาชิกที่เริ่มก่อตั้งและผู้ที่จะเข้ามาสมัครเป็นสมาชิกใหม่ ควรให้เป็นไปด้วยความสมัครใจ ไม่ควรเป็นการบังคับโดยหน่วยงานของทางราชการ หรือกลุ่มเกษตรกรเอง โดยไม่ได้มีการอธิบายหรือทำความเข้าใจในบทบาทการเป็นหน้าที่สมาชิกอย่างแท้จริง ให้แก่ผู้ที่จะสมัครเข้ามาเป็นสมาชิกใหม่ของกลุ่มเกษตรกร

4) การบริหารงานกลุ่ม การจะทำให้กลุ่มก้าวไปสู่ความสำเร็จได้ สิ่งสำคัญก็คือ ความซื่อสัตย์สุจริต ของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่ทำหน้าที่ในส่วนต่างๆ ของกลุ่มในทุกๆ ระดับ ตั้งแต่ ประธานกรรมการ คณะกรรมการ สมาชิก ฝ่ายจัดการ ถ้าทุกส่วนมีความซื่อสัตย์สุจริต ตามภาระหน้าที่ของตนเอง กลุ่มก็จะสามารถประสบความสำเร็จได้

5) การมีส่วนร่วมของสมาชิก เป็นปัจจัยสำคัญอีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้กลุ่มสามารถประสบความสำเร็จได้ คือ การมีส่วนร่วมของสมาชิก เช่น การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกคณะกรรมการ การแสดงความคิดเห็นในการบริหารจัดการหรือการดำเนินงานของกลุ่ม การรับรู้ถึงฐานะด้านสินทรัพย์และงบบัญชี กำไร-ขาดทุน ความก้าวหน้าในการดำเนินงานของกลุ่มตามช่วงเวลาที่กำหนดไว้ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ของกลุ่มอย่างเป็นธรรมโปร่งใส การเข้าร่วมประชุมพบปะหารือระหว่างสมาชิกคณะกรรมการภายในกลุ่มอย่างสม่ำเสมอ

6) การดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของกลุ่ม ที่สร้างประโยชน์ให้แก่สมาชิกของกลุ่ม เช่น การช่วยเหลือและสนับสนุนด้านปัจจัยการผลิตแก่สมาชิก การช่วยเหลือด้านการตลาดผลผลิตของสมาชิก การให้บริการด้านจำหน่ายเครื่องอุปโภคบริโภคให้แก่สมาชิก ถ้ากลุ่มสามารถทำกำไรและสมาชิกได้รับเงินปันผลและเฉลี่ยคืนอย่างยุติธรรมแล้ว จะเป็นแรงจูงใจให้สมาชิกร่วมทำธุรกิจกับกลุ่มมากขึ้น

7) เงินทุน ของกลุ่มในการดำเนินกิจกรรมใดๆ ของกลุ่ม ทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ เช่น การพัฒนากลุ่ม การช่วยเหลือสังคมของกลุ่ม การช่วยเหลือสมาชิกในด้านสวัสดิการต่างๆ มีความจำเป็นที่จะต้องใช้เงินทุนทั้งสิ้น ดังนั้นความสามารถในการหาเงินทุนให้กลุ่มจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้กลุ่มดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง แหล่งเงินทุนที่กลุ่มสามารถเข้าถึงได้ เช่น การสะสมทุนจากการถือหุ้นของสมาชิก การสร้างผลกำไรจากการดำเนินธุรกิจ การสนับสนุนจากทางราชการและองค์กรเอกชน เป็นต้น ถ้ากลุ่มมีเงินทุนที่ใช้ดำเนินการอย่างพอเพียงก็จะทำให้กลุ่มดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่อง

8) เจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ให้ความช่วยเหลือและดูแลการทำงานของกลุ่มต่างๆ มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งที่จะนำพาให้กลุ่มดำเนินงานไปสู่ความสำเร็จได้ ถ้าเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ให้ความเอาใจใส่และติดตามการดำเนินงานของกลุ่มอย่างต่อเนื่อง คอยช่วยเหลือให้คำแนะนำ และแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น

9) การจัดฝึกอบรมและให้ความรู้ ในด้านต่างๆ เนื้อหาหรือเรื่องที่จะนำมาฝึกอบรมให้กับสมาชิกของกลุ่ม ต้องเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพและพัฒนาอาชีพของสมาชิกกลุ่มต่างๆ อย่างแท้จริง หรือเป็นเรื่องที่สมาชิกกำลังประสบปัญหาอยู่ และต้องการแก้ไขโดยการฝึกอบรมให้ความรู้เพื่อนำไปปฏิบัติได้จริง เช่น เรื่องเกี่ยวกับการผลิตพืชหรือสัตว์ การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร โดยเลือกอบรมในประเด็นที่สมาชิกลงไปใช้ในการทำการเกษตรของตนเอง

10) การทำธุรกิจแบบครบวงจร เป็นปัจจัยอีกประการหนึ่งที่จะทำให้กลุ่มประสบความสำเร็จได้ คือ การให้ความรู้ในเรื่องที่เกี่ยวกับการผลิต การสนับสนุนเรื่องเงินทุน การช่วยเหลือสนับสนุนด้านปัจจัยการผลิต การจัดการการตลาดเพื่อให้สมาชิกได้ขายสินค้าในราคาที่ยุติธรรม

การเก็บรักษาผลผลิตเพื่อรอเวลาขายในช่วงที่ราคามีความเหมาะสม เป็นต้น ถ้ากลุ่มสามารถให้บริการแก่สมาชิกได้อย่างครบวงจรแบบนี้ สมาชิกจะเกิดความมั่นใจในการประกอบอาชีพ และเห็นความสำคัญของการเข้ามารวมกลุ่ม

กล่าวโดยสรุป ความสำเร็จในการดำเนินการ คือ ความสามารถในการปฏิบัติงาน ให้บรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การประสบความสำเร็จจะทราบได้ก็ต่อเมื่อมีการจัดมาตรฐานหรือใช้ตัวชี้วัดที่เป็นที่ยอมรับในการวัดความสำเร็จ การดำเนินการให้ประสบผลสำเร็จจำเป็นต้องอาศัยการบริหารจัดการที่ดีหรือปัจจัยที่มีความสำคัญเหมาะสมกับรูปแบบธุรกิจแต่ละประเภท ซึ่งการขับเคลื่อนกลุ่มเกษตรกรให้ประสบผลสำเร็จได้นั้นก็ต้องเกิดจากปัจจัยที่สำคัญและเหมาะสมเช่นกัน ส่วนใหญ่มักเกิดจากผู้นำกลุ่มสมาชิกภายในกลุ่มที่มีส่วนร่วมกับกิจการของกลุ่ม ความรู้ความเชี่ยวชาญในการบริหารจัดการ การได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก เช่น แหล่งเงินทุน องค์กรความรู้ เป็นต้น กระบวนการบริหารจัดการถือเป็นภารกิจที่สำคัญ เพราะการจัดการทรัพยากรที่มีให้เพียงพอเหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุดก็จะเป็นตัวช่วยให้องค์กรสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้จนนำไปสู่การประสบผลสำเร็จขององค์กร จากการศึกษา ทบทวนแนวคิดข้างต้นผู้ศึกษาได้นำหลักกระบวนการจัดการ POLC มาใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ ซึ่งประกอบด้วย การวางแผน (Planning) การจัดการองค์กร (Organizing) การนำหรือการสั่งการ (Leading) และการควบคุม (Controlling) โดยกำหนดเป็นปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ในจังหวัดเลย

2. แนวคิดเกี่ยวกับด้านประชากรศาสตร์

Hanna and Wozniak (2001); Shiffman and Kanuk (2003) อ้างถึงในชญชิตา โพธิ์ศรีขาม (2562) ได้ให้ความหมายของลักษณะทางประชากรศาสตร์ไว้ โดยกล่าวว่า ลักษณะทางประชากรศาสตร์หมายถึง ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวบุคคล เช่น อายุ เพศ การศึกษา อาชีพ รายได้ ศาสนาและเชื้อชาติ ซึ่งมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมผู้บริโภค ซึ่งโดยทั่วไปแล้วใช้เป็นลักษณะพื้นฐานที่นักการตลาดมักจะนำมาพิจารณา สำหรับการแบ่งส่วนแบ่งทางการตลาด (Market Segmentation) โดยนำมาเชื่อมโยงกับความต้องการความชอบ และอัตราการใช้จ่ายสินค้าของผู้บริโภค

ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ (2542, น. 44-52) ได้กล่าวถึงแนวความคิดด้านประชากรนี้ เป็นทฤษฎีที่ใช้หลักการของความเป็นเหตุเป็นผล กล่าวคือ พฤติกรรมต่างๆ ของมนุษย์เกิดขึ้นตามแรงบังคับจากภายนอกมากระตุ่น เป็นความเชื่อที่ว่าคนที่มีคุณสมบัติทางประชากรที่แตกต่างกัน จะมีพฤติกรรม

ที่แตกต่างกันไปด้วย ซึ่งแนวความคิดนี้ตรงกับทฤษฎีกลุ่มสังคม (Social Categories Theory) ของ Detour and Bell Rokeach (1996) ที่อธิบายว่า พฤติกรรมของบุคคลเกี่ยวข้องกับลักษณะต่างๆ ของบุคคล หรือลักษณะทางประชากร ซึ่งลักษณะเหล่านี้สามารถอธิบายเป็นกลุ่มๆ ได้ คือบุคคลที่มีพฤติกรรมคล้ายคลึงกันมักจะอยู่ในกลุ่มเดียวกันทั้งนั้น บุคคลที่อยู่ในลำดับชั้นทางสังคมเดียวกัน จะเลือกรับ และตอบสนองต่อเนื้อหาข่าวสารในแบบเดียวกัน และทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual Differences Theory) ซึ่งทฤษฎีนี้ได้รับการพัฒนาจากแนวความคิดเรื่องสิ่งเร้าและการตอบสนอง (Stimulus Response) หรือทฤษฎี เอส-อาร์ (S-R Theory) ในสมัยก่อนและได้นำมาประยุกต์ใช้อธิบายเกี่ยวกับการสื่อสารว่า ผู้รับสารที่มีคุณลักษณะที่แตกต่างกัน จะมีความแน่ใจต่อข่าวสารที่แตกต่างกัน

วคิน สันทรณ์ (2557, น. 8-11) แนวความคิดของประชากรศาสตร์ ได้สามารถจำแนกและอธิบายถึงคุณสมบัติเฉพาะตนของแต่ละบุคคล ซึ่งมีผลต่อระหว่างการสื่อสารกับผู้รับสารในสถานการณ์ต่างๆ ในการสื่อสารถ้าผู้รับสารมีจำนวนไม่มากก็อาจจะไม่ส่งผลกระทบทำให้เกิดปัญหาได้ เพราะสามารถวิเคราะห์ผู้รับสารได้ทุกคน แต่ในทางกลับกันถ้าในบางกรณีผู้รับสารมีจำนวนมาก จะไม่สามารถวิเคราะห์ผู้รับสารได้อย่างละเอียดเท่าที่ควร ดังนั้น การจำแนกผู้รับสารออกเป็นกลุ่มๆ ก็อาจทำให้ง่ายต่อการสื่อสารมากขึ้น โดยสามารถจำแนกตามลักษณะประชากร (Demographic Characteristics) ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา สถานะทางสังคม ศาสนา ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ อาจส่งผลกระทบต่อการศึกษา การรับรู้ ความเข้าใจในการสื่อสาร ข้อมูลด้านประชากร จะมีประสิทธิภาพก็ต่อเมื่อมีการกำหนดกลุ่มเป้าหมายที่ชัดเจนมากพอ โดยคนที่มีลักษณะทางประชากรต่างกันก็จะมีลักษณะทางจิตวิทยาแตกต่างกันอีกเช่นกัน

1) เพศ (Sex) โดยเบื้องต้นได้จำแนกปัจจัยทางเพศออกเป็นสองกลุ่ม ใหญ่ๆ คือผู้หญิง (Female) และผู้ชาย (Male) โดยจะมีความแตกต่างกันด้านกายภาพ ความถนัด อารมณ์ สภาวะทางจิตใจ และการตัดสินใจ ซึ่งจะมีความคิด ทัศนคติ ทัศนคติ รสนิยม ที่แตกต่างกันออกไป รวมถึง ประเพณี และ วัฒนธรรม เป็นตัวกำหนดบทบาทหน้าที่ของในส่วนผู้หญิงและผู้ชายที่แตกต่างกันออกไปของทั้งสองเพศในสังคม

เพศหญิงมีแนวโน้มที่จะส่งและรับข่าวสารได้ดีกว่าถ้าเปรียบเทียบกับเพศชาย แต่ในสำหรับเพศชายไม่ได้เน้นย้ำไปถึงแค่การรับส่งข่าวสารทางปกติเท่านั้น แต่เพศชายยังต้องการที่จะสร้างความสัมพันธ์กับผู้รับและส่งข่าวสารนั้นๆ ด้วย (ศิริวรรณ เสรีรัตน์, 2538)

เพศหญิงนั้นมีแนวโน้มที่จะคล้อยตามคนอื่นได้ง่ายกว่าเพศชาย และรวมถึงเพศหญิงสามารถรับการสื่อสารและเลียนแบบพฤติกรรมและบุคลิกภาพนั้นๆ จากผู้อื่น ได้ดีกว่าผู้ชายอีกด้วยมากกว่านั้นเพศหญิงมีสภาวะทางจิตใจที่อ่อนโยนมากกว่าผู้ชาย แต่ผู้ชายมีความหนักแน่นในการ

ตัดสินใจและการใช้ชีวิตมากกว่าผู้หญิง และมีความสามารถมีความจำที่ดีในการจำรูปทรงของสิ่งของต่างๆ แม้ว่ารูปทรงนั้นจะพลิกแพลงไปในรูปแบบอื่นก็ตาม นั่นคือทั้งสองเพศมีความแตกต่าง ในด้านต่างๆ ซึ่งส่งผลต่อการใช้ชีวิตของแต่ละบุคคล การรับรู้ ข่าวสาร และการประยุกต์เพื่อใช้ในการชีวิตประจำวัน (กิ่งแก้ว ทรัพย์พระวงศ์, 2546)

2) อายุ (Age) ปัจจัยของประชากรด้านอายุก็เป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่มีความสำคัญ ซึ่งปัจจัยทางอายุนี้ก็สามารถเป็นตัวกำหนดการตัดสินใจ และวุฒิภาวะในการใช้ชีวิต รวมถึงพฤติกรรม และความคิด ทั้งนี้ยังเป็นตัวแปรที่สามารถเปลี่ยนไปได้ตามสถานการณ์ คนที่มีอายุน้อยกว่า การตัดสินใจมักจะใช้อารมณ์มากกว่า มีความคิดที่เน้นค่านิยมหรือกระแสที่เกิดขึ้นตามสถานการณ์ ณ ช่วงเวลานั้น ชั่งมองโลกในแง่ดียึดมั่นในอุดมการณ์ตามความคิดของตัวเอง ตามประสบการณ์ที่ตัวเองได้พบเจอ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับคนที่อายุมากกว่าจะมีกรับฟังข่าวสารสังคม เศรษฐกิจ มากกว่าข่าวสารในวงการบันเทิง อาจเป็นกลุ่มคนที่มองโลกในแง่ร้ายกว่าคนอายุน้อยเพราะด้วยประสบการณ์ชีวิต การใช้ชีวิตที่ผ่านมาได้พบเจอทั้งสิ่งดีและไม่ดี สะสมเป็นประสบการณ์ชีวิตในการประกอบการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ อย่างระมัดระวังรอบคอบ แต่ถึงอย่างไรการรับรู้ข่าวสารในยุคอนาคตก็จะมีเปลี่ยนแปลงไปเรื่อยๆ ดังนั้นช่องทางการรับรู้ในอนาคตอาจทำประสบการณ์ชีวิตสำหรับคนอายุน้อยกว่าในบางเรื่องอาจมีหลักการที่ดีกว่าคนอายุมากกว่าก็เป็นได้ (กิ่งแก้ว ทรัพย์พระวงศ์, 2546)

แต่ถึงอย่างไรก็ตามคนที่มีความอายุในอัตราที่เพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ จะมีผลต่อความตัดสินใจที่รอบคอบมากขึ้นทั้งความคิด พฤติกรรม และการตัดสินใจ การสื่อสารมีการเปลี่ยนไปตามอายุ และประสบการณ์ ซึ่งบุคคลที่มีอายุมากกว่าจะสามารถรับการสื่อสารได้ดีกว่าบุคคลที่มีอายุน้อยกว่า ซึ่งสามารถสรุปได้ว่าอายุที่เพิ่มมากขึ้น สามารถเป็นปัจจัยในการเปลี่ยนแปลงวิธีคิด ทักษะคิด และสิ่งที่สนใจในอนาคตได้ (สุชา จันท์ธรม, 2544)

3) การศึกษา (Education) คือระดับการศึกษาและความรู้ที่ได้รับจากสถาบันต่างๆ และอาจรวมถึงประสบการณ์ชีวิตของแต่ละบุคคล ซึ่งบ่งบอกถึงความสามารถในการรับรู้ความเข้าใจของแต่ละบุคคล ซึ่งมีผลต่อการรับข่าวสารต่างๆ การศึกษาจะช่วยทำให้แต่ละบุคคลมีความรู้ทั้งทางด้านวิชาการและการใช้ชีวิต ซึ่งสิ่งเหล่านี้ทำให้จะช่วยให้แต่ละบุคคลมีความสามารถ ในการรับรู้ที่เพิ่มขึ้น และสามารถแยกแยะข่าวสารต่างๆ ได้เป็นอย่างดี โดยการศึกษาได้เริ่มมีผลตั้งแต่ผู้สอนส่งผลมายังผู้เรียน ซึ่งผู้สอนสามารถสอดแทรกทัศนคติและความรู้ไปสู่ผู้เรียนได้ นอกจากนี้การศึกษายังสามารถสร้างความแตกต่างทางด้านความคิด ทักษะคิดได้เช่นกัน รวมถึงยังพัฒนาความคิดในด้านคุณธรรม จริยธรรมต่างๆ

ระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน สาขาวิชาในการศึกษาที่แตกต่างกัน ยุคสมัยและระบบการศึกษาในรูปแบบที่แตกต่างกัน อาจส่งผลกระทบต่อความคิดและความต้องการที่แตกต่างกันตามไปด้วย (ปรมะ สตะเวทิน, 2546)

ปัจจัยด้านการศึกษาที่ดีจะเป็นตัวบ่งบอกถึงความสามารถของผู้รับสาร เช่น ผู้ที่มีการศึกษาในระดับสูงจะสามารถรับข่าวสารและตีความได้ดีกว่าผู้ที่มีการศึกษาน้อยกว่า สามารถเข้าใจสิ่งต่างๆ ได้ดีกว่าเชื่อมั่นในข้อมูลที่มีหลักฐานที่เพียงพอ และรวมไปถึงผู้ที่มีการศึกษาในระดับสูงก็จะใช้เวลาว่างในการรับรู้ข่าวสารเพิ่มเติมจากสื่อต่างๆ เช่น โทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อออนไลน์ เป็นต้น

4) สถานะทางสังคม (Socio-Economic Status) ปัจจัยทางด้านประชากรศาสตร์ในแง่ของสถานทางสังคม อันได้แก่ ถิ่นกำเนิด ภูมิลำเนา เชื้อชาติ รายได้ และฐานะทางสังคม ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ก็อาจมีผลต่อผู้รับสาร ตัวอย่างเช่น

(1) ความแตกต่างทางด้านเชื้อชาติ ก็จะส่งผลทำให้มีความคิด ทัศนคติ มุมมองในแง่มุมมองต่างๆ ตามประสบการณ์ที่แตกต่างกัน ซึ่งก็อาจจะนำไปสู่การรับสารที่แตกต่างกันไปด้วยเช่นกัน

(2) ความแตกต่างด้านสถานะทางสังคม การมีสถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจที่แตกต่างกันของกลุ่มคน ก็มีอิทธิพลต่อผู้รับสารที่จะมีรสนิยม ค่านิยมและเป้าหมายที่แตกต่างกันออกไป ผู้ที่มีสถานะทางสังคมที่ดีกว่าก็จะแสวงหาสิ่งทีส่งผลประโยชน์กับตนเองมากที่สุดและดีที่สุดให้กับตนเอง

(3) รายได้และความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ของแต่ละบุคคลจะแสดงถึงฐานะความเป็นอยู่ของครอบครัวของแต่ละบุคคล ซึ่งจะมีอิทธิพลต่อการดูแลตัวเอง และกำลังจ่ายที่จะได้การรับรู้ข่าวสารที่ต้องการ หากมีกำลังจ่ายมากก็มีสิทธิเข้าถึงการรับรู้ที่มากกว่าผู้ที่มีกำลังจ่ายที่น้อยกว่า เพราะกลุ่มที่มีรายได้น้อยกว่าหรือมีกำลังจ่ายที่น้อยกว่าจะมีข้อจำกัดในเข้าถึงหรือบริโภคข่าวสารและการรับประสบการณ์ใหม่ๆ ที่ได้จากการรับรู้

(4) สถานภาพสมรส คือการครองเรือน โดยมีสถานภาพ เช่น โสด สมรส หย่า หม้าย หรือแยกกันอยู่ เป็นต้น รูปแบบวัฒนธรรมและประเพณีการใช้ชีวิตของแต่ละท้องถิ่นมีอิทธิพลต่อสถานสมรสของคนกลุ่ม การอยู่บนความแตกต่างกันของพื้นที่ มีผลโดยตรงต่อผู้รับสาร การวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสารต่างๆ เช่น คนโสด จะมีความเป็นอิสระในการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ มากกว่าคนที่สมรสแล้ว เพราะกลุ่มคนที่มีสถานภาพสมรส ต้องนึกถึงสภาพของครอบครัวและคนที่อยู่รอบข้าง ต้องคิดให้รอบคอบในทุกๆ เรื่องที่อาจมีผลกระทบภายหลังต่อครอบครัวได้ หรือต้องมีการหารือกันภายในครอบครัวเพื่อร่วมกันตัดสินใจ

5) ศาสนา (Religion) การนับถือในศาสนาต่างของผู้รับสารก็มีผลต่อการที่จะเลือกรับสารที่แตกต่างกันออกไปตามความเชื่อของศาสนา เช่น ศาสนาพุทธ ศาสนาคริสต์ ศาสนาอิสลาม และศาสนาอื่นๆ ซึ่งในแต่ละศาสนาก็มีความเชื่อ ทักษะคติ มุมมอง พฤติกรรมวิธีการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ในแต่ละศาสนาที่แตกต่างกัน ก็มีผลต่อพฤติกรรมความต้องการในการรับสารที่แตกต่างออกไปด้วย

ศาสนามีอิทธิพลต่อบุคคลนั้นๆ ใน 3 ประเด็นหลัก คือ ศีลธรรม คุณธรรม และความเชื่อของบุคคลทั้งในด้านเศรษฐกิจและการเมือง การที่ผู้ส่งสารจะสามารถถ่ายทอดการรับรู้ต่างๆ ไปยังกลุ่มคนที่มีความคิดทางศาสนาที่แตกต่างกัน ผู้ส่งสารต้องคำนึงถึงความแตกต่างของแต่ละศาสนาให้ได้อย่างแท้จริง เพื่อที่จะสามารถถ่ายทอดไปยังผู้รับสารที่มีความแตกต่างกันได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด และถ่ายทอดให้ได้มากที่สุด (ปรมะ สตะเวทิน, 2546)

กล่าวโดยสรุป ลักษณะประชากรศาสตร์เป็นสิ่งที่แสดงถึงความแตกต่างที่มีอยู่ในตัวของแต่ละบุคคล สามารถนำมาวิเคราะห์เพื่อให้เกิดความเข้าใจถึงความแตกต่างในพฤติกรรม ความคิด การตัดสินใจของแต่ละบุคคลหรือแต่ละกลุ่มได้ จากแนวคิดเกี่ยวกับลักษณะประชากรศาสตร์ข้างต้น ผู้ศึกษาได้นำมาใช้เพื่อเป็นแนวทางการศึกษาในครั้งนี้ โดยผู้ศึกษาสนใจที่จะศึกษาลักษณะประชากรศาสตร์ด้านเพศ อายุ ตำแหน่ง และรายได้เฉลี่ยต่อปี

3. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรและการจัดมาตรฐานกลุ่มเกษตรกร

3.1 การจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร

กองพัฒนาสหกรณ์ภาคการเกษตรและกลุ่มเกษตรกร (ม.ป.ป.) ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 140 ประกาศ ณ วันที่ 1 พฤษภาคม พ.ศ. 2515 ได้แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ เพื่อให้ประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกรรมรวมกลุ่มกันจัดตั้งเป็นกลุ่มเกษตรกรขึ้น โดยมีหลักเกณฑ์และวิธีการจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 141 ณ วันที่ 1 พฤษภาคม พ.ศ. 2515 ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีฐานะเป็นนิติบุคคลและสามารถประกอบธุรกิจต่างๆ ภายใต้การสนับสนุนส่งเสริมและกำกับดูแลจากหน่วยงานทางราชการ

ในปี พ.ศ. 2542 ได้มีการตราพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 ขึ้น มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 24 เมษายน 2542 เป็นต้นไป โดยให้ยกเลิกประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 140 และได้บัญญัติให้มีการจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรขึ้นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด โดยให้เป็นไปตาม

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยกลุ่มเกษตรกร พ.ศ. 2547 ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 27 กรกฎาคม 2547 เป็นต้นไป และให้ยกเลิกประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 141

เกษตรกรกรมตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยกลุ่มเกษตรกร พ.ศ. 2547 ซึ่งหมายความว่า การทำนา ทำไร่ ทำสวน ประมง เลี้ยงสัตว์และเกษตรกรประเภทอื่น ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ในราชกิจจานุเบกษา

กลุ่มเกษตรกรตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยกลุ่มเกษตรกร พ.ศ. 2547 ซึ่งหมายความว่า บุคคล ผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรเป็นหลักจำนวนไม่น้อยกว่าสามสิบคนและมีวัตถุประสงค์ เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการประกอบอาชีพเกษตรกร อาจร่วมกันจัดตั้งเป็นกลุ่มเกษตรกร และจดทะเบียนจัดตั้งตามพระราชกฤษฎีกา

ขั้นตอนในการจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร

เกษตรกรจำนวนไม่น้อยกว่าสามสิบคน ผู้ประสงค์จะจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรให้ประสาน ขอคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดแห่งท้องที่ซึ่งมีขั้นตอน การดำเนินการจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร จำนวน 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การรวบรวมสมาชิกเกษตรกร โดยมีคุณสมบัติ ดังนี้

- 1) เป็นบุคคลธรรมดาบรรลุนิติภาวะ และมีสัญชาติไทย
- 2) เป็นบุคคลผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรเป็นหลัก
- 3) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย
- 4) ต้องมีจำนวนเกษตรกรหรือสมาชิกไม่น้อยกว่า 30 คน ที่มีการประกอบอาชีพ เกษตรกรรมประเภทเดียวกันและมีภูมิลำเนาในท้องที่ใกล้เคียงกัน

5) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการประกอบอาชีพเกษตรกร

6) ไม่เป็นสมาชิกของกลุ่มเกษตรกรอื่น หรือสมาชิกสหกรณ์ที่มีวัตถุประสงค์ ในการให้กู้ยืมเงินและในครอบครัวหนึ่งครอบครัวให้เป็นสมาชิกได้ไม่เกินหนึ่งคน

7) เข้ามาด้วยความสมัครใจ รวมถือหุ้นอย่างน้อยคนละหนึ่งหุ้น แต่ต้องไม่เกิน หนึ่งในห้าของจำนวนหุ้นทั้งหมด

8) ปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องของกลุ่มเกษตรกรและข้อบังคับที่ร่วมกัน กำหนดขึ้นมาอย่างเคร่งครัด และจัดทำบัญชีรายชื่อเกษตรกรผู้ประสงค์จะจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการเตรียมจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร หลังดำเนินการตามขั้นตอน ที่ 1 เป็นที่เรียบร้อยแล้ว

- 1) จัดประชุมสมาชิกเกษตรกรที่ประสงค์จะจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

(1) แต่งตั้งคณะผู้ก่อการ โดยเลือกบุคคลจากในที่ประชุมจำนวนไม่น้อยกว่า 7 คน เป็นตัวแทนในการดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

(2) ร่วมพิจารณาตั้งชื่อกลุ่มเกษตรกร

2) คณะผู้ก่อการ มีหน้าที่ต้องดำเนินการดังนี้ต่อไป

(1) กำหนดวัตถุประสงค์ของกลุ่มเกษตรกรให้สอดคล้องกับความต้องการของสมาชิกในกลุ่มเกษตรกรและประเภทของกลุ่มเกษตรกร

(2) จัดทำบัญชีรายชื่อสมาชิกของกลุ่มเกษตรกร

(3) จัดทำร่างข้อบังคับของกลุ่มเกษตรกร

3) คณะผู้ก่อการจัดประชุมผู้ที่ประสงค์จะเป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกร โดยให้ดำเนินการดังนี้

(1) นัดประชุมผู้ที่ประสงค์จะเป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกร

(2) จัดทำระเบียบวาระการประชุม

(3) จัดเตรียมบัญชีรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

(4) จัดเตรียมสมุดบันทึกวาระรายงานการประชุม

(5) จัดประชุมผู้ที่ประสงค์จะเป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกร เพื่อแจ้งชื่อกลุ่มเกษตรกร กำหนดวัตถุประสงค์การจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร และพิจารณาร่างข้อบังคับของกลุ่มเกษตรกร เพื่อถือใช้ปฏิบัติภายในกลุ่มเกษตรกร

การจัดประชุมทุกครั้งต้องแจ้งเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ สำนักงานสหกรณ์จังหวัด แห่งท้องที่ในแต่ละภูมิภาค หรือเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ของสำนักงานส่งเสริมสหกรณ์ พื้นที่ 1 หรือพื้นที่ 2 ในส่วนพื้นที่กรุงเทพมหานคร

ขั้นตอนที่ 3 การขอจดทะเบียนจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร คณะผู้ก่อการดำเนินการยื่นคำขอจดทะเบียนจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรต่อนายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรประจำจังหวัดในเขตพื้นที่ที่จะจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร ผ่านสำนักงานสหกรณ์จังหวัดในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ของเอกสารการขอจดทะเบียนจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร ประกอบด้วย

1) คำขอจดทะเบียนจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร จำนวน 1 ฉบับ

2) ร่างข้อบังคับของกลุ่มเกษตรกร จำนวน 4 ฉบับ

3) บัญชีรายชื่อเกษตรกรที่ประสงค์จะเป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกร จำนวน 2 ชุด

4) สำเนารายงานการประชุมที่ประสงค์จะจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร จำนวน 2 ชุด

5) สำเนารายงานการประชุมที่ประสงค์จะเป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกร จำนวน 2 ชุด

ขั้นตอนที่ 4 การจดทะเบียนจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร สำนักงานสหกรณ์จังหวัดในเขตพื้นที่ที่ดูแล จัดส่งเอกสารการจดทะเบียนจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรตามขั้นตอนที่ 3 ให้นายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรประจำจังหวัดในเขตพื้นที่ เพื่อพิจารณาการรับจดทะเบียนจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร หากมีคุณสมบัติครบถ้วนถูกต้องเป็นไปตามที่กำหนดนายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรประจำจังหวัดในเขตพื้นที่จะดำเนินการพิจารณาการรับจดทะเบียนจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร โดยแบ่งเป็น 3 กรณี ดังนี้

กรณีที่ 1 คำขอจดทะเบียนจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรมีเอกสารครบถ้วนและถูกต้อง นายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรประจำจังหวัดในเขตพื้นที่ที่รับจดทะเบียน โดย

- 1) ออกใบทะเบียนการจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร
- 2) จดทะเบียนข้อบังคับของกลุ่มเกษตรกร
- 3) แจ้งการรับจดทะเบียนให้กับกลุ่มเกษตรกร
- 4) แจ้งสำนักงานสหกรณ์จังหวัดในเขตพื้นที่
- 5) แจ้งสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ในเขตพื้นที่
- 6) แจ้งสำนักจัดตั้งและส่งเสริมสหกรณ์

กรณีที่ 2 คำขอจดทะเบียนจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร หรือข้อบังคับกลุ่มเกษตรกรมีรายการที่ยังไม่ถูกต้องครบถ้วน นายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรประจำจังหวัดในเขตพื้นที่ สั่งให้ผู้ก่อการดำเนินการแก้ไขหรือดำเนินการให้ถูกต้องและส่งเอกสารให้ครบถ้วน

กรณีที่ 3 หากนายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรประจำจังหวัดในเขตพื้นที่ไม่รับจดทะเบียน จะดำเนินการแจ้งเป็นหนังสือพร้อมแสดงผลให้แก่ผู้ก่อการทราบ

ผู้ก่อการสามารถอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรี โดยการทำเป็นหนังสือยื่นต่อนายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรประจำจังหวัดภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับการไม่รับจดทะเบียน รัฐมนตรีดำเนินการวินิจฉัยอุทธรณ์และแจ้งเป็นหนังสือให้แก่ผู้ก่อการทราบภายใน 60 วัน นับแต่วันที่รับหนังสืออุทธรณ์ และให้คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

ขั้นตอนที่ 5 การดำเนินการหลังจากได้รับจดทะเบียนจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร

- 1) กลุ่มเกษตรกรที่ได้รับจดทะเบียนแล้วมีสภาพเป็นนิติบุคคล
- 2) บุคคลตามบัญชีเกษตรกรผู้ซึ่งจะเป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกร มีสถานภาพเป็นสมาชิกตั้งแต่วันที่นายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรประจำจังหวัดในเขตพื้นที่รับจดทะเบียน และชำระค่าหุ้นค่าธรรมเนียม แรกเข้า ตามจำนวนที่ได้กำหนดไว้ให้ครบถ้วนและลงลายมือชื่อในทะเบียนสมาชิกโดยคณะผู้ก่อการเป็นผู้จัดทำ

- (1) ใบสมัครการเข้าเป็นสมาชิกของกลุ่มเกษตรกร
- (2) ทะเบียนสมาชิก

- (3) ทะเบียนหุ้น
 - (4) ออกใบเสร็จรับเงินค่าหุ้นและค่าธรรมเนียมแรกเข้า
- 3) คณะผู้ก่อการ มีอำนาจหน้าที่และสิทธิเช่นเดียวกับคณะกรรมการดำเนินการของกลุ่มเกษตรกร
- 4) คณะผู้ก่อการ ดำเนินการเรียกประชุมใหญ่สามัญครั้งแรกภายใน 90 วัน นับแต่วันได้รับใบทะเบียนจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร เพื่อดำเนินการดังต่อไปนี้
- (1) เลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการ
 - (2) เลือกตั้งผู้ตรวจสอบกิจการ
 - (3) กำหนดวงเงินดำเนินกิจการ
 - (4) กำหนดแผนดำเนินงานและงบประมาณรายจ่ายประจำปี
 - (5) มอบหมายการทั้งปวงให้คณะกรรมการดำเนินการ โดย
 - ก. นัดประชุมสมาชิกกลุ่มเกษตรกร
 - ข. จัดทำระเบียบวาระการประชุม
 - ค. จัดเตรียมบัญชีลงชื่อผู้เข้าประชุม
 - ง. จัดเตรียมสมุดบันทึกรายงานการประชุม
 - จ. จัดประชุมใหญ่สามัญครั้งแรก

กลุ่มเกษตรกรที่ได้รับจดทะเบียนแล้ว นายทะเบียนสหกรณ์จะมีอำนาจสั่งให้เลิกกลุ่มเกษตรกรหากปรากฏกรณีดังนี้

- 1) ไม่ดำเนินการประชุมใหญ่สามัญครั้งแรกภายใน 90 วัน นับแต่วันได้รับใบทะเบียนจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร
- 2) กลุ่มเกษตรกรไม่เริ่มดำเนินกิจการภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่จดทะเบียนจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร

3.2 การจัดมาตรฐานกลุ่มเกษตรกร

กลุ่มเกษตรกรที่เป็นนิติบุคคลได้มีการจัดตั้งโดยอาศัยอำนาจตามประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 140 และ 141 ลงวันที่ 1 พฤษภาคม พ.ศ. 2515 ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2511 ปัจจุบันได้เปลี่ยนเป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยกลุ่มเกษตรกร พ.ศ. 2547 ประกาศ ณ วันที่ 26 กรกฎาคม 2547 ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 นายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรระดับจังหวัดในภูมิภาค คือ เกษตรและสหกรณ์จังหวัด แต่สำหรับกรุงเทพมหานคร นายทะเบียนสหกรณ์ ซึ่งเป็นนายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรประจำกรุงเทพมหานคร และได้มอบอำนาจให้กับผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสหกรณ์ กรุงเทพมหานครพื้นที่ 1 และ พื้นที่ 2

สำนักงานสหกรณ์จังหวัดในฐานะเลขานุการนายทะเบียนกลุ่มเกษตรกร ตามระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ เรื่องอำนาจหน้าที่นายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรระดับจังหวัด ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับเอกสารการจดทะเบียนกลุ่มเกษตรกร การขอเลิกกลุ่มเกษตรกรต่อนายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรระดับจังหวัด การส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรซึ่งเป็นนิติบุคคลจะประสบผลสำเร็จ สามารถอำนวยประโยชน์แก่มวลสมาชิกตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการก็ต่อเมื่อได้ส่งเสริมตามสภาพที่แท้จริงของของกลุ่มเกษตรกรนั้นๆ ซึ่งจะทราบได้ก็ต่อเมื่อมีการจัดมาตรฐานเพื่อให้เป็นที่ยอมรับ โดยสอดคล้องกับหลักวิชาการและกฎหมายพร้อมสามารถเผยแพร่แก่สาธารณชนทั่วไปได้ กรมส่งเสริมสหกรณ์จึงได้กำหนดหลักเกณฑ์การจัดมาตรฐานกลุ่มเกษตรกรทั่วประเทศ

สำนักงานสหกรณ์จังหวัดลำพูน (2560) กรมส่งเสริมสหกรณ์ได้กำหนดยุทธศาสตร์เสริมสร้างความเข้มแข็งให้สถาบันเกษตรกร โดยมีแผนขับเคลื่อน 5 แผน ซึ่งในแผนที่ 5 เป็นแผนการพัฒนาสถาบันเกษตรกรให้เข้มแข็งและยั่งยืน และในส่วนของแผน คือ เพิ่มประสิทธิภาพการพัฒนาสถาบันเกษตรกรด้วยตัวของสมาชิกและสถาบันเกษตรกรเองเป็นหลัก และกรมส่งเสริมสหกรณ์เป็นหน่วยงานให้การสนับสนุนเท่าที่จำเป็น เพื่อให้สมาชิกมีบทบาทสำคัญในการบริหารและพัฒนาสถาบันด้วยตนเอง ซึ่งกรมส่งเสริมสหกรณ์ใช้การจัดมาตรฐานสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรเป็นกลไกหลักในการพัฒนาระบบสหกรณ์ โดยเน้นให้สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาตนเองให้ผ่านมาตรฐาน

กรมส่งเสริมสหกรณ์ ได้ออกประกาศ เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดมาตรฐานกลุ่มเกษตรกร ลงวันที่ 9 กันยายน 2546 กลุ่มเกษตรกรที่จะจัดมาตรฐานต้องจัดตั้งมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี เพราะต้องใช้ข้อมูลย้อนหลัง 2 ปี แต่ต่อมากรมฯ ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงหลักเกณฑ์การจัดมาตรฐานสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร จึงมีการปรับปรุงหลักเกณฑ์การจัดมาตรฐานกลุ่มเกษตรกร ตามประกาศกรมส่งเสริมสหกรณ์ ลงวันที่ 20 กันยายน 2550 โดยมีหลักเกณฑ์การจัดมาตรฐาน 5 ข้อ และใช้วันสิ้นปีทางบัญชีของกลุ่มเกษตรกรปีสุดท้ายเป็นหลักในการพิจารณา และได้มีการปรับปรุงเกณฑ์มาตรฐานใหม่เพื่อให้เข้ากับบริบทของสภาวะทางเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอีกหลายครั้ง โดยล่าสุดกรมส่งเสริมสหกรณ์ได้ออกประกาศ เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดมาตรฐานกลุ่มเกษตรกร พ.ศ.2560 เพื่อให้ตัวชี้วัดการจัดมาตรฐานกลุ่มเกษตรกรสอดคล้องกับข้อเท็จจริงในการดำเนินการของกลุ่มเกษตรกร อันส่งผลให้กลุ่มเกษตรกรและบรรดาสมาชิกได้รับผลประโยชน์ยิ่งขึ้น และกำหนดระดับมาตรฐานเป็น 2 ระดับ คือ ระดับได้มาตรฐาน และระดับต่ำกว่ามาตรฐาน ตัวชี้วัดระดับมาตรฐานกลุ่มเกษตรกร ใช้ผลการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกรปีล่าสุด ประกอบด้วย

(1) คณะกรรมการดำเนินการจัดให้มีการจัดทำงบดุลรอบสิบสองเดือนแล้วเสร็จ และจัดให้มีผู้สอบบัญชีตรวจสอบได้ภายใน 150 วัน ตามกฎหมาย

(2) ไม่มีข้อสังเกตของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับรายการข้อบกพร่องทางการเงินและบัญชี อย่างร้ายแรง

(3) มีการทำธุรกิจหรือการบริการอย่างน้อย 1 ชนิด

(4) มีการประชุมใหญ่สามัญประจำปีภายในกำหนดเวลา 150 วัน เว้นแต่มีภัยธรรมชาติ จนเกิดความเสียหายต่อสมาชิกและกลุ่มเกษตรกรโดยรวม

(5) มีกำไรสุทธิประจำปีและมีการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีตามกฎหมาย เว้นแต่ ภัยธรรมชาติจนเกิดความเสียหายต่อสมาชิกและกลุ่มเกษตรกรโดยรวม

กลุ่มเกษตรกรใดที่มีผลการดำเนินงานได้มาตรฐานที่กำหนดทั้ง 5 ตัวชี้วัด จัดเป็น กลุ่มเกษตรกรระดับได้มาตรฐาน ส่วนกลุ่มเกษตรกรที่มีผลการดำเนินงานต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ที่กำหนดไว้เพียงข้อใดข้อหนึ่ง ให้จัดเป็นกลุ่มเกษตรกรระดับต่ำกว่ามาตรฐาน

กลุ่มเกษตรกรที่นำมาจัดมาตรฐาน หมายถึง กลุ่มเกษตรกรทุกประเภท ยกเว้นกลุ่ม เกษตรกรที่อยู่ในเงื่อนไขข้อใดข้อหนึ่ง ดังนี้

(1) กลุ่มเกษตรกรที่จัดตั้งใหม่ที่ทำเนิการไม่เกิน 1 ปี

(2) กลุ่มเกษตรกรที่หยุดดำเนินงาน เลิก ชำระบัญชีหรือล้มละลายโดยศาลสั่ง

3.2.1 วัตถุประสงค์ของการจัดมาตรฐานกลุ่มเกษตรกร

1) เพื่อศึกษาข้อมูลและนำมากำหนดหลักเกณฑ์สำหรับวัดคุณภาพตามผล การดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกรในรอบปีที่ผ่านมา โดยกำหนดเป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งประเทศ

2) เพื่อนำผลการจัดมาตรฐานกลุ่มเกษตรกรไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการ ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพให้ผ่านมาตรฐานเพิ่มมากขึ้น

3) ประเมินศักยภาพในการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกร ผลจากการจัดระดับ มาตรฐานสะท้อนให้เห็นว่ากลุ่มเกษตรกรมีศักยภาพที่จะอำนวยความสะดวกแก่สมาชิกได้ดีเพียงใด และมีความสามารถในการบริหารจัดการมากน้อยเพียงใด

3.2.2 ความสำคัญของมาตรฐานกลุ่มเกษตรกร

1) เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวัดการบริหารจัดการการดำเนินการของกลุ่ม เกษตรกรเบื้องต้น และใช้วัดศักยภาพในการส่งเสริมและการพัฒนาคุณภาพของเจ้าหน้าที่ ส่งเสริมสหกรณ์ที่ดูแลรับผิดชอบ

2) มาตรฐานเป็นตัวชี้วัดหลักตามคำรับรองการปฏิบัติราชการของกรมส่งเสริม สหกรณ์

3.2.3 ประโยชน์ที่กลุ่มเกษตรกรได้รับจากการจัดระดับมาตรฐานกลุ่มเกษตรกร

1) ทำให้กรมส่งเสริมสหกรณ์มีหลักเกณฑ์การจัดมาตรฐานกลุ่มเกษตรกรที่ชัดเจน และเป็นมาตรฐานเดียวกัน เป็นประโยชน์ต่อการวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบกลุ่มเกษตรกรทั่วประเทศ

2) สามารถนำหลักเกณฑ์และผลการจัดมาตรฐานกลุ่มเกษตรกรเป็นข้อมูลประกอบการคัดเลือกกลุ่มเกษตรกรเพื่อร่วมแผนงาน/โครงการอย่างเหมาะสมกับสถานภาพของกลุ่มเกษตรกร รวมทั้งสินเชื่อเพื่อพัฒนากลุ่มเกษตรกร

3) สามารถนำผลสรุปของผลการจัดมาตรฐานกลุ่มเกษตรกรเป็นข้อมูลเชิงปริมาณและคุณภาพ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมสหกรณ์และพัฒนากลุ่มเกษตรกรให้เกิดผลดีแก่มวลสมาชิกของกลุ่มเกษตรกร

กล่าวโดยสรุป กลุ่มเกษตรกรตามพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยกลุ่มเกษตรกร พ.ศ. 2547 จัดตั้งขึ้นเพื่อดำเนินการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ซึ่งมีฐานะเป็นนิติบุคคลและสามารถประกอบธุรกิจต่างๆ ได้ ภายใต้การสนับสนุนส่งเสริมและกำกับดูแลของทางหน่วยงานราชการ โดยใช้อุดมการณ์ หลักการ วิธีการสหกรณ์ เป็นแนวทางในการดำเนินงาน คือ การร่วมกันคิด ร่วมกันทำ และบริหารจัดการร่วมกันโดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม ทั้งนี้ เพื่อการประเมินผลและติดตามผลการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกรที่จะสะท้อนให้เห็นถึงศักยภาพในการบริหารจัดการของกลุ่มเกษตรกรในปีที่ผ่านมา กรมส่งเสริมสหกรณ์จึงได้ออกประกาศเรื่อง หลักเกณฑ์การจัดมาตรฐานกลุ่มเกษตรกร พ.ศ.2560 เพื่อใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการวัดมาตรฐานกลุ่มเกษตรกรให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ ซึ่งมีทั้งหมด 5 ตัวชี้วัด จากการทบทวนแนวคิดการจัดมาตรฐานกลุ่มเกษตรกรข้างต้น ผู้ศึกษาได้นำตัวชี้วัดระดับมาตรฐานกลุ่มเกษตรกรของกรมส่งเสริมสหกรณ์ทั้ง 5 ตัวชี้วัด มาใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ ประกอบด้วย (1) คณะกรรมการดำเนินการจัดให้มีการจัดทำบคุรรอบสิบสองเดือนแล้วเสร็จและจัดให้มีผู้สอบบัญชีตรวจสอบได้ภายใน 150 วัน ตามกฎหมาย (2) ไม่มีข้อสังเกตของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับรายการข้อบกพร่องทางการเงินและบัญชีอย่างร้ายแรง (3) มีการทำธุรกิจหรือการบริการอย่างน้อย 1 ชนิด (4) มีการประชุมใหญ่สามัญประจำปีภายในกำหนดเวลา 150 วัน เว้นแต่มีภัยธรรมชาติจนเกิดความเสียหายต่อสมาชิกและกลุ่มเกษตรกรโดยรวม (5) มีกำไรสุทธิประจำปีและมีการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีตามกฎหมาย เว้นแต่ภัยธรรมชาติจนเกิดความเสียหายต่อสมาชิกและกลุ่มเกษตรกรโดยรวม

4. การจัดการกลุ่มเกษตรกรของกรมส่งเสริมสหกรณ์ในจังหวัดเลย

ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ (2545, น. 18) การบริหารจัดการทุกประเภทจำเป็นต้องอาศัยปัจจัยหรือทรัพยากรทางการบริหารจัดการที่สำคัญ ได้แก่ บุคลากร (Man) งบประมาณ (Money) วัสดุอุปกรณ์ (Material) และการจัดการ (Management) หรือที่เรียกย่อๆ ว่า 4M's ถือเป็นปัจจัยพื้นฐานที่ใช้ในการบริหาร เพราะการบริหารจะประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย ต้องอาศัยบุคลากรที่มีคุณภาพ มีปริมาณเพียงพอ ต้องได้รับงบประมาณสนับสนุนการดำเนินการเพียงพอ ต้องมีวัสดุอุปกรณ์ที่เหมาะสมกับความต้องการของแผนงานและโครงการและต้องมีระบบการจัดการที่ดีมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด

กิ่งพร ทองใบ และภาวีน ชินะโชติ (2563, น. 2-5) องค์การโดยทั่วไปจะมีทรัพยากรทางการจัดการในการดำเนินธุรกิจ คือ 4M อันประกอบไปด้วย คน (Man) เงิน (Money) วัสดุ (Material) และการจัดการ (Management) ทำให้ผู้บริหารองค์การต้อง อาศัยหน้าที่ทางการจัดการที่สำคัญ ประกอบด้วยการวางแผน (Planning) การจัดการองค์การ (Organizing) การนำหรือการสั่งการ (Leading) และการควบคุม (Controlling) โดยจะเรียกว่า POLC ในการจัดการ ทรัพยากรทางการจัดการให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

1) การวางแผน (Planning) เป็นการวางแผนกิจกรรมซึ่งเป็นการเตรียมการก่อนลงมือปฏิบัติเพื่อให้การดำเนินการสามารถบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นสิ่งที่องค์การต้องการพัฒนาในอนาคต การวางแผนเป็นการเชื่อมการดำเนินงานของแต่ละไตรมาสหรือช่วงเวลาต่างๆ ให้บรรลุเป้าหมายผลลัพธ์ที่ต้องการ ดังนั้นการวางแผนจึงต้องอาศัยการกำหนดกลยุทธ์วิธีการที่เหมาะสมตามศักยภาพของกลุ่มเกษตรกร

2) การจัดองค์การ (Organizing) เป็นการกำหนดโครงสร้างขององค์การ โดยพิจารณาให้เหมาะสมกับงาน เช่น การแบ่งงานเป็นฝ่ายหรือแผนก โดยอาศัยปริมาณงาน คุณภาพงาน หรือจัดตามลักษณะเฉพาะของงาน รวมถึงการออกแบบงาน เพื่อกำหนดรายละเอียดของงานที่ทำ ความซ้ำซ้อนของงาน เพื่อใช้ประโยชน์ในการจัดกลุ่มงานที่มีลักษณะเหมือนกัน และทำการมอบหมายงานให้พนักงานทำ

3) การนำหรือการสั่งการ (Leading) การนำ/การสั่งการจะเกี่ยวข้องกับลักษณะความเป็นผู้นำ การสื่อสาร และจูงใจ ที่จะสร้างแรงบันดาลใจให้พนักงานทำงานเต็มกำลัง การจัดการของผู้นำหรือผู้มีอำนาจในการสั่งการตามหน้าที่ความรับผิดชอบ ซึ่งแนะบุคคล และการติดตามผลการทำงานของพนักงาน เพื่อให้งานที่มอบหมายดำเนินไปตามแผนหรือเป้าหมาย

ที่กำหนดไว้ ดังนั้นการใช้ศิลปะในการบริหารงาน เช่น ภาวะผู้นำ มนุษยสัมพันธ์ การจูงใจ และการตัดสินใจ เป็นต้น

4) การควบคุม (Controlling) ให้องค์การดำเนินไปในทิศทางสู่เป้าหมายอย่างถูกต้อง โดยหลักในการควบคุมจะต้องมีการกำหนดเกณฑ์มาตรฐาน ติดตาม เปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ ประเมินผล และปรับปรุงแก้ไข ดังนั้นกระบวนการควบคุมงาน ประเภทของการควบคุมงาน การควบคุมงานแบ่งได้เป็น 4 ประเภทคือ 1) การควบคุมด้านปริมาณงาน 2) การควบคุมด้านคุณภาพงาน 3) การควบคุมด้านเวลา และ 4) การควบคุมด้านค่าใช้จ่าย

นอกจากหลักการจัดการ POLC ยังมีผลงานของนักวิชาการที่มีชื่อเสียงคิดทฤษฎี หลักการจัดการที่สำคัญ คือ ลูเธอร์ กุลิก และลินคอล์น เออร์วิค ที่ได้อธิบายหน้าที่ของผู้จัดการไว้ว่า จะต้องประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์การ การจัดการบุคคล การอำนวยการ การประสานงาน การรายงาน และการงบประมาณ เรียกว่า POSDCORB จะเป็นหลักการจัดการให้เกิดความพยายามที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน

ชไนทซ์ ซุคหพันธ์ (2562, น. 8-9) การจัดการถือเป็นภารกิจที่มีความสำคัญที่จะช่วยให้องค์กรมีการใช้ทรัพยากรเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ขององค์กร ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ซึ่งผู้ที่มีหน้าที่และความรับผิดชอบโดยตรงในเรื่องนี้ก็คือ ผู้บริหารขององค์กร โดยจะมุ่งเน้นให้ความสำคัญในเรื่องของหน้าที่การจัดการและบทบาทของการจัดการ

ผู้บริหารในทุกระดับขององค์กรไม่ว่าจะเป็นองค์กรขนาดเล็กหรือขนาดใหญ่ก็ตาม ต่างมีหน้าที่และความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานที่สำคัญ 4 ประการอันประกอบด้วยหน้าที่ด้านการวางแผน การจัดองค์การ การนำ และการควบคุม โดยหน้าที่การจัดการดังกล่าวอาจเรียกว่าเป็นกระบวนการจัดการ (Management Process) ที่มีลำดับเริ่มต้นจากการวางแผน ไปสิ้นสุดที่การควบคุม หรือที่เรียกชื่อย่อว่าเป็นหน้าที่หรือกระบวนการ POLC โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) การวางแผน (Planning) หมายถึง กระบวนการที่ผู้บริหารใช้ในการเลือกและกำหนดเป้าหมายที่เหมาะสมตลอดจนวิธีการปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จ ดังนั้นกระบวนการของการวางแผนจึงเกี่ยวข้องกับการมีวิสัยทัศน์ เพื่อกำหนดพันธกิจ และเป้าหมายขององค์กร การเลือกวิธีการปฏิบัติงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย และการจัดสรรทรัพยากรขององค์กร

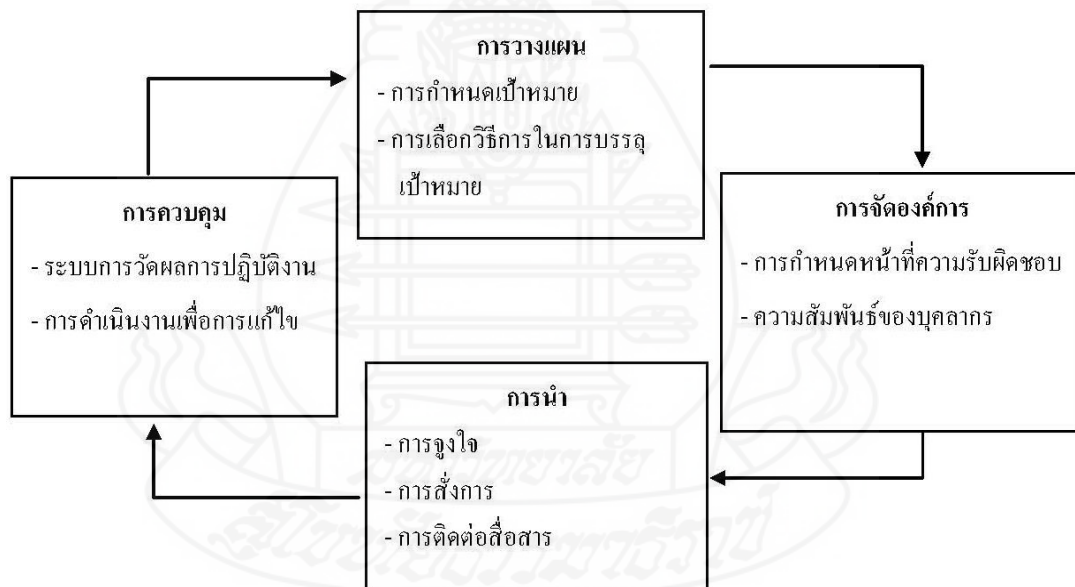
2) การจัดองค์การ (Organizing) หมายถึง กระบวนการที่ผู้บริหารใช้ในการกำหนดโครงสร้างความสัมพันธ์ของงานเพื่อให้สมาชิกขององค์กรทำงานร่วมกันให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร ดังนั้นการจัดองค์การ จึงเกี่ยวข้องกับการจัดกลุ่มบุคคลเข้าไปในแผนกงานต่างๆ ตามชนิดของภาระงานต่างๆ ที่เฉพาะเจาะจงเพื่อให้บุคลากรเหล่านั้นปฏิบัติงาน ซึ่งผู้บริหารองค์กรต้องกำหนดสายของอำนาจหน้าที่ (Line of Authority) และความรับผิดชอบ (Responsibility)

ระหว่างบุคคลและกลุ่มต่างๆ ในองค์กรที่ได้รับมอบหมายให้ตามบรรลุป้าหมายขององค์กรตามที่กำหนดไว้

3) การนำ (Leading) หมายถึง การจูงใจ การสั่งการ และการมีอิทธิพล เพื่อโน้มน้าวบุคลากรของ องค์กรในการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร ดังนั้นการนำจึงเกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำ (Leadership) การจูงใจ (Motivation) และการติดต่อสื่อสาร (Communication) ที่ผู้บริหารจะกระตุ้นให้พนักงานหรือ ผู้ได้บังคับบัญชาที่มีศักยภาพในการทำงานสูง เสริมสร้างขวัญ และจูงใจ ผู้ได้บังคับบัญชาในการปฏิบัติงานให้ สำเร็จตามที่ผู้บริหารต้องการ

4) การควบคุม (Controlling) หมายถึง กระบวนการติดตามผลการปฏิบัติงานและแก้ไขปรับปรุงในสิ่งที่จำเป็นหรือเป็นขั้นตอนของการวัดผลการทำงาน นำไปเปรียบเทียบกับมาตรฐานหรือเกณฑ์ที่กำหนดไว้ว่าผลการปฏิบัติงานจริงเป็นไปตามมาตรฐานหรือเกณฑ์ดังกล่าวหรือไม่ เพื่อที่จะได้ปรับปรุงแก้ไขผลการปฏิบัติงานขององค์กรให้ดียิ่งขึ้น

จากหน้าที่การจัดการหรือกระบวนการจัดการทั้ง 4 ดังกล่าว สามารถสรุปได้ดังภาพนี้

ภาพที่ 2.1 หน้าที่การจัดการหรือกระบวนการจัดการ

ที่มา : George and Jones (2006 อ้างถึงใน ชรินทร์ ชุมพันธ์รักษ์, 2562, น. 8-10)

กึ่งพร ทองใบ และภาวีน ชินะโชติ (2563, น. 2-9) หลักในการจัดการประกอบด้วย การวางแผน การจัดการองค์การ การนำหรือการสั่งการ และการควบคุม (POLC) จะมีรายละเอียด ดังนี้

1) การวางแผน (Planning) เป็นสิ่งที่ยังต้องการปรับเปลี่ยนในอนาคต การวางแผนเป็นตัวเชื่อมของเหตุการณ์ปัจจุบันและอนาคตซึ่งทำได้โดยการให้บรรลุเป้าหมายผลลัพธ์ที่ต้องการ การวางแผนจึงต้องอาศัยการกำหนดกลยุทธ์ที่มีประสิทธิภาพ แม้ว่าพื้นฐานของการจัดการโดยทั่วไปเป็นงานของผู้จัดการ การวางแผนเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการปฏิบัติตามกลยุทธ์ให้ประสบความสำเร็จ และการประเมินผลกลยุทธ์ เนื่องจากการจัดการองค์การ การจูงใจ การจัดบุคคลเข้าทำงาน และกิจกรรมควบคุมต่างๆ จะขึ้นกับการวางแผน ผู้ที่กำหนดการวางแผนควรประกอบด้วย ผู้จัดการและพนักงานภายในองค์การร่วมกัน การวางแผนต้องให้องค์การกำหนดข้อดีของโอกาสที่มาจากสภาพแวดล้อมภายนอกและผลกระทบจากอุปสรรคจากสภาพแวดล้อมภายนอก โดยประเมินจากเหตุการณ์ในอดีตและปัจจุบันเพื่อคาดการณ์เหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต รวมถึงจุดแข็งและจุดอ่อนของภายในองค์การที่มีอยู่ ซึ่งจะนำมาวิเคราะห์เพื่อวางแผนขององค์การ การวางแผนจะประกอบไปด้วย การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ และการเลือกกลยุทธ์ที่ใช้การวางแผนจะช่วยให้ธุรกิจปรับตัวสู่การเปลี่ยนแปลงของตลาดและสามารถกำหนดเป้าหมายได้ องค์การธุรกิจจะแบ่งกลยุทธ์ออกเป็นลำดับขั้น 3 ระดับ ได้แก่ กลยุทธ์ระดับองค์การ กลยุทธ์ระดับธุรกิจ และกลยุทธ์ระดับหน้าที่ ซึ่งกลยุทธ์ทั้ง 3 ระดับจะต้องมีความสอดคล้องซึ่งกันและกัน เพื่อให้้องค์การสามารถบรรลุเป้าหมายได้ (Wheelen, Hunger, Hoffman & Bamford, 2015) การบริหารเชิงกลยุทธ์นั้นต้องการให้องค์การติดตามในลักษณะเชิงรุก (Proactive) องค์การที่ประสบความสำเร็จจะต้องควบคุมอนาคตขององค์การมากกว่าที่จะรอรับผลจากอิทธิพลสภาพแวดล้อมภายนอกและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น การตัดสินใจ (Decision Making) ถือเป็นส่วนหนึ่งของการวางแผน การเตรียมความพร้อมในการปรับตัวขององค์การเป็นสิ่งสำคัญ เพราะว่ามีมีการปรับเปลี่ยนของตลาด เศรษฐกิจ และคู่แข่งกันทั่วโลก จุดเริ่มต้นของความสำเร็จที่ดีของธุรกิจ คือ การวางแผนที่ดี ได้ผลจริง มีความยืดหยุ่น มีประสิทธิผล และประสิทธิภาพ การจัดการองค์การเป็นหน้าที่ที่ผู้บริหารจะต้องพิจารณาติดตามและวิเคราะห์ปัจจัยต่างๆ ที่ส่งผลกระทบต่อองค์การ

2) การจัดองค์การ (Organizing) เป็นกิจกรรมแรกที่สำคัญที่ผู้บริหารองค์การจะต้องคำนึงถึงก็คือ การออกแบบงาน เพื่อกำหนดรายละเอียดของงานที่ทำ ความซ้ำซ้อนของงาน เพื่อให้ประโยชน์ในการจัดกลุ่มงานที่มีลักษณะเหมือนกัน และทำการมอบหมายงานให้พนักงานทำการออกแบบงานยังต้องพิจารณาถึงการทำงานให้ง่าย การหมุนเวียนงาน การขยายงาน การเพิ่มคุณค่า งานการจัดความสัมพันธ์ระหว่างส่วนต่างๆ ขององค์การเพื่อรวมกันเข้าเป็นองค์การ หรือฝ่ายต่างๆ

(กำหนดสายบังคับบัญชาและขอบเขตการควบคุม) แบ่งหน้าที่เป็นกลุ่มฝ่ายปฏิบัติงาน (Line) และกลุ่มฝ่ายให้คำแนะนำ (Staff) ในการกำหนดโครงสร้างขององค์การอย่างเป็นทางการจะมีการจัดแบ่งออกเป็นหน่วยงานย่อยต่างๆ กำหนดอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงานไว้ให้ชัดเจน รวมทั้งความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานย่อยเหล่านั้น เพื่อให้เอื้อต่อการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การอย่างมีประสิทธิภาพ การจัดองค์การเป็นหน้าที่ที่ผู้บริหารจะต้องจัดโครงสร้างองค์การ เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ด้านอำนาจหน้าที่ขององค์การ เพื่อใช้เป็นแนวทางการประสานงานขององค์การ

3) การนำ/การสั่งการ (Leading) การนำ/การสั่งการจะเกี่ยวข้องกับลักษณะความเป็นผู้นำ การสื่อสาร และจูงใจ ที่จะสร้างแรงบันดาลใจให้พนักงาน ทำงานเต็มกำลัง การจัดการของผู้นำ หรือผู้มีอำนาจในการสั่งการตามหน้าที่ความรับผิดชอบ ซึ่งเนะบุคคล และการติดตามผลการทำงานของพนักงาน เพื่อให้งานที่มอบหมายดำเนินไปตามแผนหรือเป้าหมายที่กำหนดไว้ การสั่งงานเป็นภาระหน้าที่ของผู้จัดการทุกระดับที่จะต้องเกี่ยวข้องกับการสั่งพนักงานภายในองค์การให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้จัดการจะต้องวิเคราะห์ข้อมูลของปัญหาเฉพาะหน้าต่างๆ ที่เกิดขึ้นแล้ว วินิจฉัยสั่งงาน ไปยังผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาของตน ให้ทราบถึงแนวทางสำหรับการแก้ไขข้อบกพร่องในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งผู้จัดการหรือหัวหน้างานนั้นได้ชื่อว่าเป็นผู้ที่ต้องอาศัยผู้ใต้บังคับบัญชา ที่มีความรู้ ความสามารถมาช่วยปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายตามที่ตนได้วางแผนไว้ ในการสั่งงานและกระตุ้นให้พนักงานทำงานด้วยความเต็มใจนั้น ผู้จัดการที่ดีจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับศิลปะของการเป็นผู้นำ หลักมนุษยสัมพันธ์ พฤติกรรมของบุคคลในองค์การ และประการสุดท้ายคือต้องรู้หลักจิตวิทยาในการสั่งงานจึงจะสามารถสั่งงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และทำให้การทำงานนั้นบรรลุตามเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้

4) การควบคุม (Controlling) ให้องค์การดำเนินไปในทิศทางสู่เป้าหมายอย่างถูกต้อง โดยหลักในการควบคุมจะต้องมีการกำหนดเกณฑ์มาตรฐาน ติดตาม เปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ ประเมินผล และปรับปรุงแก้ไข ดังนั้นกระบวนการควบคุมงาน ประเภทของการควบคุมงาน การควบคุมงานแบ่งได้เป็น 4 ประเภทคือ 1) การควบคุมด้านปริมาณงาน (Quantity of Work) 2) การควบคุมด้านคุณภาพงาน (Quality of Work) 3) การควบคุมด้านเวลา (Time of Complete Work) และ 4) การควบคุมด้านค่าใช้จ่าย (Cost of Work) การควบคุมงานเป็นการตรวจสอบการปฏิบัติงานว่าเป็นไปตามแผนและเป้าหมาย หรือสอดคล้องตามที่กำหนดไว้หรือไม่ ซึ่งมีการกำหนดวัตถุประสงค์ของการควบคุมว่าต้องการดำเนินการในเรื่องใด เช่น สร้างมาตรฐานของงานในองค์การ เพื่อวัดและตรวจสอบความก้าวหน้าของงานตามที่องค์การรับผิดชอบอยู่ หรือเพื่อใช้สำหรับเป็นข้อมูลประกอบการประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานในองค์การ เป็นต้น ในกระบวนการควบคุมงาน

ในขั้นการประเมินผลงานนี้เป็นการพิจารณาคุณค่าของผลงาน เช่น การใช้ระบบการเรียงลำดับผลงาน ด้วยคุณธรรม การใช้มาตรฐานการปฏิบัติงาน ความเห็นของเพื่อนร่วมงานและ ผู้ได้บังคับบัญชา และการประเมินค่าโดยกลุ่มหรือคณะกรรมการ เป็นต้น และนำผลการประเมินไปปรับปรุงแก้ไข ผลแตกต่างจากเกณฑ์และมาตรฐานให้ถูกต้อง เนื่องจากผลของการประเมินจะส่งผลต่อความรู้สึกของพนักงานโดยตรง จึงจะต้องมีความรอบคอบ ความถูกต้อง ยุติธรรม และสามารถตรวจสอบได้ เพื่อลดปัญหาของผลที่จะเกิดในภายหลัง

กล่าวโดยสรุป การบริหารจัดการ มี 4 องค์ประกอบ คือ การวางแผน เป็นกระบวนการ ทบทวนกิจกรรมที่จะต้องดำเนินการล่วงหน้าเป็นการเตรียมความพร้อมให้กับองค์กร เพื่อให้องค์กร สามารถดำเนินงานจนบรรลุตามเป้าหมายและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยอาศัย การวิเคราะห์ข้อมูลจากอดีต ในการตัดสินใจกำหนดแผนงานหรือกิจกรรมที่จะดำเนินการในปัจจุบัน ต่อไป การจัดองค์กร เป็นการกำหนดโครงสร้างองค์กร การจัดกลุ่มงาน การมอบหมายงาน เพื่อลดความซ้ำซ้อนของงานและจัดการความสัมพันธ์ระหว่างงานส่วนต่างๆ ขององค์กร ให้มีประสิทธิภาพ การนำหรือการสั่งการ คือการที่ผู้บริหารหรือผู้นำองค์กรใช้ภาวะผู้นำ ในการสื่อสาร การสร้างแรงจูงใจให้กับพนักงานในองค์กรให้ทำงานด้วยความเต็มใจเต็มกำลัง หากผู้นำสามารถ สั่งงานได้อย่างมีประสิทธิภาพก็จะยิ่งทำให้องค์กรมีโอกาสประสบผลสำเร็จได้ตามเป้าหมาย มากขึ้น การควบคุม เป็นการตรวจสอบ ควบคุมการดำเนินงานให้เป็นไปในทิศทางที่ถูกต้อง ตามเป้าหมายขององค์กร โดยมีการกำหนดหลักเกณฑ์ประเมินผลแล้วนำผลการประเมินไปปรับปรุง แก้ไขอย่างรอบคอบ ถูกต้อง และยุติธรรม เพื่อลดความขัดแย้งที่อาจจะเกิดขึ้นภายหลังได้จากการ ทบทวนแนวคิดและทฤษฎีการบริหารจัดการข้างต้น ผู้ศึกษาได้นำหลักกระบวนการจัดการ POLC มาใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ ซึ่งประกอบด้วย การวางแผน (Planning) การจัดการองค์กร (Organizing) การนำหรือการสั่งการ (Leading) และการควบคุม (Controlling)

5. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

รุ่งนระภา กลัดเจริญ (2561) การพัฒนาการบริหารงานกลุ่มเกษตรกรในจังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มเกษตรกรส่วนใหญ่เป็นกลุ่มเกษตรกรขนาดเล็ก บริหารงานโดยคณะกรรมการ ปัญหาอุปสรรคในการบริหารงานส่วนใหญ่กลุ่มเกษตรกรไม่สามารถจัดทำบคอรอบปี 12 เดือนแล้วเสร็จ และไม่สามารถจัดส่งให้ผู้สอบบัญชีรับรองได้ภายในเวลา 150 วัน หลังจากสิ้นปีบัญชี การพัฒนา การบริหารงานกลุ่มเกษตรกรควรจัดหาแหล่งเงินทุน อัตราดอกเบี้ยต่ำเพื่อลดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน คณะกรรมการต้องพัฒนาการบริหารงานกลุ่มเกษตรกรให้ผ่านเกณฑ์หรือรักษาเกณฑ์มาตรฐาน

ของกรมส่งเสริมสหกรณ์โดยนำแนวคิดของแมคคินซีมาปรับใช้ในการบริหารงานกลุ่มเกษตรกร เพื่อสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนอัตราดอกเบี้ยต่ำของกรมส่งเสริมสหกรณ์

วิฑูรย์ พลอดใหม่ (2560) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานกลุ่มเกษตรกรในจังหวัดชุมพร ในการศึกษาจะพบว่ากลุ่มเกษตรกรในจังหวัดชุมพรส่วนใหญ่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน แต่เพื่อป้องกันการไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของกรมส่งเสริมสหกรณ์ จึงต้องมีการพัฒนาการบริหารงานกลุ่มเกษตรกร ซึ่งกลุ่มเกษตรกรมีแหล่งเงินทุนที่อัตราดอกเบี้ยต่ำในการบริหารงานของกลุ่มเกษตรกร จากการศึกษาด้าน โครงสร้างมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด และด้านทักษะ แบบด้านค่านิยม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คณะกรรมการกลุ่มเกษตรกรควรนำแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานกลุ่มเกษตรกร ตามหลักของ McKinsey's 7 S Framework ใช้ในการบริหารงานให้กลุ่มเกษตรกรสามารถพัฒนาการบริหารงานให้เป็นที่พึงพอใจกับมวลสมาชิก

ชนะ อมรวัฒน์ (2560) แนวทางการส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรให้ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน ซึ่งการจัดมาตรฐานกลุ่มเกษตรกรนับเป็นเครื่องมือวัดที่สำคัญเครื่องมือหนึ่งของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ในการประเมินศักยภาพการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกรเป็นการเบื้องต้น ซึ่งผลจากการจัดมาตรฐาน กลุ่มเกษตรกรสะท้อนให้เห็นประสิทธิภาพการบริหารจัดการ จุดอ่อน จุดแข็งของกลุ่มเกษตรกร และการพัฒนากลุ่มเกษตรกรให้ผ่านเกณฑ์มาตรฐานจะต้องศึกษาวิเคราะห์สาเหตุ ปัญหา อุปสรรค เพื่อให้ทราบปัญหาสาเหตุที่แท้จริงของกลุ่มเกษตรกรที่ไม่ผ่านมาตรฐานเพื่อจะได้วางแผนกำหนด แนวทางการพัฒนาให้ผ่านเกณฑ์มาตรฐานต่อไป

ปรียาพร สุบงกช (2559) ศึกษาแนวทางการบริหารการพัฒนาสตรีเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน จังหวัดเพชรบุรี จากการศึกษาพบว่า แนวทางการบริหารการพัฒนาสตรีเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน จังหวัดเพชรบุรี ด้านการวางแผนงาน กลุ่มสตรีควรมีการจัดประชุมประจำเดือนเพื่อทำการวางแผนการดำเนินงานไว้ล่วงหน้า ใช้วิธีการระดมความคิดเห็น เพื่อนำมาสรุปเป็นความต้องการ ด้านการจัดองค์การ กลุ่มสตรีควรมีการบริหารตัวบุคคลให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการพัฒนาสตรี พ.ศ. 2538 มีการคัดเลือกตำแหน่งทางบริหาร และตำแหน่งอื่นๆ ตามความเหมาะสมควรให้ความสำคัญกับการพิจารณาแบ่งงานตามคุณสมบัติและความถนัดของแต่ละคน ด้านการปฏิบัติงาน กลุ่มสตรีควรดำเนินการตามโครงการ และกิจกรรมที่ได้กำหนดไว้วางไว้ ควรใช้การปรึกษาหารือให้เข้าใจเป้าหมายการทำงานเดียวกัน มีการขอความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกชุมชนและควรขอรับการสนับสนุนสิ่งต่างๆ ที่เป็นประโยชน์สามารถนำมาใช้ในงานพัฒนาการทำงาน ด้านการควบคุมหรือตรวจสอบ กลุ่มสตรีควรให้คนในชุมชนร่วมทบทวนการดำเนินงานตามแผนงานที่เคยกำหนดไว้ ควรมีการสรุปความสำเร็จและปัญหาอุปสรรคที่พบเพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการสนับสนุนและการแก้ไขต่อไป

ด้านการปรับปรุงแก้ไข กลุ่มสตรีควรควรกำหนดประเด็นปัญหาให้แน่ชัดเพื่อหาวิธีแก้ไขปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน

ประทุมมา บุตรท้าว (2558) ศึกษาความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลังบ้านเหล่าใหญ่ อำเภอรอวีณ จังหวัดเลย จากการศึกษาพบว่า ความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลังบ้านเหล่าใหญ่ อำเภอรอวีณ จังหวัดเลย โดยด้านที่มีเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านผู้นำกลุ่ม ($\bar{x} = 4.63$) ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ผู้นำกลุ่มเป็นบุคคลที่มีความสำคัญซึ่งโดยเฉพาะการแสดงบทบาทในฐานะตัวแทนของกลุ่มต่อสังคมในกิจกรรมด้านต่างๆ โดยผู้นำจะต้องแสดงบทบาทได้อย่างเหมาะสมเพื่อให้เป็นที่ยอมรับของสังคม และทำให้สมาชิกภาคภูมิใจในตัวผู้นำ นอกจากนี้ผู้นำกลุ่มจะต้องมีความรู้ ความสามารถในการดำเนินงานกลุ่มให้ประสบผลสำเร็จ โดยใช้ความรู้ความสามารถ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และนอกจากนั้นต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับสมาชิก ทำงานร่วมกับสมาชิกได้ดี และทำงานโดยมุ่งเน้นให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนร่วมด้วยความทุ่มเทและเสียสละ ส่วนด้านความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลังบ้านเหล่าใหญ่ ด้านที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุด คือ กลุ่มสามารถตอบสนองความต้องการของสมาชิกได้ ($\bar{x} = 4.63$) ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าผลการดำเนินงานที่ผ่านมา กลุ่มสามารถแสดงให้สมาชิกเห็นว่า กลุ่มสามารถผลิตมันสำปะหลังได้อย่างมีคุณภาพ เช่น มันสำปะหลังที่ผลิตได้มีน้ำหนักดี เป็นที่ต้องการของตลาดมีผลผลิตเป็นจำนวนมาก และกลุ่มสามารถมีอำนาจต่อรองกับผู้ซื้อได้ นอกจากนี้ กลุ่มยังสามารถใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อสมาชิก และกลุ่มได้อย่างคุ้มค่า

อารีรัตน์ ภูธรรมะ (2558) ศึกษาสภาพการจัดการของเกษตรกรผู้ปลูกแก้วมังกรตำบลร่องจิก อำเภอกุเรือ จังหวัดเลย ผลการศึกษาพบว่า สภาพการจัดการของเกษตรกรผู้ปลูกแก้วมังกรตำบลร่องจิก อำเภอกุเรือ จังหวัดเลย ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการนำ ($\bar{x} = 3.90$, $SD = 0.54$) ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะในการดำเนินกิจกรรมในด้านต่างๆ ของเกษตรกรจะต้องอาศัยภาวะผู้นำในการมอบหมายงาน สั่งการการจูงใจในการทำงาน การประสานงานกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น คนในครอบครัว แรงงาน หรือบุคลากรฝ่ายต่างๆ ที่มีหน้าที่ในการทำงานเพื่อให้บุคคลเหล่านั้นช่วยทำหน้าที่เกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆ ของธุรกิจให้ประสบผลสำเร็จตามที่คาดหวัง และผลจากการสัมภาษณ์เกษตรกรผู้ปลูกแก้วมังกรเกี่ยวกับการจัดการให้ประสบผลสำเร็จ พบว่า ด้านการวางแผน เกษตรกรต้องมีการวางแผนทางการเงินและบุคลากรในการจัดองค์การ เกษตรกรต้องจัดแบ่งหน้าที่ในการทำงานด้านการนำ เกษตรกรต้องมีความรู้ในการปลูกแก้วมังกร ด้านการควบคุม เกษตรกรต้องควบคุมการทำงาน ได้แก่ การทำบัญชี รายงานผลการดำเนินงานควบคุมการทำงานของบุคลากร การผลิตและการตลาด

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

ในการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ในจังหวัดเลย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความสำเร็จกระบวนการจัดการ เปรียบเทียบระดับความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรจำแนกตามปัจจัยประชากรศาสตร์ และระดับอิทธิพลของกระบวนการจัดการของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ในจังหวัดเลย โดยมีวิธีดำเนินการศึกษา ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ สมาชิกของกลุ่มเกษตรกรในอำเภอหนองหิน และอำเภอภูกระดึง จังหวัดเลย มีทั้งหมด 3 กลุ่มเกษตรกรที่มีสถานะดำเนินการ ได้แก่ กลุ่มเกษตรกรทำไร่นองหิน กลุ่มเกษตรกรทำไร่ภูกระดึงและกลุ่มเกษตรกรทำนาผานกเค้า โดยมีสมาชิกทั้งหมด 653 คน (สำนักงานสหกรณ์จังหวัดเลย, 2562)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่มหลายชั้น (Multi-Stage Cluster Sampling) (พิชิต ฤทธิจรูญ, 2549) ดังนี้

ชั้นที่ 1 จำแนกสมาชิกกลุ่มเกษตรกรที่สนใจศึกษาในครั้งนี้

ตารางที่ 3.1 จำนวนสมาชิกกลุ่มเกษตรกรในอำเภอหนองหินและอำเภอภูกระดึง จังหวัดเลย

กลุ่มเกษตรกร	จำนวนสมาชิก
กลุ่มเกษตรกรทำไร่หนองหิน	332
กลุ่มเกษตรกรทำไร่ภูกระดึง	182
กลุ่มเกษตรกรทำนาผานกเค้า	139
รวม	653

ชั้นที่ 2 ทำการสุ่มตัวอย่างประชากร ใช้สมการคำนวณการกำหนดกลุ่มประชากร ตัวอย่างของทาโร ยามาเน่ ณ ระดับความเชื่อมั่น 95% ความคลาดเคลื่อน 5% สามารถคำนวณได้จากสมการ (พรรณงาม อารยวุฒิ, 2561, น. 4-21)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างของจำนวนสมาชิกกลุ่มเกษตรกรในอำเภอหนองหินและอำเภอภูกระดึงจังหวัดเลย

N แทน จำนวนสมาชิกกลุ่มเกษตรกรในอำเภอหนองหินและอำเภอภูกระดึงจังหวัดเลย

e แทน ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ 5%

ดังนั้น คำนวณจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่จะใช้ทำการศึกษาได้ดังนี้

แทนค่า

$$n = \frac{653}{1 + (653)(0.05)^2} = 248.05 \approx 248$$

ขั้นที่ 3 ทำการแบ่งกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาที่ได้จากการคำนวณตามกลุ่มเกษตรกร

ตารางที่ 3.2 จำนวนกลุ่มตัวอย่างสมาชิกกลุ่มเกษตรกรในอำเภอหนองหินและภูกระดึง จังหวัดเลย

กลุ่มเกษตรกร	จำนวนสมาชิก	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
กลุ่มเกษตรกรทำไร่หนองหิน	332	126
กลุ่มเกษตรกรทำไร่ภูกระดึง	182	69
กลุ่มเกษตรกรทำนาผานกเค้า	139	53
รวม	653	248

ขั้นที่ 4 ทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากรายชื่อสมาชิกกลุ่มเกษตรกร อำเภอภูกระดึง จังหวัดเลย ตามกลุ่มที่เป็นสมาชิกจนครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามในศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ในจังหวัดเลย โดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.1 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ผู้ศึกษาคำเนินการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอนดังนี้

2.1.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1.2 สร้างคำถามของแบบสอบถามตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา

2.1.3 ให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหาและปรับปรุงแบบสอบถาม เพื่อให้ได้เครื่องมือวัดที่สมบูรณ์

2.2 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษานี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) ที่สร้างขึ้น โดยการศึกษาทฤษฎี และผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งได้ครอบคลุมเนื้อหา และวัตถุประสงค์ในการศึกษา โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นคำถามปลายปิด (Closed-end Question) มีคำตอบแบบเลือกตอบ (Check List) คือ การให้เลือกคำตอบให้ตรงกับสภาพความเป็นจริง

โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่กำหนดคำตอบให้ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นสถิติแบบพรรณนา (Descriptive Statistic) โดยมีการวิเคราะห์ผลแบบแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) (สุมิตรา ศรีสุชาติ, 2550, น. 2) โดยมีคำถาม จำนวน 4 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ตำแหน่ง รายได้ต่อปี

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยด้านกระบวนการจัดการของกลุ่มเกษตรกรในอำเภอหนองหินและอำเภอภูกระดึง จังหวัดเลย สร้างแบบสอบถามโดยใช้หลักกระบวนการจัดการประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์การ การนำหรือการสั่งการ การควบคุม เป็นคำถามปลายเปิด มีคำตอบแบบเลือกตอบ ซึ่งในแต่ละคำถามจะมีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด (สุมิตรา ศรีสุชาติ, 2550, น. 2) โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่กำหนด โดยมีการวิเคราะห์ผลแบบค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีคำถาม จำนวน 24 ข้อ

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรในอำเภอหนองหินและอำเภอภูกระดึง จังหวัดเลย สร้างแบบสอบถามโดยใช้หลักเกณฑ์การจัดมาตรฐานกลุ่มเกษตรกรตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ทั้ง 5 ตัวชี้วัด เป็นคำถามปลายเปิด มีคำตอบแบบเลือกตอบ ซึ่งในแต่ละคำถามจะมีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด (สุมิตรา ศรีสุชาติ, 2550, น. 2) โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่กำหนด โดยมีการวิเคราะห์ผลแบบค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีคำถาม จำนวน 27 ข้อ

ส่วนที่ 4 คำถามแสดงความคิดเห็นถึงปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกรอำเภอหนองหินและอำเภอภูกระดึง จังหวัดเลย เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาหรือข้อเสนอแนะของกลุ่มเกษตรกร เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในครั้งนี้ ใช้สถิติแบบพรรณนา โดยมีการวิเคราะห์ผลแบบแจกแจงความถี่ และร้อยละ โดยมีคำถามจำนวน 1 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามส่วนที่ 2 และ 3 เป็นแบบสอบถามที่ใช้มาตรวัดแบบ Rating Scale โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบได้เพียงคำตอบเดียวมี 5 ระดับความเห็นด้วย คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ให้เป็นค่าน้ำหนักตัวเลข เพื่อประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยประยุกต์การวัดคะแนนตามแบบมาตรวัดของลิเคิร์ต (Likert Scale) เรียกว่า วิธีการประเมินแบบรวมค่า (Method of Summated Rating) โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนเป็นดังนี้ (กิ่งกาญจน์ พุฒิพัฒน์, 2557, น. 33)

ระดับ	5	คะแนน	หมายความว่า	เห็นด้วยมากที่สุด
ระดับ	4	คะแนน	หมายความว่า	เห็นด้วยมาก
ระดับ	3	คะแนน	หมายความว่า	เห็นด้วยปานกลาง
ระดับ	2	คะแนน	หมายความว่า	เห็นด้วยน้อย
ระดับ	1	คะแนน	หมายความว่า	เห็นด้วยน้อยที่สุด

การแปลผลคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็น ซึ่งแบ่งระดับคะแนนเฉลี่ยออกเป็น 5 ระดับ ตามการแบ่งคะแนนแบบถ่วงน้ำหนักเฉลี่ย ดังนี้

1) ค่าคะแนนถ่วงน้ำหนักเฉลี่ย

$$\text{สูตรการหาค่าเฉลี่ย} = \frac{\sum fx}{n}$$

เมื่อ	f	=	ความถี่ของแต่ละคะแนน
	X	=	ระดับความคิดเห็น
	n	=	จำนวนของผู้ตอบแบบสอบถาม

2) การจัดระดับค่าคะแนนถ่วงน้ำหนักเฉลี่ย

การจัดระดับค่าคะแนนถ่วงน้ำหนักเฉลี่ย ใช้เกณฑ์การแบ่งระดับคะแนน ตามช่วงความคิดเห็น ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ระดับเท่าๆ กัน และมีการแปลผลค่าเฉลี่ย (สุมิตรา ศรีสุชาติ, 2550 อ้างอิงใน กิ่งกาญจน์ พุฒิปัทธน์, 2557, น. 33) ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ความกว้างของแต่ละอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= (5-1) / 5 = 0.8 \end{aligned}$$

ระดับคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการแบ่งระดับข้างต้น แบ่งระดับความคิดเห็นได้ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 1.80	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	1.81 – 2.60	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
คะแนนเฉลี่ย	2.61 – 3.40	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	3.41 – 4.20	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
คะแนนเฉลี่ย	4.21 – 5.00	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด

2.3 การทดสอบเครื่องมือ

ผู้ศึกษาได้ทำการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการศึกษา โดยมีขั้นตอน ดังนี้

2.3.1 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณา แล้วนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

2.3.2 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้ว เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา ได้แก่

นางพิชญ์สินี สว่างโรจน์	นักวิชาการสหกรณ์ชำนาญการพิเศษ ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจสหกรณ์
นายวิชัย ศรีละ	เจ้าพนักงานส่งเสริมสหกรณ์อาวุโส ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมสหกรณ์ 2
นายสุกิจ สิงห์สถิต	เจ้าพนักงานส่งเสริมสหกรณ์อาวุโส ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมสหกรณ์ 3

ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา เกี่ยวกับความถูกต้องและความครอบคลุมของข้อรายการให้สอดคล้องตามวัตถุประสงค์งานที่ศึกษาที่ตั้งไว้ โดยใช้การวัด Index of Item Objective Consistency หรือ IOC โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 – 1.00 มาใช้เป็นข้อคำถามในแบบสอบถาม

2.3.3 นำแบบสอบถามจำนวน 30 ชุด ไปทดลองถามกับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะประชากรคล้ายกับกลุ่มตัวอย่างจริง แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น แล้ววิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) หาค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น เข้าใกล้ 1.00 ถือว่าเครื่องมือวัดนั้นใช้ได้ แสดงว่ามีความเชื่อมั่นสูง นำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างได้ ซึ่งค่าความเชื่อมั่นจากแบบสอบถามโดยรวมเท่ากับ 0.872 แยกเป็นรายด้าน ดังนี้

ตารางที่ 3.3 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม

แบบสอบถาม	จำนวนข้อ คำถาม	ค่าความเชื่อมั่น (Reliability)
กระบวนการจัดการ		
- การวางแผน	6	0.767
- การจัดองค์การ	6	0.731
- การนำหรือการสั่งการ	6	0.851
- การควบคุม	6	0.766
ความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกร		
- คณะกรรมการดำเนินการจัดให้มีการจัดทำบุคคล รอบสิบสองเดือนแล้วเสร็จและจัดให้มีผู้สอบบัญชี ตรวจสอบได้ภายใน 150 วัน ตามกฎหมาย	5	0.783
- ไม่มีข้อสังเกตของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับรายการข้อบกพร่อง ทางการเงินและบัญชีอย่างร้ายแรง	6	0.854
- ทำธุรกิจหรือการบริการอย่างน้อย 1 ชนิด	5	0.906
- ประชุมใหญ่สามัญประจำปีภายในกำหนดเวลา 150 วัน เว้นแต่มีภัยธรรมชาติจนเกิดความเสียหายต่อสมาชิก และกลุ่มเกษตรกร โดยรวม	6	0.914
- มีกำไรสุทธิประจำปีและมีการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี ตามกฎหมาย เว้นแต่ภัยธรรมชาติจนเกิดความเสียหาย ต่อสมาชิกและกลุ่มเกษตรกร โดยรวม	5	0.966

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้แก่ ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ผู้ศึกษาทำการเก็บข้อมูลจากสมาชิกของกลุ่มเกษตรกรได้ในอำเภอหนองหินและอำเภอภูกระดึง จังหวัดเลย โดยทำการรวบรวมข้อมูลจนครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้

3.2 ตรวจสอบความถูกต้อง และครบถ้วนของแบบสอบถามแต่ละชุดก่อนนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้วิธีสถิติเชิงพรรณนา โดยนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์หาค่าความถี่และร้อยละ

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยด้านกระบวนการจัดการของกลุ่มเกษตรกรในอำเภอหนองหินและอำเภอภูกระดึง จังหวัดเลย โดยนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรในอำเภอหนองหินและอำเภอภูกระดึง จังหวัดเลย โดยนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ส่วนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกรอำเภอหนองหินและอำเภอภูกระดึง จังหวัดเลย เป็นข้อมูลการตอบคำถามแบบปลายเปิดนำมาประมวลผล สรุป และนำเสนอโดยการพรรณนา

สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐานของปัจจัยด้านกระบวนการจัดการมีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ในจังหวัดเลย คือ การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ เป็นวิธีการทางสถิติที่ใช้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษา เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัด ของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ในจังหวัดเลย แบ่งผลการวิเคราะห์เป็น 4 ตอน มีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยของกระบวนการจัดการ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ระดับความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ในจังหวัดเลย

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกร

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐาน

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ได้ตอบแบบสอบถาม โดยจำแนกตามเพศ อายุ ตำแหน่ง และรายได้ต่อปี โดยวิธีการแจกแจงความถี่ แสดงจำนวน และค่าร้อยละ เสนอเป็นตารางประกอบความเรียง ตามรายละเอียดในตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์	จำนวน (248 คน)	ร้อยละ (100.00)
1. เพศ		
ชาย	156	62.90
หญิง	92	37.10
2. อายุ		
41-50 ปี	29	11.69
51-60 ปี	199	80.24
61 ปีขึ้นไป	20	8.06
3. ตำแหน่ง		
คณะกรรมการ	17	6.85
สมาชิก	231	93.15
4. รายได้ต่อปี		
150,001 – 200,000 บาท	7	2.82
200,001 – 250,000 บาท	54	21.77
250,001 – 300,000 บาท	155	62.50
300,001 บาท ขึ้นไป	32	12.90

จากตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 156 คน คิดเป็นร้อยละ 62.90 และเพศหญิง จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 37.10 ของสมาชิกทั้งหมด ช่วงอายุที่มากที่สุด คือ ช่วงอายุระหว่าง 51-60 ปี จำนวน 199 คน คิดเป็นร้อยละ 80.24 รองลงมา คือ ช่วงอายุระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 11.69 น้อยที่สุดคือช่วงอายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 8.06

ตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นสมาชิก จำนวน 231 คน คิดเป็นร้อยละ 93.15 รองลงมามีตำแหน่งเป็นคณะกรรมการ จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 6.85

รายได้ต่อปีส่วนใหญ่มีรายได้ต่อปีระหว่าง 250,001 – 300,000 บาท จำนวน 155 คน คิดเป็นร้อยละ 62.50 รองลงมามีรายได้ต่อปีระหว่าง 200,001 – 250,000 บาท จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 21.77 รายได้ต่อปีมากกว่า 300,001 บาท ขึ้นไป จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 12.90 ส่วนน้อยที่สุดคือ รายได้ต่อปีระหว่าง 150,001 – 200,000 บาท จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 2.82

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยของกระบวนการจัดการ

ปัจจัยกระบวนการจัดการที่ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง ของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ในเขตพื้นที่อำเภอหนองหินและอำเภอภูกระดึง จังหวัดเลย ประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์การ การนำหรือการสั่งการ และการควบคุม ปรากฏผลแสดงดังตารางที่ 4.2-4.6

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัจจัยกระบวนการจัดการ โดยรวม

n = 248

กระบวนการจัดการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. การวางแผน	3.76	0.42	มาก
2. การจัดองค์การ	3.65	0.38	มาก
3. การนำหรือการสั่งการ	3.85	0.45	มาก
4. การควบคุม	3.64	0.41	มาก
รวม	3.72	0.32	มาก

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อปัจจัยกระบวนการจัดการโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.72 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การนำหรือการสั่งการ ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = 0.45) รองลงมาคือ การวางแผน ($\bar{X} = 3.76$, S.D. = 0.42) และการจัดองค์การ ($\bar{X} = 3.65$, S.D. = 0.38) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือการควบคุม ($\bar{X} = 3.64$, S.D. = 0.41)

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัจจัยกระบวนการจัดการ ด้านการวางแผน

n = 248

การวางแผน	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. การจัดแผนประมาณการรายรับ-รายจ่าย ให้เหมาะสมกับสถานะของกลุ่มเกษตรกร	3.99	0.61	มาก
2. นำการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน และภายนอกมาร่วมพิจารณากำหนดแผนงาน	3.92	0.54	มาก
3. วางแผนโครงการให้สอดคล้องกับปัญหา และภารกิจของกลุ่มเกษตรกร	3.79	0.57	มาก
4. นำผลการปฏิบัติงานในปีก่อนหน้ามาเปรียบเทียบ เพื่อกำหนดแผนงานในปีต่อไป	3.65	0.51	มาก
5. สมาชิกของกลุ่มเกษตรกรมีส่วนร่วม ในการวางแผนและกำหนดนโยบาย	3.58	0.53	มาก
6. การจัดการดำเนินงานสามารถนำไปปฏิบัติ ได้อย่างแท้จริง	3.61	0.52	มาก
รวม	3.76	0.42	มาก

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อปัจจัยกระบวนการจัดการ ด้านการวางแผน โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.76 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การจัดแผนประมาณการรายรับ-รายจ่าย ให้เหมาะสม กับสถานะของกลุ่มเกษตรกร ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.61) รองลงมา คือ นำการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ภายในและภายนอกมาร่วมพิจารณากำหนดแผนงาน ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.54) วางแผนโครงการ ให้สอดคล้องกับปัญหาและภารกิจของกลุ่มเกษตรกร ($\bar{X} = 3.79$, S.D. = 0.57) นำผลการปฏิบัติงาน ในปีก่อนหน้ามาเปรียบเทียบเพื่อกำหนดแผนงานในปีต่อไป ($\bar{X} = 3.65$, S.D. = 0.51) และการจัดแผน การดำเนินงานสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างแท้จริง ($\bar{X} = 3.61$, S.D. = 0.52) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มี ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ สมาชิกของกลุ่มเกษตรกรมีส่วนร่วมในการวางแผนและกำหนดนโยบาย ($\bar{X} = 3.58$, S.D. = 0.53)

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัจจัยกระบวนการจัดการ ด้านการจัดองค์การ

n = 248

การจัดองค์การ	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. โครงสร้างองค์กรเป็นไปตามอำนาจหน้าที่ และสอดคล้องกับข้อบังคับที่ได้กำหนดไว้	3.49	0.52	มาก
2. โครงสร้างขององค์กรมีความยืดหยุ่น สามารถปรับเปลี่ยนการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์	3.64	0.51	มาก
3. บุคลากรของกลุ่มเกษตรกรรมเพียงพอต่อการปฏิบัติงานและเหมาะสมกับขนาดธุรกิจ	3.57	0.51	มาก
4. กำหนดอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ ให้กับคณะกรรมการหรือเจ้าหน้าที่อย่างชัดเจน	3.73	0.54	มาก
5. กลุ่มเกษตรกรรมมีเจ้าหน้าที่บัญชีหรือผู้ดูแลบัญชีประจำกลุ่มเกษตรกร	3.70	0.52	มาก
6. แบ่งแยกเจ้าหน้าที่การเงิน และเจ้าหน้าที่บัญชีออกจากกัน	3.76	0.52	มาก
รวม	3.65	0.38	มาก

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อปัจจัยกระบวนการจัดการ ด้านการจัดองค์การ โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ แบ่งแยกเจ้าหน้าที่การเงิน และเจ้าหน้าที่บัญชีออกจากกัน ($\bar{X} = 3.76$, S.D. = 0.52) รองลงมา คือ กำหนดอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ ให้กับคณะกรรมการหรือเจ้าหน้าที่อย่างชัดเจน ($\bar{X} = 3.73$, S.D. = 0.54) กลุ่มเกษตรกรรมมีเจ้าหน้าที่บัญชีหรือผู้ดูแลบัญชีประจำกลุ่มเกษตรกร ($\bar{X} = 3.70$, S.D. = 0.52) โครงสร้างขององค์กรมีความยืดหยุ่นสามารถปรับเปลี่ยนการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ ($\bar{X} = 3.64$, S.D. = 0.51) บุคลากรของกลุ่มเกษตรกรรมเพียงพอต่อการปฏิบัติงานและเหมาะสมกับขนาดธุรกิจ ($\bar{X} = 3.57$, S.D. = 0.51) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ โครงสร้างองค์กรเป็นไปตามอำนาจหน้าที่และสอดคล้องกับข้อบังคับที่ได้กำหนดไว้ ($\bar{X} = 3.49$, S.D. = 0.52)

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัจจัยกระบวนการจัดการ ด้านการนำหรือการสั่งการ

n = 248

การนำหรือการสั่งการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ประชานกรรมการเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในการบริหารจัดการกลุ่มเกษตรกร	3.86	0.61	มาก
2. ประชานกรรมการมีภาวะความเป็นผู้นำได้ดี สามารถสร้างแรงจูงใจให้แก่สมาชิกได้	3.84	0.55	มาก
3. สมาชิกมีส่วนร่วมในกิจกรรมของกลุ่มเกษตรกรด้วยความสมัครใจ	3.83	0.50	มาก
4. คณะกรรมการของกลุ่มเกษตรกรมีความน่าเชื่อถือ สามารถเป็นที่พึ่งให้แก่สมาชิกได้	3.87	0.55	มาก
5. คณะกรรมการเอาใจใส่ต่อความต้องการของสมาชิกทุกคนอย่างเท่าเทียม	3.86	0.57	มาก
6. คณะกรรมการได้นำข้อเสนอแนะหรือข้อเรียกร้องของสมาชิกไปปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการปฏิบัติงาน	3.83	0.57	มาก
รวม	3.85	0.45	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อปัจจัยกระบวนการจัดการด้านการนำหรือสั่งการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ คณะกรรมการของกลุ่มเกษตรกรมีความน่าเชื่อถือสามารถเป็นที่พึ่งให้แก่สมาชิกได้ ($\bar{X}=3.87, S.D.=0.55$) รองลงมา คือ ประชานกรรมการเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในการบริหารจัดการกลุ่มเกษตรกร ($\bar{X}= 3.86, S.D.= 0.61$) คณะกรรมการเอาใจใส่ต่อความต้องการของสมาชิกทุกคนอย่างเท่าเทียม ($\bar{X}= 3.86, S.D.= 0.57$) ประชานกรรมการมีภาวะความเป็นผู้นำได้ดีสามารถสร้างแรงจูงใจให้แก่สมาชิกได้ ($\bar{X}= 3.84, S.D.= 0.55$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดมี 2 ข้อที่ค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ คณะกรรมการได้นำข้อเสนอแนะหรือข้อเรียกร้องของสมาชิกไปปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการปฏิบัติงาน ($\bar{X}= 3.83, S.D.= 0.57$) และสมาชิกมีส่วนร่วมในกิจกรรมของกลุ่มเกษตรกรด้วยความสมัครใจ ($\bar{X}= 3.83, S.D.= 0.50$)

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัจจัยกระบวนการจัดการ ด้านการควบคุม

n = 248

การควบคุม	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. กรรมการหรือผู้เกี่ยวข้องมีการสุ่มตรวจบัญชี เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง	3.65	0.51	มาก
2. การบันทึกบัญชีให้เป็นปัจจุบัน มีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้	3.63	0.50	มาก
3. กลุ่มเกษตรกรจัดให้มีการประชุมคณะกรรมการ อย่างสม่ำเสมอ	3.60	0.52	มาก
4. การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้	3.67	0.51	มาก
5. กลุ่มเกษตรกรมีการใช้ระเบียบและข้อบังคับ ที่ผ่านการอนุมัติแล้ว	3.65	0.51	มาก
6. กลุ่มได้มีการนำเอามาตรการหรือกฎระเบียบ ข้อบังคับมาปฏิบัติ ในการลงโทษ กรณีไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบที่กำหนดไว้	3.63	0.52	มาก
รวม	3.64	0.41	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อปัจจัยกระบวนการจัดการ ด้านการควบคุม โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.64 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ($\bar{X} = 3.67$, S.D.= 0.51) รองลงมา คือ กรรมการหรือผู้เกี่ยวข้อง มีการสุ่มตรวจบัญชีเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ($\bar{X} = 3.65$, S.D.= 0.51) กลุ่มเกษตรกรมีการใช้ระเบียบ และข้อบังคับที่ผ่านการอนุมัติแล้ว ($\bar{X} = 3.65$, S.D.= 0.51) กลุ่มได้มีการนำเอามาตรการหรือกฎระเบียบ ข้อบังคับมาปฏิบัติ ในการลงโทษ กรณีไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบที่กำหนดไว้ ($\bar{X} = 3.63$, S.D.= 0.52) การบันทึกบัญชีให้เป็นปัจจุบัน มีความโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ ($\bar{X} = 3.63$, S.D.= 0.50) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ กลุ่มเกษตรกรจัดให้มีการประชุมคณะกรรมการ อย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 3.60$, S.D.= 0.52)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ระดับความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ในจังหวัดเลย

ความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ในเขตพื้นที่อำเภอหนองหินและอำเภอภูกระดึง จังหวัดเลย ประกอบด้วย

- 1) คณะกรรมการดำเนินการจัดให้มีการจัดทำบคุรรอบสืบสองเดือนแล้วเสร็จ และจัดให้มีผู้สอบบัญชีตรวจสอบได้ภายใน 150 วัน ตามกฎหมาย
 - 2) ไม่มีข้อสังเกตของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับรายการข้อบกพร่องทางการเงินและบัญชีอย่างร้ายแรง
 - 3) ทำธุรกิจหรือการบริการอย่างน้อย 1 ชนิด
 - 4) ประชุมใหญ่สามัญประจำปีภายในกำหนดเวลา 150 วัน เว้นแต่มีภัยธรรมชาติจนเกิดความเสียหายต่อสมาชิกและกลุ่มเกษตรกรโดยรวม
 - 5) มีกำไรสุทธิประจำปีและมีการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีตามกฎหมาย เว้นแต่ภัยธรรมชาติจนเกิดความเสียหายต่อสมาชิกและกลุ่มเกษตรกรโดยรวม
- ปรากฏผลแสดงดังตารางที่ 4.7-4.11

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความสำเร็จกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน ตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ในจังหวัดเลย โดยภาพรวม

n = 248

ความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกร	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. คณะกรรมการดำเนินการจัดให้มีการจัดทำงบดุล รอบสิบสองเดือนแล้วเสร็จและจัดให้มีผู้สอบบัญชีตรวจสอบได้ภายใน 150 วัน ตามกฎหมาย	3.68	0.41	มาก
2. ไม่มีข้อสังเกตของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับรายการ ข้อบกพร่องทางการเงินและบัญชีอย่างร้ายแรง	3.79	0.45	มาก
3. ทำธุรกิจหรือการบริการอย่างน้อย 1 ชนิด	3.76	0.45	มาก
4. ประชุมใหญ่สามัญประจำปีภายในกำหนด เวลา 150 วัน เว้นแต่มีภัยธรรมชาติจนเกิด ความเสียหายต่อสมาชิกและกลุ่มเกษตรกรโดยรวม	3.79	0.41	มาก
5. มีกำไรสุทธิประจำปีและมีการจัดสรรกำไรสุทธิ ประจำปีตามกฎหมาย เว้นแต่มีภัยธรรมชาติจนเกิด ความเสียหายต่อสมาชิกและกลุ่มเกษตรกรโดยรวม	3.84	0.48	มาก
รวม	3.77	0.32	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อความสำเร็จกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ในจังหวัดเลย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.77 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีกำไรสุทธิประจำปีและมีการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีตามกฎหมาย เว้นแต่มีภัยธรรมชาติจนเกิดความเสียหายต่อสมาชิกและกลุ่มเกษตรกรโดยรวม ($\bar{X}=3.84$, S.D.= 0.48) รองลงมาคือ ไม่มีข้อสังเกตของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับรายการข้อบกพร่องทางการเงินและบัญชีอย่างร้ายแรง ($\bar{X}=3.79$, S.D.= 0.45) ประชุมใหญ่สามัญประจำปีภายในกำหนดเวลา 150 วัน เว้นแต่มีภัยธรรมชาติจนเกิดความเสียหายต่อสมาชิกและกลุ่มเกษตรกรโดยรวม ($\bar{X}=3.79$, S.D.= 0.41) ทำธุรกิจหรือการบริการอย่างน้อย 1 ชนิด ($\bar{X}=3.76$, S.D.= 0.45) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ คณะกรรมการดำเนินการจัดให้มีการจัดทำงบดุลรอบสิบสองเดือนแล้วเสร็จและจัดให้มีผู้สอบบัญชีตรวจสอบได้ภายใน 150 วัน ตามกฎหมาย ($\bar{X}=3.68$, S.D.= 0.41)

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความสำเร็จกลุ่มเกษตรกรของคณะกรรมการดำเนินการ จัดให้มีการจัดทำบคุรอบสปีบสองเดือนแล้วเสร็จและจัดให้มีผู้สอบบัญชีตรวจสอบ ได้ภายใน 150 วัน ตามกฎหมาย

n = 248

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. คณะกรรมการหรือผู้จัดทำบัญชีมีความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำงบการเงิน	3.78	0.62	มาก
2. กลุ่มเกษตรกรมีการบันทึกบัญชีเป็นปัจจุบัน	3.66	0.49	มาก
3. คณะกรรมการให้ความสำคัญกับการจัดทำ งบการเงิน	3.68	0.49	มาก
4. กลุ่มเกษตรกรมีการจัดทำทะเบียนคุม เพื่อการตรวจสอบและควบคุมงาน	3.69	0.48	มาก
5. กลุ่มเกษตรกรมีการจัดทำงบทดลอง เป็นประจำทุกเดือน	3.58	0.51	มาก
รวม	3.68	0.41	มาก

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อความสำเร็จกลุ่มเกษตรกร ของคณะกรรมการดำเนินการจัดให้มีการจัดทำบคุรอบสปีบสองเดือนแล้วเสร็จและจัดให้มีผู้สอบ บัญชีตรวจสอบได้ภายใน 150 วัน ตามกฎหมาย โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.68 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ คณะกรรมการ หรือผู้จัดทำบัญชีมีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำงบการเงิน ($\bar{X}=3.78$, S.D.= 0.62) รองลงมา คือ กลุ่มเกษตรกรมีการจัดทำทะเบียนคุมเพื่อการตรวจสอบและควบคุมงาน ($\bar{X}=3.69$, S.D.= 0.48) คณะกรรมการให้ความสำคัญกับการจัดทำงบการเงิน ($\bar{X}=3.68$, S.D.= 0.49) กลุ่มเกษตรกร มีการบันทึกบัญชีเป็นปัจจุบัน ($\bar{X}=3.66$, S.D.= 0.49) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ กลุ่มเกษตรกรมีการจัดทำงบทดลองเป็นประจำทุกเดือน ($\bar{X}=3.58$, S.D.= 0.51)

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความสำเร็จกลุ่มเกษตรกรของการไม่มีข้อสังเกตของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับรายการข้อบกพร่องทางการเงินและบัญชีอย่างร้ายแรง

n = 248

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. กลุ่มเกษตรกรมีข้อบังคับและระเบียบตามขอบเขตการดำเนินงานของกลุ่มฯ ครบถ้วน	3.85	0.54	มาก
2. กลุ่มเกษตรกรมีการแบ่งแยกอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบไว้อย่างชัดเจน	3.83	0.56	มาก
3. คณะกรรมการ มีการตรวจสอบและติดตามผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ	3.83	0.56	มาก
4. สมาชิกทุกคนช่วยสอดส่อง ดูแลกิจการของกลุ่มเกษตรกร	3.77	0.51	มาก
5. เอกสารการรับเงิน-จ่ายเงิน ถูกต้องครบถ้วนเป็นไปตามระเบียบและเก็บไว้ในที่ปลอดภัย	3.74	0.50	มาก
6. การดำเนินการของคณะกรรมการ มีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้	3.72	0.55	มาก
รวม	3.79	0.45	มาก

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อความสำเร็จกลุ่มเกษตรกรของการไม่มีข้อสังเกตของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับรายการข้อบกพร่องทางการเงินและบัญชีอย่างร้ายแรง โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.79 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ กลุ่มเกษตรกรมีข้อบังคับและระเบียบตามขอบเขตการดำเนินงานของกลุ่มฯ ครบถ้วน ($\bar{X} = 3.85$, S.D.= 0.54) รองลงมา คือ กลุ่มเกษตรกรมีการแบ่งแยกอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบไว้อย่างชัดเจน ($\bar{X} = 3.83$, S.D.= 0.56) คณะกรรมการ มีการตรวจสอบและติดตามผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 3.83$, S.D.= 0.56) สมาชิกทุกคนช่วยสอดส่อง ดูแลกิจการของกลุ่มเกษตรกร ($\bar{X} = 3.77$, S.D.= 0.51) เอกสารการรับเงิน-จ่ายเงิน ถูกต้องครบถ้วนเป็นไปตามระเบียบและเก็บไว้ในที่ปลอดภัย ($\bar{X} = 3.74$, S.D.= 0.50) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การดำเนินการของคณะกรรมการมีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ ($\bar{X} = 3.72$, S.D.= 0.55)

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความสำเร็จกลุ่มเกษตรกรของการทำธุรกิจ หรือการบริการอย่างน้อย 1 ชนิด

n = 248

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ในรอบปีที่ผ่านมาผ่านกลุ่มเกษตรกรมีปริมาณธุรกิจ เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้	3.69	0.57	มาก
2. ทุนการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกรเพียงพอ ต่อการทำธุรกิจ	3.74	0.54	มาก
3. กลุ่มเกษตรกรมีการสำรวจความต้องการ ของสมาชิก	3.77	0.51	มาก
4. คณะกรรมการมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องธุรกิจ	3.78	0.53	มาก
5. สมาชิกมีส่วนร่วมทำธุรกิจของกลุ่มเกษตรกร	3.82	0.60	มาก
รวม	3.76	0.45	มาก

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อความสำเร็จกลุ่มเกษตรกรของการทำธุรกิจหรือการบริการอย่างน้อย 1 ชนิด โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.76 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ สมาชิกมีส่วนร่วมทำธุรกิจของกลุ่มเกษตรกร ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = 0.60) รองลงมา คือ คณะกรรมการมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องธุรกิจ ($\bar{X} = 3.78$, S.D. = 0.53) กลุ่มเกษตรกรมีการสำรวจความต้องการของสมาชิก ($\bar{X} = 3.77$, S.D. = 0.51) ทุนการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกรเพียงพอต่อการทำธุรกิจ ($\bar{X} = 3.74$, S.D. = 0.54) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ในรอบปีที่ผ่านมาผ่านกลุ่มเกษตรกรมีปริมาณธุรกิจเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ($\bar{X} = 3.69$, S.D. = 0.57)

ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความสำเร็จกลุ่มเกษตรกรของการประชุมใหญ่สามัญประจำปีภายในกำหนดเวลา 150 วัน เว้นแต่มีภัยธรรมชาติจนเกิดความเสียหายต่อสมาชิกและกลุ่มเกษตรกรโดยรวม

n = 248

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. กลุ่มเกษตรกรได้จัดประชุมใหญ่สามัญฯ เป็นประจำทุกปี	3.83	0.59	มาก
2. ในการประชุมใหญ่ฯ ท่านเข้าร่วมประชุม เป็นประจำทุกปี	3.81	0.55	มาก
3. กลุ่มเกษตรกรมีการประชาสัมพันธ์หรือแจ้ง รายละเอียดให้ทราบก่อนวันประชุมใหญ่ฯ	3.77	0.51	มาก
4. กลุ่มเกษตรกรมีการอาหารกลางวัน หรือสวัสดิการอื่นๆ ในวันประชุมใหญ่ฯ	3.75	0.44	มาก
5. สมาชิกให้ความสำคัญต่อการประชุมใหญ่สามัญฯ ประจำปี	3.81	0.53	มาก
6. วาระหรือหัวข้อในการประชุมใหญ่ฯ ครบถ้วน ถูกต้อง	3.78	0.46	มาก
รวม	3.79	0.41	มาก

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อความสำเร็จกลุ่มเกษตรกรของการประชุมใหญ่สามัญประจำปีภายในกำหนดเวลา 150 วัน เว้นแต่มีภัยธรรมชาติจนเกิดความเสียหายต่อสมาชิกและกลุ่มเกษตรกรโดยรวม โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.79 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ กลุ่มเกษตรกรได้จัดประชุมใหญ่สามัญฯ เป็นประจำทุกปี ($\bar{X} = 3.83$, S.D.= 0.59) รองลงมา คือ ในการประชุมใหญ่ฯ ท่านเข้าร่วมประชุมเป็นประจำทุกปี ($\bar{X} = 3.81$, S.D.= 0.55) สมาชิกให้ความสำคัญต่อการประชุมใหญ่สามัญประจำปี ($\bar{X} = 3.81$, S.D.= 0.53) วาระหรือหัวข้อในการประชุมใหญ่ฯ ครบถ้วน ถูกต้อง ($\bar{X} = 3.78$, S.D.= 0.46) กลุ่มเกษตรกรมีการประชาสัมพันธ์หรือแจ้งรายละเอียดให้ทราบก่อนวันประชุมใหญ่ฯ ($\bar{X} = 3.77$, S.D.= 0.51) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ กลุ่มเกษตรกรมีการอาหารกลางวันหรือสวัสดิการอื่นๆ ในวันประชุมใหญ่ฯ ($\bar{X} = 3.75$, S.D.= 0.44)

ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความสำเร็จกลุ่มเกษตรกรของการมีกำไรสุทธิประจำปีและมีการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีตามกฎหมาย เว้นแต่ภัยธรรมชาติ จนเกิดความเสียหายต่อสมาชิกและกลุ่มเกษตรกรโดยรวม

n = 248

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. กลุ่มเกษตรกรมีการจัดแผนประมาณการรายรับรายจ่าย ประจำปี	3.83	0.53	มาก
2. คณะกรรมการมีการติดตาม ควบคุมค่าใช้จ่ายภายในกลุ่มเกษตรกร	3.81	0.57	มาก
3. กลุ่มเกษตรกรบริหารจัดการลูกหนี้ได้ดี เป็นการลดอัตราการค้างชำระของลูกหนี้	3.78	0.54	มาก
4. ผลประกอบการของธุรกิจเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้	3.85	0.54	มาก
5. สมาชิกได้รับเงินปันผลหรือผลตอบแทนตามสมควร	3.94	0.56	มาก
รวม	3.84	0.48	มาก

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อความสำเร็จกลุ่มเกษตรกรของการมีกำไรสุทธิประจำปีและมีการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีตามกฎหมาย เว้นแต่ภัยธรรมชาติ จนเกิดความเสียหายต่อสมาชิกและกลุ่มเกษตรกรโดยรวม ผลรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.84 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ สมาชิกได้รับเงินปันผลหรือผลตอบแทนตามสมควร ($\bar{X} = 3.94$, S.D. = 0.56) รองลงมาคือ ผลประกอบการของธุรกิจเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = 0.54) กลุ่มเกษตรกรมีการจัดแผนประมาณการรายรับรายจ่าย ประจำปี ($\bar{X} = 3.83$, S.D. = 0.53) คณะกรรมการมีการติดตาม ควบคุมค่าใช้จ่ายภายในกลุ่มเกษตรกร ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = 0.57) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ กลุ่มเกษตรกรบริหารจัดการลูกหนี้ได้ดี เป็นการลดอัตราการค้างชำระของลูกหนี้ ($\bar{X} = 3.78$, S.D. = 0.54)

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกร

จากการรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามในส่วนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกร ไม่มีผู้แสดงความคิดเห็น จึงไม่ได้ทำการวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกร

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 : ระดับความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ในจังหวัดเลย อยู่ในระดับน้อย

การทดสอบสมมติฐานของระดับความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ในจังหวัดเลย โดยความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ในเขตพื้นที่อำเภอหนองหินและอำเภอภูกระดึง จังหวัดเลย ประกอบด้วย

- 1) คณะกรรมการดำเนินการจัดให้มีการจัดทำบคุรรอบสิบสองเดือนแล้วเสร็จ และจัดให้มีผู้สอบบัญชีตรวจสอบได้ภายใน 150 วัน ตามกฎหมาย
- 2) ไม่มีข้อสังเกตของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับรายการข้อบกพร่องทางการเงินและบัญชีอย่างร้ายแรง
- 3) ทำธุรกิจหรือการบริการอย่างน้อย 1 ชนิด
- 4) ประชุมใหญ่สามัญประจำปีภายในกำหนดเวลา 150 วัน เว้นแต่มีภัยธรรมชาติจนเกิดความเสียหายต่อสมาชิกและกลุ่มเกษตรกรโดยรวม
- 5) มีกำไรสุทธิประจำปีและมีการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีตามกฎหมาย เว้นแต่ภัยธรรมชาติจนเกิดความเสียหายต่อสมาชิกและกลุ่มเกษตรกรโดยรวม

ตารางที่ 4.13 ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1

n = 248

ความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกร	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. คณะกรรมการดำเนินการจัดให้มีการจัดทำบดลรอบสิบสองเดือนแล้วเสร็จและจัดให้มีผู้สอบบัญชีตรวจสอบได้ภายใน 150 วัน ตามกฎหมาย	3.68	0.41	มาก
2. ไม่มีข้อสังเกตของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับรายการข้อบกพร่องทางการเงินและบัญชีอย่างร้ายแรง	3.79	0.45	มาก
3. ทำธุรกิจหรือการบริการอย่างน้อย 1 ชนิด	3.76	0.45	มาก
4. ประชุมใหญ่สามัญประจำปีภายในกำหนดเวลา 150 วัน เว้นแต่มีภัยธรรมชาติจนเกิดความเสียหายต่อสมาชิกและกลุ่มเกษตรกรโดยรวม	3.79	0.41	มาก
5. มีกำไรสุทธิประจำปีและมีการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีตามกฎหมาย เว้นแต่ภัยธรรมชาติจนเกิดความเสียหายต่อสมาชิกและกลุ่มเกษตรกรโดยรวม	3.84	0.48	มาก
รวม	3.77	0.32	มาก

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อความสำเร็จกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ในจังหวัดเลย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.77 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีกำไรสุทธิประจำปีและมีการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีตามกฎหมาย เว้นแต่ภัยธรรมชาติจนเกิดความเสียหายต่อสมาชิกและกลุ่มเกษตรกรโดยรวม ($\bar{X} = 3.84$, S.D. = 0.48) รองลงมาคือ ไม่มีข้อสังเกตของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับรายการข้อบกพร่องทางการเงินและบัญชีอย่างร้ายแรง ($\bar{X} = 3.79$, S.D. = 0.45) ประชุมใหญ่สามัญประจำปีภายในกำหนดเวลา 150 วัน เว้นแต่มีภัยธรรมชาติจนเกิดความเสียหายต่อสมาชิกและกลุ่มเกษตรกรโดยรวม ($\bar{X} = 3.79$, S.D. = 0.41) ทำธุรกิจหรือการบริการอย่างน้อย 1 ชนิด ($\bar{X} = 3.76$, S.D. = 0.45) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ คณะกรรมการดำเนินการจัดให้มีการจัดทำบดลรอบสิบสองเดือนแล้วเสร็จและจัดให้มีผู้สอบบัญชีตรวจสอบได้ภายใน 150 วัน ตามกฎหมาย ($\bar{X} = 3.68$, S.D. = 0.41)

สมมติฐานที่ 2 : กระบวนการจัดการของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ในจังหวัดเลย อยู่ในระดับมาก

การทดสอบสมมติฐานของกระบวนการจัดการของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ในเขตพื้นที่อำเภอหนองหินและอำเภอภูกระดึง จังหวัดเลย ประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์การ การนำหรือการสั่งการ และการควบคุม

ตารางที่ 4.14 ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2

n = 248

กระบวนการจัดการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. การวางแผน	3.76	0.42	มาก
2. การจัดองค์การ	3.65	0.38	มาก
3. การนำหรือการสั่งการ	3.85	0.45	มาก
4. การควบคุม	3.64	0.41	มาก
รวม	3.72	0.32	มาก

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อปัจจัยกระบวนการจัดการโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.72 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การนำหรือการสั่งการ ($\bar{X}=3.85$, S.D.= 0.45) รองลงมา คือ การวางแผน ($\bar{X}=3.76$, S.D.= 0.42) และการจัดองค์การ ($\bar{X}=3.65$, S.D.= 0.38) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือการควบคุม ($\bar{X}=3.64$, S.D.= 0.41)

สมมติฐานที่ 3 : ปัจจัยประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกัน มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ในจังหวัดเลย ไม่แตกต่างกัน

การทดสอบสมมติฐานของปัจจัยประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกัน มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ในจังหวัดเลย ไม่แตกต่างกัน โดยปัจจัยประชากรศาสตร์ ประกอบด้วย เพศ อายุ ตำแหน่ง รายได้ต่อปี

สมมติฐานที่ 3.1 ใช้สถิติทดสอบหาความแตกต่างค่าที (t-test) ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่าง 2 กลุ่ม เพื่อศึกษาว่าความแตกต่างของปัจจัยประชากรศาสตร์ด้านเพศ มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ในจังหวัดเลย หรือไม่

ตารางที่ 4.15 เปรียบเทียบระดับความสำเร็จ จำแนกตามปัจจัยประชากรศาสตร์ ด้านเพศ

เพศ	N	Mean	Std. Deviation	t	p-value
ชาย	156	3.77	0.31	-0.16	0.87
หญิง	92	3.78	0.34		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.15 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบระดับความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ในจังหวัดเลย จำแนกตามปัจจัยประชากรศาสตร์ด้านเพศ พบว่า ค่า p-value เท่ากับ 0.87 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ในจังหวัดเลย ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานข้อที่ 3.2 ใช้สถิติทดสอบหาความแตกต่างค่าเอฟ (F-test) ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยมากกว่า 2 กลุ่ม เพื่อศึกษาว่าความแตกต่างของปัจจัยประชากรศาสตร์ด้านอายุ ที่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ในจังหวัดเลย

ตารางที่ 4.16 เปรียบเทียบระดับความสำเร็จ จำแนกตามปัจจัยประชากรศาสตร์ ด้านอายุ

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	p-value
Between Groups	.201	2	.100	.969	.381
Within Groups	25.381	245	.104		
Total	25.582	247			

จากตารางที่ 4.16 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบระดับความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ในจังหวัดเลย จำแนกตามปัจจัยประชากรศาสตร์ด้านอายุ พบว่า ค่า $F = 0.969$ และค่า $p\text{-value} = 0.381$ แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ในจังหวัดเลย ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 3.3 ใช้สถิติทดสอบหาความแตกต่างค่าที (t-test) ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่าง 2 กลุ่ม เพื่อศึกษาว่าความแตกต่างของปัจจัยประชากรศาสตร์ด้านตำแหน่ง มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ในจังหวัดเลย หรือไม่

ตารางที่ 4.17 เปรียบเทียบระดับความสำเร็จ จำแนกตามปัจจัยประชากรศาสตร์ ด้านตำแหน่ง

ตำแหน่ง	N	Mean	Std. Deviation	t	p-value
คณะกรรมการ	17	3.90	0.31	1.75	0.08
สมาชิก	231	3.76	0.32		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.17 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบระดับความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ในจังหวัดเลย จำแนกตามปัจจัยประชากรศาสตร์ด้านตำแหน่ง พบว่า ค่า p-value เท่ากับ 0.08 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีตำแหน่งต่างกันมีความคิดเห็นต่อความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ในจังหวัดเลย ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานข้อที่ 3.4 ใช้สถิติทดสอบหาความแตกต่างค่าเอฟ (F-test) ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยมากกว่า 2 กลุ่ม เพื่อศึกษาว่าความแตกต่างของปัจจัยประชากรศาสตร์ด้านรายได้ต่อปี ที่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ในจังหวัดเลย

ตารางที่ 4.18 เปรียบเทียบระดับความสำเร็จ จำแนกตามปัจจัยประชากรศาสตร์ ด้านรายได้ต่อปี

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	.198	3	.066	.633	.594
Within Groups	25.384	244	.104		
Total	25.582	247			

จากตารางที่ 4.18 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบระดับความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ในจังหวัดเลย จำแนกตามปัจจัยประชากรศาสตร์ด้านรายได้ต่อปี พบว่า ค่า $F = 0.633$ และค่า $p\text{-value} = 0.594$ แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อปีต่างกันมีความคิดเห็นต่อความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ในจังหวัดเลย ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 4 : ปัจจัยด้านกระบวนการจัดการมีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ในจังหวัดเลย

การทดสอบสมมติฐานของปัจจัยด้านกระบวนการจัดการมีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ในจังหวัดเลย ใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Linear Regression) เป็นวิธีการทางสถิติที่ใช้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม

$$\text{สมการพยากรณ์ } \hat{y} = a + b_1x_1 + b_2x_2 + b_3x_3 + b_4x_4$$

กำหนดให้ $y =$ ระดับความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ในจังหวัดเลย โดยรวม

$x_1 =$ ระดับการวางแผนรวม

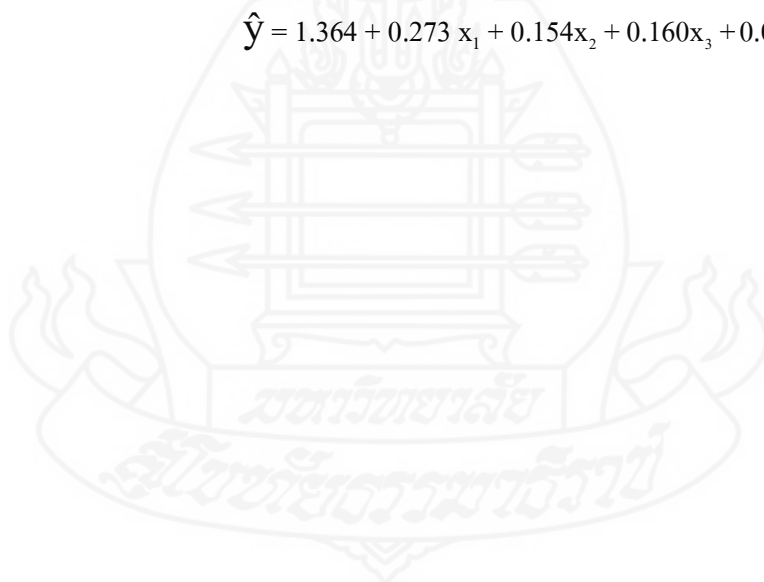
$x_2 =$ ระดับการจัดองค์การรวม

$x_3 =$ ระดับการนำหรือการสั่งการรวม

$x_4 =$ ระดับการควบคุมรวม

จากการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปได้ผลดังนี้

$$\hat{y} = 1.364 + 0.273 x_1 + 0.154x_2 + 0.160x_3 + 0.057x_4$$

ตารางที่ 4.19 ปัจจัยกระบวนการจัดการที่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ในจังหวัดเลย

Coefficients^a

Model	Unstandardized		Standardized	t	Sig. (p-value)
	Coefficients		Coefficients		
	B	Std. Error	Beta		
(Constant)	1.364	.182		7.496	.000
การวางแผน	.273	.044	.352	6.144	.000*
การจัดองค์การ	.154	.052	.182	2.944	.004*
การนำหรือการสั่งการ	.160	.047	.222	3.418	.001*
การควบคุม	.057	.045	.073	1.263	.208

$R^2 = 0.44$, $F = 47.78$, $n = 248$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.19 พบว่า ปัจจัยด้านกระบวนการจัดการ มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ในจังหวัดเลย โดยด้านการวางแผน ($\beta = 0.27$, $p\text{-value} = .000$) มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ในจังหวัดเลย มากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการนำหรือการสั่งการ ($\beta = 0.16$, $p\text{-value} = .001$) และน้อยที่สุดคือ ด้านการจัดองค์การ ($\beta = 0.15$, $p\text{-value} = .004$) ส่วนด้านการควบคุม ($\beta = 0.06$, $p\text{-value} = .208$) ไม่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ในจังหวัดเลย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยกระบวนการจัดการ มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ในจังหวัดเลย เพียงปัจจัยด้านการวางแผน ด้านการนำหรือการสั่งการ ด้านการจัดองค์การ

ตารางที่ 4.20 ระดับอิทธิพลของกระบวนการจัดการที่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ในจังหวัดเลย

Coefficientsa

Model	Unstandardized		Standardized	t	Sig. (p-value)
	Coefficients		Coefficients		
	B	Std. Error	Beta		
(Constant)	1.437	.173		8.306	.000
การวางแผน	.278	.044	.358	6.274	.000*
การจัดองค์การ	.166	.051	.196	3.223	.001*
การนำหรือการสั่งการ	.179	.044	.248	4.037	.000*

$R^2 = 0.437$, $F = 63.02$, $n = 248$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.20 พบว่า ปัจจัยด้านกระบวนการจัดการ มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ในจังหวัดเลย โดยด้านการวางแผน ($\beta = 0.28$, $p\text{-value} = .000$) มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ในจังหวัดเลย มากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการนำหรือการสั่งการ ($\beta = 0.18$, $p\text{-value} = .000$) และน้อยที่สุดคือ ด้านการจัดองค์การ ($\beta = 0.17$, $p\text{-value} = .001$) จากการทดสอบปัจจัยกระบวนการจัดการ ด้านการวางแผน ด้านการนำหรือการสั่งการ และด้านการจัดองค์การ สามารถพยากรณ์ความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ในจังหวัดเลย ได้ร้อยละ 44 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

บทที่ 5

สรุปการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษา เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ในจังหวัดเลย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความสำเร็จกระบวนการจัดการ เปรียบเทียบระดับความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรจำแนกตามปัจจัยประชากรศาสตร์ และระดับอิทธิพลของกระบวนการจัดการของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ในจังหวัดเลย ซึ่งทำให้สมาชิกและคณะกรรมการของกลุ่มเกษตรกรทราบถึงระดับความสำเร็จและกระบวนการจัดการของกลุ่มเกษตรกรเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนพัฒนากลุ่มเกษตรกรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ จากกลุ่มตัวอย่างสมาชิกและคณะกรรมการของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ในเขตอำเภอหนองหินและอำเภอภูกระดึง จังหวัดเลย จำนวน 3 กลุ่มเกษตรกร ทั้งหมด 248 ราย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ในบทนี้จะนำเสนอสรุปการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. สรุปการศึกษา

สมมติฐานที่ 1 : ระดับความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ในจังหวัดเลย อยู่ในระดับน้อย

การทดสอบสมมติฐานของระดับความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ในจังหวัดเลย โดยนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ในจังหวัดเลย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.77 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีกำไรสุทธิประจำปีและมีการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีตามกฎหมาย เว้นแต่ภัยธรรมชาติจนเกิดความเสียหายต่อสมาชิกและกลุ่มเกษตรกร โดยรวม ($\bar{X} = 3.84$, S.D. = 0.48) รองลงมา คือ ไม่มีข้อสังเกตของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับรายการข้อบกพร่องทางการเงินและบัญชี

อย่างร้ายแรง ($\bar{x} = 3.79$, S.D. = 0.45) ประชุมใหญ่สามัญประจำปีภายในกำหนดเวลา 150 วัน เว้นแต่มีภัยธรรมชาติจนเกิดความเสียหายต่อสมาชิกและกลุ่มเกษตรกรโดยรวม ($\bar{x} = 3.79$, S.D. = 0.41) ทำธุรกิจหรือการบริการอย่างน้อย 1 ชนิด ($\bar{x} = 3.76$, S.D. = 0.45) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ย น้อยที่สุดคือ คณะกรรมการดำเนินการจัดให้มีการจัดทางบุคลากรสิบสองเดือนแล้วเสร็จและจัด ให้มีผู้สอบบัญชีตรวจสอบได้ภายใน 150 วัน ตามกฎหมาย ($\bar{x} = 3.68$, S.D. = 0.41) ซึ่งมีผลมากกว่า สมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 2 : กระบวนการจัดการของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัด ของกรมส่งเสริมสหกรณ์ในจังหวัดเลย อยู่ในระดับมาก

การทดสอบสมมติฐานของกระบวนการจัดการของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน ตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ในเขตพื้นที่อำเภอหนองหินและอำเภอภูกระดึง จังหวัดเลย ประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์การ การนำหรือการสั่งการ และการควบคุม โดยนำข้อมูล ที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า ส่วนใหญ่ ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัด ของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ในจังหวัดเลย ที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยกระบวนการจัดการ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.72 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การนำหรือการสั่งการ ($\bar{x} = 3.85$, S.D. = 0.45) รองลงมา คือ การวางแผน ($\bar{x} = 3.76$, S.D. = 0.42) และการจัดองค์การ ($\bar{x} = 3.65$, S.D. = 0.38) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด การควบคุม ($\bar{x} = 3.64$, S.D. = 0.41) จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 3 : ปัจจัยประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกัน มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกร ที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ในจังหวัดเลย ไม่แตกต่างกัน

ปัจจัยด้านเพศ ใช้สถิติทดสอบหาความแตกต่างค่าที (t-test) ผลการวิเคราะห์ พบว่า ค่า p-value เท่ากับ 0.87 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อความสำเร็จ ของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ในจังหวัดเลย ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ปัจจัยด้านอายุ ใช้สถิติทดสอบหาความแตกต่างค่าเอฟ (F-test) ผลการวิเคราะห์ พบว่า ค่า F = 0.969 และค่า p-value = 0.381 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็น ต่อความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ในจังหวัดเลย ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ปัจจัยด้านตำแหน่ง ใช้สถิติทดสอบหาความแตกต่างค่าที (t-test) ผลการวิเคราะห์ พบว่า ค่า p-value เท่ากับ 0.08 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีตำแหน่งต่างกันมีความคิดเห็นต่อความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ในจังหวัดเลย ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ปัจจัยด้านรายได้ต่อปี ใช้สถิติทดสอบหาความแตกต่างค่าเอฟ (F-test) ผลการวิเคราะห์ พบว่า ค่า $F = 0.633$ และค่า $p\text{-value} = 0.594$ แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อปีต่างกันมีความคิดเห็นต่อความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ในจังหวัดเลย ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ดังนั้น ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกัน มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ในจังหวัดเลย ไม่แตกต่างกัน จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 4 : ปัจจัยด้านกระบวนการจัดการมีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ในจังหวัดเลย

การทดสอบสมมติฐานของปัจจัยด้านกระบวนการจัดการมีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ในจังหวัดเลย จะใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Linear Regression) ในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม โดยปัจจัยด้านกระบวนการจัดการ ประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์การ การนำหรือการสั่งการ การควบคุม ผลการวิเคราะห์พบว่า ปัจจัยด้านกระบวนการจัดการมีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ในจังหวัดเลย เพียง 3 ปัจจัยได้แก่ ด้านการวางแผน ($\beta = 0.28$, $p\text{-value} = .000$) มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ในจังหวัดเลย มากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการนำหรือการสั่งการ ($\beta = 0.18$, $p\text{-value} = .000$) และน้อยที่สุดคือ ด้านการจัดองค์การ ($\beta = 0.17$, $p\text{-value} = .001$) จากการทดสอบปัจจัยกระบวนการจัดการ ด้านการวางแผน ด้านการนำหรือการสั่งการ และด้านการจัดองค์การ สามารถพยากรณ์ความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ในจังหวัดเลย ได้ ร้อยละ 44 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. อภิปรายผล

จากการศึกษา เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ในจังหวัดเลย สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

ปัจจัยของกระบวนการจัดการ ที่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ในจังหวัดเลย มากที่สุดคือ ด้านการวางแผน เป็นการกำหนดเป้าหมายที่จะดำเนินการในอนาคตให้ประสบความสำเร็จ ตามความต้องการโดยรวมของสมาชิก กำหนดกฎเกณฑ์ซึ่งเป็นที่ยอมรับตามข้อตกลงภายในองค์กร และเป็นการลดปัญหาข้อขัดแย้งที่อาจจะเกิดจากการดำเนินการภายในกลุ่มเกษตรกรได้ โดยการจัดแผนประมาณการรายรับ-รายจ่าย ให้เหมาะสมกับสถานะหรือศักยภาพของกลุ่มเกษตรกร นำการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกหรือข้อมูลที่มีมาใช้ประโยชน์ในการมาร่วมพิจารณากำหนดแผนงานให้มีความชัดเจนวางแผนโครงการให้สอดคล้องกับปัญหาและภารกิจของกลุ่มเกษตรกร นำผลการปฏิบัติงานในปีก่อนหน้ามาเปรียบเทียบเพื่อกำหนดแผนงานในปีต่อไป และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง สอดคล้องกับแนวคิดของเชอร์เมอร์ฮอร์น (John R. Schermerhorn, 1999, p. 327) ได้กล่าวถึงกระบวนการบริหารว่า การวางแผน (Planning) เป็นสิ่งที่จะต้องเปลี่ยนแปลงในอนาคต การวางแผนเป็นสะพานเชื่อมระหว่างเหตุการณ์ปัจจุบันและอนาคต การวางแผนต้องอาศัยการกำหนดกลยุทธ์ที่ประสิทธิภาพ การวางแผนเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการปฏิบัติตามกลยุทธ์ให้ประสบความสำเร็จ กระบวนการวางแผนจะต้องประกอบด้วยผู้บริหารและพนักงานภายในองค์กรการวางแผนจะช่วยให้องค์กรกำหนดข้อดีจากโอกาสภายนอกและทำให้เกิดผลกระทบจากอุปสรรคภายนอกน้อยที่สุด โดยต้องมองเหตุการณ์ในอดีตและปัจจุบันเพื่อคาดคะเนเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับ ปรียาพร สุธงข (2559) ที่ทำการศึกษา แนวทางการบริหารการพัฒนา กลุ่มสตรีเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน จังหวัดเพชรบุรี ด้านการวางแผนงาน กลุ่มสตรีควรมีการจัดประชุมประจำเดือนเพื่อทำการวางแผนการดำเนินงานไว้ ควรใช้วิธีระดมความคิดเห็นจากสมาชิกภายในกลุ่มเพื่อนำมาสรุปเป็นความต้องการในภาพรวม นำข้อมูลที่มีมาใช้ประโยชน์ในการวางแผน กำหนดวัตถุประสงค์สร้างกิจกรรมที่หลากหลายช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน นอกจากนี้ จะพัฒนา กลุ่มสตรีแล้วยังสามารถดึงคนในชุมชนให้มาทำกิจกรรมร่วมกัน ช่วยให้คนในชุมชนเกิดการเรียนรู้ตลอดเวลาด้วยการติดต่อสื่อสารกันผ่านการพบปะพูดคุยกันในกิจกรรมเหล่านั้น ทั้งยังมีส่วนร่วมในการคิด การตัดสินใจ การลงมือทำ เพื่อสร้างพลังความเข้มแข็งให้เกิดขึ้นในชุมชน ทำให้คนในชุมชนเห็นความสำคัญของการพึ่งตนเอง ก่อให้เกิดความเอื้ออารีและการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน อีกทั้งลดความซ้ำซ้อนและเป็นการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

สอดคล้องกับ อารีรัตน์ ภูธรระมะ (2558) ศึกษาสภาพการจัดการของเกษตรกรผู้ปลูกแก้วมังกร ตำบล ร่องจิก อำเภอรือเรื่อ จังหวัดเลย ผลจากการสัมภาษณ์เกษตรกรผู้ปลูกแก้วมังกรเกี่ยวกับการจัดการให้ประสบความสำเร็จ พบว่า ด้านการวางแผน ต้องมีการวางแผนทางการเงิน เพื่อเตรียมเงินทุนให้เพียงพอต่อการลงทุน เพาะปลูก ซื่อวัสดุ เครื่องมือ อุปกรณ์การปลูก ค่าจ้างแรงงาน ค่าขนส่ง ต้องมีการวางแผนด้านบุคลากร โดยเกษตรกรต้องติดต่อเตรียมแรงงานล่วงหน้าให้เพียงพอต่อการปลูก ดูแลรักษา เก็บเกี่ยวและขนส่งแก้วมังกร ต้องมีการวางแผนการผลิต ตั้งแต่การปลูก ดูแลรักษา เก็บเกี่ยวให้ได้คุณภาพและตรงตามความต้องการของตลาด

ปัจจัยของกระบวนการจัดการ ที่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรฯ รองลงมาคือการนำหรือการสั่งการ ผู้นำมีบทบาทสำคัญและมีอิทธิพลต่อสมาชิกในกลุ่มเกษตรกรเป็นอย่างมาก หากผู้นำมีความรู้ความเชี่ยวชาญก็จะนำพากลุ่มเกษตรกรให้มีการบริหารจัดการที่ดีอย่างมีประสิทธิภาพ จนสามารถผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ได้ โดยคณะกรรมการของกลุ่มเกษตรกรต้องมีความน่าเชื่อถือสามารถเป็นที่พึ่งให้แก่สมาชิกได้ เอาใจใส่ต่อความต้องการของสมาชิกทุกคนอย่างเท่าเทียม ประธานกรรมการถือว่าเป็นผู้ที่สมาชิกให้ความคาดหวังมากที่สุด จึงต้องมีภาวะความเป็นผู้นำได้ดีสามารถสร้างแรงจูงใจให้แก่สมาชิกได้เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในการบริหารจัดการกลุ่มเกษตรกร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของประทุมมา บุตรท้าว (2558) ที่ได้ศึกษาความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลังบ้านเหล่าใหญ่ อำเภอรือเรื่อ จังหวัดเลย พบว่า ความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลังบ้านเหล่าใหญ่ อำเภอรือเรื่อ จังหวัดเลย คือ ด้านผู้นำกลุ่ม อาจเป็นเพราะว่า ผู้นำกลุ่มเป็นบุคคลที่มีความสำคัญซึ่งโดยเฉพาะการแสดงบทบาทในฐานะตัวแทนของกลุ่มต่อสังคมในกิจกรรมด้านต่างๆ โดยผู้นำจะต้องแสดงบทบาทได้อย่างเหมาะสม เพื่อให้เป็นที่ยอมรับของสังคม และทำให้สมาชิกภาคภูมิใจในตัวผู้นำ นอกจากนั้นผู้นำกลุ่มจะต้องมีความรู้ ความสามารถในการดำเนินงานกลุ่มให้ประสบความสำเร็จ โดยใช้ความรู้ความสามารถ ความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ และนอกจากนั้นต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับสมาชิก ทำงานร่วมกับสมาชิกได้ดี และทำงานโดยมุ่งเน้นให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนร่วมด้วยความทุ่มเทและเสียสละ สอดคล้องกับ ชนะ อมรวัฒน์ (2560) ศึกษาแนวทางการส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรให้ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน การที่จะให้กลุ่มเกษตรกรผ่านเกณฑ์มาตรฐานนั้น เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ เจ้าหน้าที่ของกลุ่มเกษตรกร คณะกรรมการดำเนินการกลุ่มเกษตรกรต้องมีความรู้ ความเข้าใจเรื่องมาตรฐานกลุ่มเกษตรกร ตระหนักถึงความสำคัญเกี่ยวกับเกณฑ์มาตรฐานกลุ่มเกษตรกร สมาชิกกลุ่มเกษตรกรต้องมีจิตสำนึกในความเป็นเจ้าของกลุ่มเกษตรกร ร่วมทำธุรกิจหรือกิจกรรมกับกลุ่มเกษตรกรและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต้องให้ความสำคัญ มีส่วนร่วมและร่วมมือกันในการคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจในการพัฒนากลุ่มเกษตรกรจึงสามารถทำให้กลุ่มเกษตรกรสามารถผ่านเกณฑ์

มาตรฐานได้ สอดคล้องกับ อารีรัตน์ ภูธรระมะ (2558) ที่ทำการศึกษาสภาพการจัดการของเกษตรกร ผู้ปลูกแก้วมังกร ตำบลร่องจิก อำเภอกู่เรือ จังหวัดเลย ในการดำเนินกิจกรรมในด้านต่างๆ ของเกษตรกร จะต้องอาศัยภาวะผู้นำในการมอบหมายงาน สั่งการ การจูงใจในการทำงาน การประสานงาน กับบุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น คนในครอบครัว แรงงาน หรือ บุคลากรฝ่ายต่างๆ ที่มีหน้าที่ในการทำงาน เพื่อให้บุคคลเหล่านั้นช่วยทำหน้าที่เกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆ ของธุรกิจให้ประสบผลสำเร็จตามที่ คาดหวังเอาไว้ ดังนั้นด้านการนำจึงเป็นด้านที่มีความสำคัญต่อความสำเร็จของเกษตรกร และเป็นด้านที่เกษตรกรให้ความสำคัญมาก

ปัจจัยของกระบวนการจัดการ ที่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรฯ น้อยที่สุดคือ ด้านการจัดองค์การ โดยการแบ่งแยกเจ้าหน้าที่การเงินและเจ้าหน้าที่บัญชีออกจากกันเพื่อป้องกันการทุจริต การกำหนดอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบให้กับคณะกรรมการหรือเจ้าหน้าที่ อย่างชัดเจนเป็นการลดความซ้ำซ้อน ข้อขัดแย้งในการดำเนินงานที่อาจจะเกิดขึ้นได้ กลุ่มเกษตรกร ควรมีเจ้าหน้าที่บัญชีหรือผู้ดูแลบัญชีประจำกลุ่มเกษตรกร เพราะแสดงถึงศักยภาพในการดำเนินงาน และการพึ่งพาตัวเองของกลุ่มเกษตรกร โครงสร้างขององค์กรควรมีความยืดหยุ่น สามารถปรับเปลี่ยน การปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ เนื่องจากในบางสถานการณ์อาจไม่สามารถดำเนินการ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือข้อกำหนดได้ เช่น สถานการณ์การระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 ที่อาจทำให้รายได้ของสมาชิกลดลงส่งผลต่อการชำระหนี้ของสมาชิก ซึ่งสอดคล้องกับ รุ่งระภา กลัดเจริญ (2561) ที่ทำการศึกษา การพัฒนาการบริหารงานกลุ่มเกษตรกรในจังหวัดฉะเชิงเทรา กลุ่มเกษตรกรมีวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งกลุ่มที่ชัดเจน และกลุ่มเกษตรกรมีการกำหนดระเบียบ ข้อบังคับ กฎ กติกา ที่ถือใช้ภายในกลุ่มที่เหมาะสม โดยคณะกรรมการกลุ่มเกษตรกรมีวัตถุประสงค์ ของการจัดตั้งกลุ่มที่ชัดเจนและการแบ่งแยกหน้าที่ความรับผิดชอบของกรรมการกลุ่มที่ชัดเจน เพื่อให้สมาชิกของกลุ่มเกษตรกรหรือผู้ที่มีความสนใจที่จะเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มมีความเชื่อมั่น ในการบริหารงาน สามารถพัฒนาให้กลุ่มเกษตรกรมีความมั่นคงและผ่านเกณฑ์มาตรฐาน ของกรมส่งเสริมสหกรณ์ สอดคล้องกับ ปรียาพร สุบงกช (2559) ที่ทำการศึกษา แนวทางการบริหาร การพัฒนากลุ่มสตรีเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน จังหวัดเพชรบุรี ด้านการจัดองค์การ กลุ่มสตรีควรมีการบริหารตัวบุคคลจัดองค์การเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ซึ่งการแบ่งงาน เป็นฝ่ายๆ จะทำให้รู้ว่าใครควรรับผิดชอบหน้าที่อะไร ที่สำคัญควรพิจารณาแบ่งงานตามคุณสมบัติ และความถนัดของแต่ละคนจะทำให้ภาระงานไม่ตกอยู่ที่คนเพียงคนเดียว คณะกรรมการกลุ่มสตรี แต่ละคนจะสามารถแสดงศักยภาพในการทำงานออกมาได้อย่างเต็มที่ เพราะเป็นงานที่ตัวเองถนัด จะช่วยเอื้ออำนวยให้การทำกิจกรรมต่างๆ ของชุมชนมีประสิทธิภาพมากที่สุด

ส่วนด้านการควบคุม ไม่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ในจังหวัดเลย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อาจจะช่วยเหตุที่กลุ่มเกษตรกรเป็นองค์กรขนาดเล็ก จึงไม่ได้มองถึงการควบคุมที่เคร่งครัดมากนัก เป็นการจัดการโดยประชาชนที่เป็นบุคคลในหมู่บ้านเดียวกัน ทำให้มีความไว้เนื้อเชื่อใจซึ่งกันและกัน และอยู่ภายใต้การได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานราชการ โดยการประชุมเพื่อติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ นั้น กลุ่มเกษตรกรส่วนใหญ่ไม่ได้จัดประชุมเป็นประจำทุกเดือน จะมีการประชุมก็ต่อเมื่อมีเรื่องจำเป็นเท่านั้น กลุ่มเกษตรกรไม่ค่อยมีการนำเอามาตรการหรือกฎระเบียบ ข้อบังคับมาใช้ปฏิบัติในการลงโทษ กรณีไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบที่กำหนดไว้มากนัก เพราะกลุ่มเกษตรกรเป็นการทำงานแบบพึ่งพาซึ่งกันและกัน หากมีการลงโทษมากเกินไปอาจจะเป็นการทำลายจิตใจกันส่งผลต่อกำลังใจในการดำเนินงานได้ ซึ่งสอดคล้องกับ วัชรพลอดใหม่ (2560) ที่ทำการศึกษา แนวทางการพัฒนาการบริหารงานกลุ่มเกษตรกรในจังหวัดชุมพร โดยกลุ่มเกษตรกรส่วนใหญ่เป็นการบริหารงานแบบช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และได้รับการช่วยเหลือจากส่วนราชการ โดยการควบคุมคณะกรรมการบริหารงานไม่ได้สั่งการแต่มีผู้ตรวจสอบกิจการทำหน้าที่ตรวจสอบการดำเนินงาน ภายใต้การกำกับดูแลของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ในการให้คำปรึกษาในการบริหารงานและตรวจสอบการดำเนินงาน

3. ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษา เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ในจังหวัดเลย ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการศึกษาไปใช้ และข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาครั้งต่อไป ดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการศึกษาไปใช้

3.1.1 จากการวิเคราะห์ปัจจัยกระบวนการจัดการ ด้านการวางแผน มีผลต่อความสำเร็จกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ในจังหวัดเลย โดยค่า β เท่ากับ 0.28 และ p-value เท่ากับ .000 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่า สมาชิกของกลุ่มเกษตรกรควรมีส่วนร่วมในการวางแผนและกำหนดนโยบาย กลุ่มเกษตรกรควรเสริมสร้างกิจกรรมการมีส่วนร่วมของสมาชิกในกลุ่มให้มากขึ้น ซึ่งสมาชิกทุกคนถือว่าเป็นเจ้าของกิจการทั้งสิ้น และเป็นคนหนุ่มมากในกลุ่มฯ จึงเป็นส่วนหนึ่งที่จะสามารถนำพากลุ่มเกษตรกรให้ประสบความสำเร็จได้ หากกลุ่มเกษตรกรมีกำไรมากพอก็จะทำให้สมาชิกทุกคนที่ถือหุ้นและร่วมทำธุรกิจจะได้รับผลตอบแทนในรูปแบบเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืน แต่ในทางกลับกัน

หากมีผลเป็นขาดทุนและขาดทุนอย่างต่อเนื่องอาจทำให้กลุ่มเกษตรกรประสบความล้มเหลวจนเลิกกิจการได้

3.1.2 จากการวิเคราะห์ปัจจัยกระบวนการจัดการ ด้านการนำหรือการสั่งการ มีผลต่อความสำเร็จกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ในจังหวัดเลย โดยค่า β เท่ากับ 0.18 และ p-value เท่ากับ .000 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่า สมาชิกส่วนใหญ่มีความเชื่อมั่นต่อคณะกรรมการกลุ่มเกษตรกรที่จะสามารถเป็นที่พึ่งให้แก่สมาชิกได้ การจะเข้ามาเป็นคณะกรรมการได้ก็ต้องมีความรู้ความสามารถพอที่จะบริหารจัดการกิจกรรมต่างๆ แทนสมาชิก ซึ่งในยุคของดิจิทัลที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและรวดเร็ว จึงควรศึกษาเรียนรู้เพิ่มเติม เกี่ยวกับระบบและอุปกรณ์สารสนเทศที่ทันสมัย เช่น การส่งข้อมูลผ่านไลน์ การขายของออนไลน์ การจัดเก็บข้อมูล เป็นต้น เพื่อช่วยในการจัดการข้อมูลที่สำคัญต่างๆ การสื่อสารและช่วยให้ทำงานได้สะดวกรวดเร็วขึ้น ทั้งนี้ควรเรียนรู้ทั้งคณะกรรมการและสมาชิกเพราะผู้นำคนปัจจุบันไม่สามารถทำงานให้กลุ่มเกษตรกรได้ตลอดไปต้องมีการผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนไปตามกาลเวลา

3.1.3 จากการวิเคราะห์ปัจจัยกระบวนการจัดการ ด้านการจัดองค์กร มีผลต่อความสำเร็จกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ในจังหวัดเลย โดยค่า β เท่ากับ 0.17 และ p-value เท่ากับ .001 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่า กลุ่มเกษตรกรบางกลุ่มๆ มีโครงสร้างองค์กรเป็นไปตามอำนาจหน้าที่และสอดคล้องกับข้อบังคับที่ได้กำหนดไว้อย่างชัดเจน แต่ในการปฏิบัติจริงอาจไม่เป็นไปตามที่กำหนดหน้าที่ไว้เนื่องจากบางคนไม่ทำตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายหรือไม่ทำตามหน้าที่ที่ได้กำหนดไว้แต่ไปทำในหน้าที่อื่นแทน และการแบ่งหน้าที่ไม่ได้เป็นไปตามความถนัดหรือความสามารถที่มีของแต่ละบุคคล ทำให้เกิดความล่าช้าในการดำเนินงานและเกิดผลเสียต่อกลุ่มเกษตรกร ควรจัดทำข้อตกลงหรือบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรของการทำงานให้รัดกุมยิ่งขึ้น เพื่อป้องกันการทุจริตหรือความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นภายหลัง

3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาครั้งต่อไป

3.2.1 ควรมีการศึกษาประเมินความสำเร็จในการบริหารจัดการกลุ่มเกษตรกรด้วยเกณฑ์มาตรฐานอื่น

3.2.2 ควรมีการศึกษาแบบเชิงลึกโดยวิธีการสัมภาษณ์คณะกรรมการและสมาชิกรายกลุ่ม

3.2.3 ควรทำการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์กับกลุ่มเกษตรกรที่ไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัย

สกลนครราชภัฏ

บรรณานุกรม

- กรมส่งเสริมสหกรณ์. (2562). *สรุปผลการจัดมาตรฐานกลุ่มเกษตรกร ประจำปี 2562*. สืบค้นจาก <https://drive.google.com/file/d/1pR7J1XDIIhUSXErzgCQjDve2lnNCHWfh/view>
กองพัฒนาสหกรณ์ภาคการเกษตรและกลุ่มเกษตรกร. (ม.ป.ป.). *การจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร*.
สืบค้นจาก <http://office.cpd.go.th/dacfg/images/2561/MainInfo/Guidelines-FG-.pdf>
- กึ่งกาญจน์ พุฒิพัฒน์. (2557). *ปัจจัยในการตัดสินใจซื้อสลากออมสินพิเศษของธนาคารออมสิน ในเขตจังหวัดนครปฐม*. (สารนิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสยาม, กรุงเทพมหานคร.
- กึ่งแก้ว ทรัพย์พระวงศ์. (2546). *จิตวิทยาทั่วไป*. กรุงเทพมหานคร: ไทยเจริญการพิมพ์.
- กึ่งพร ทองใบ, และ ภาวิน ชินะโชติ. (2563). การศึกษาค้นคว้าอิสระ. ใน *ประมวลสาระชุดวิชา การศึกษาค้นคว้าอิสระ*. หน่วยที่ 2. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ชนะ อมรรัตน์. (2560). *แนวทางการส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรให้ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน*.
สุโขทัย: กรมส่งเสริมสหกรณ์
- ชนัญชิตา โพธิ์ศรีขาม. (2562). *กระบวนการตัดสินใจซื้อคอนโดมิเนียมระดับลักซ์ชวรีแบบโลว์ไรส์ ของประชากร เขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร*. (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพมหานคร.
- ชนินทร์ ชุณหพนธ์รักษ์. (2562). *เศรษฐศาสตร์เพื่อการจัดการและการจัดการทรัพยากรมนุษย์*.
ใน *ประมวลสาระชุดวิชาเศรษฐศาสตร์เพื่อการจัดการและการจัดการทรัพยากรมนุษย์*.
หน่วยที่ 8. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ธนายุทธ อ่อนดี. (2561). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห้างสูง ตำบลห้างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี*. (งานนิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- ธัญวรัชย์ แซ่เต็ง. (2558). *การพัฒนายุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการกลุ่มสหกรณ์เครดิตยูเนียน ในเขตอำเภอบ้านนาเดิม จังหวัดสุราษฎร์ธานี*. (รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี, สุราษฎร์ธานี.

- นันทกานต์ สายปิ่น. (2555). การบริหารจัดการที่ส่งผลต่อความสำเร็จตามตัวชี้วัด คำรับรอง การปฏิบัติราชการของกรมส่งเสริม การปกครองท้องถิ่น กรณีศึกษา เทศบาลตำบล แม่ทะ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง. (การค้นคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยเนชั่น, ลำปาง.
- นุรน์จมาลี แวโด. (2557). ปัจจัยแห่งความสำเร็จของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน จังหวัดนครราชสีมา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยหาดใหญ่, สงขลา.
- ประมะ สตะเวทิน. (2546). หลักนิเทศศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: ภาพการพิมพ์.
- ประกาศกรมส่งเสริมสหกรณ์ เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดมาตรฐานกลุ่มเกษตรกร พ.ศ.2560
- ประทุมมา บุตรท้าว. (2558). ศึกษาความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลังบ้านเหล่าใหญ่ อำเภอเอราวัณ จังหวัดเลย. (รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย, เลย.
- ปรียาพร สุปงกช. (2559). แนวทางการบริหารการพัฒนา กลุ่มสตรีเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็ง ของชุมชน จังหวัดเพชรบุรี. (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี, เพชรบุรี.
- พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยกลุ่มเกษตรกร พ.ศ.2547. กรมส่งเสริมสหกรณ์: กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- พวงรัตน์ เกสรแพทย์ และคุษฎี โยเหลา. (2546). การศึกษาเขาวน้อารมณ์ในฐานะตัวกำหนด ความสำเร็จของผู้บริหาร. วารสารพฤติกรรมศาสตร์, 9(1), 21.
- พิจิต ฤทธิ์จรรยา. (2549). ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: แฮ็สอ็อปเคอร์มีส์.
- ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ. (2542). การวิเคราะห์ผู้รับสาร. กรุงเทพมหานคร: คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รุ่งนภา กัดัดเจริญ. (2561). แนวทางการพัฒนาการบริหารงานกลุ่มเกษตรกรในจังหวัดฉะเชิงเทรา. (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, นนทบุรี.
- วสิน สันทรณ์. (2557). ลักษณะทางประชากร พฤติกรรมการเปิดรับสื่อ และปัจจัยทางการตลาด ที่มีผลต่อการซื้ออะไหล่ ประดับยนต์ในสินค้าประเภทหลอดไฟหน้ารถยนต์. (การค้นคว้าอิสระปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยกรุงเทพ, กรุงเทพมหานคร.

- วิชรา ปลอดภัยใหม่. (2560). *แนวทางการพัฒนาการบริหารงานกลุ่มเกษตรกรในจังหวัดชุมพร*. (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, นนทบุรี.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์. (2538). *พฤติกรรมผู้บริโภค*. กรุงเทพมหานคร: พัฒนาศึกษา.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. (2545). *องค์การและการจัดการ*. กรุงเทพมหานคร: ชรรรมสาร.
- ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ที่ 5. (2559). *การจัดการองค์ความรู้ เรื่อง การปลูกจิตสำนึกสมาชิกสหกรณ์ด้านอุดมการณ์ หลักการ วิธีการสหกรณ์และคุณค่าสหกรณ์*. สืบค้นจาก http://km.cpd.go.th/pdf-bin/pdf_3112033658.pdf
- สรชัย พิศาลบุตร, และ ศรีธนา บุญญเศรษฐ์. (2561). *การวิจัยทางธุรกิจ การวางแผน และควบคุมทางการเงิน*. ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาการวิจัยทางธุรกิจ การวางแผน และควบคุมทางการเงิน*. หน่วยที่ 7. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สรยศ โกษาการ. (2558). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการกลุ่มชาวสวนยาง กรณีศึกษา กลุ่มชาวสวนยาง สกย. บ้านน่าน้ำมัน อำเภอเมือง จังหวัดเลย*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- สุชา จันทร์เอม. (2544). *จิตวิทยาทั่วไป*. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- ลุมิตรา ศรีชูชาติ. (2550). *สถิติธุรกิจ*. สาขาวิชาสถิติ ภาควิชาวิทยาศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- สุรพันธ์ ฉันทแดนสุวรรณ. (2550). *องค์การและการจัดการ*. กรุงเทพมหานคร: จุฑทอง.
- สุรธานี સાલ, และ ประจวบ ทองศรี. (2562). *การวิเคราะห์กระบวนการบริหารจัดการของกลุ่มศูนย์การเรียนรู้การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเปลือกมะพร้าว กรณีศึกษา: บ้านท่าด่าน ตำบลคอนรัก อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี*. (รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, ปัตตานี.
- สำนักงานสหกรณ์จังหวัดเลย. (2562). *รายงานผลการดำเนินงานสำนักงานสหกรณ์จังหวัดเลย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562*. เลย: สำนักงานสหกรณ์จังหวัดเลย.
- สำนักงานสหกรณ์จังหวัดลำพูน. (2560). *เอกสารการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนากลุ่มเกษตรกรสู่มาตรฐานและแผนการพัฒนากลุ่มเกษตรกรสู่มาตรฐาน*. สืบค้นจาก <https://web.cpd.go.th/lamphun/images/menu/km/km7.docx>
- สำนักงานสหกรณ์จังหวัดอำนาจเจริญ. (2559). *การจัดการองค์ความรู้ (Khowelege Managment) เรื่องการรวมกลุ่มและการมีส่วนร่วม*. สืบค้นจาก http://km.cpd.go.th/pdf-bin/pdf_7483165648.pdf

- อนันท์ ชินบุตร. (2554). *ปลูกพลังชีวิต : สู่วามั่งคั่งรุ่งเรืองตลอดกาล*. กรุงเทพมหานคร: ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- อารีรัตน์ ภูธรรมะ. (2559). ศึกษาสภาพการจัดการของเกษตรกรผู้ปลูกแก้วมังกร ตำบลร่องจิก อำเภอรือเรือง จังหวัดเลย. *วารสารคุณภูมิบัณฑิตทางสังคมศาสตร์*, 6(2), 176-193.
- Hanna and Wozniak, Shiffman and Kanuk. (2003). *Consumer behavior*. New Jersey: Prentice Hall.
- Talcott Parsons. (1964). *Suggestion for a Sociological Approach to the Theory of Organizations in Complex Organizations*. New York: Holt, Rinchart & Winston.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัย

สกลนครราชภัฏ

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามการศึกษา

แบบสอบถามการศึกษา

เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัด
ของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ในจังหวัดเลย

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกร
ที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ในจังหวัดเลย มีทั้งหมด 4 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ข้อมูลด้านกระบวนการจัดการ

ส่วนที่ 3 ข้อมูลด้านความสำเร็จ

ส่วนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกร

ขอกราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงที่กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่าตอบแบบสอบถาม
มา ณ โอกาสนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง หน้าข้อความที่ตรงกับข้อมูลความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ

20-30 ปี

31-40 ปี

41-50 ปี

51-60 ปี

61 ปีขึ้นไป

3. ตำแหน่ง

คณะกรรมการ

สมาชิก

4. รายได้ต่อปี

ไม่เกิน 100,000 บาท

100,001 – 150,000 บาท

150,001 – 200,000 บาท

200,001 – 250,000 บาท

250,001 – 300,000 บาท

300,001 บาท ขึ้นไป

ส่วนที่ 2 ข้อมูลด้านกระบวนการจัดการ

คำชี้แจง ท่านมีความคิดเห็นในด้านกระบวนการจัดการที่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรของท่านอย่างไร โปรดพิจารณาข้อความและทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเพียงช่องเดียว

กระบวนการจัดการ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
การวางแผน (Planning)					
5. การจัดแผนประมาณการรายรับ-รายจ่ายให้เหมาะสมกับสถานะของกลุ่มเกษตรกร					
6. นำการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกมาร่วมพิจารณากำหนดแผนงาน					
7. วางแผนโครงการให้สอดคล้องกับปัญหาและภารกิจของกลุ่มเกษตรกร					
8. นำผลการปฏิบัติงานในปีก่อนหน้ามาเปรียบเทียบเพื่อกำหนดแผนงานในปีต่อไป					
9. สมาชิกของกลุ่มเกษตรกรมีส่วนร่วมในการวางแผนและกำหนดนโยบาย					
10. การจัดแผนการดำเนินงานสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างแท้จริง					
การจัดองค์การ (Organizing)					
11. โครงสร้างองค์กรเป็นไปตามอำนาจหน้าที่และสอดคล้องกับข้อบังคับที่ได้กำหนดไว้					
12. โครงสร้างขององค์กรมีความยืดหยุ่นสามารถปรับเปลี่ยนการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์					
13. บุคลากรของกลุ่มเกษตรกรมีเพียงพอต่อการปฏิบัติงานและเหมาะสมกับขนาดธุรกิจ					

กระบวนการจัดการ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
14. กำหนดอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบให้กับคณะกรรมการหรือเจ้าหน้าที่อย่างชัดเจน					
15. กลุ่มเกษตรกรมีเจ้าหน้าที่บัญชีหรือผู้ดูแลบัญชีประจำกลุ่มเกษตรกร					
16. แบ่งแยกเจ้าหน้าที่การเงิน และเจ้าหน้าที่บัญชีออกจากกัน					
การนำหรือการสั่งการ (Leading)					
17. ประธานกรรมการเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการกลุ่มเกษตรกร					
18. ประธานกรรมการมีภาวะความเป็นผู้นำได้ดี สามารถสร้างแรงจูงใจให้แก่สมาชิกได้					
19. สมาชิกมีส่วนร่วมในกิจกรรมของกลุ่มเกษตรกรด้วยความสมัครใจ					
20. คณะกรรมการของกลุ่มเกษตรกรมีความน่าเชื่อถือสามารถเป็นที่พึ่งให้แก่สมาชิกได้					
21. คณะกรรมการเอาใจใส่ต่อความต้องการของสมาชิกทุกคนอย่างเท่าเทียม					
22. คณะกรรมการได้นำข้อเสนอแนะหรือข้อเรียกร้องของสมาชิกไปปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการปฏิบัติงาน					
การควบคุม (Controlling)					
23. กรรมการหรือผู้เกี่ยวข้องมีการสุ่มตรวจบัญชีเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง					
24. การบันทึกบัญชีให้เป็นปัจจุบัน มีความโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้					
25. กลุ่มเกษตรกรจัดให้มีการประชุมคณะกรรมการอย่างสม่ำเสมอ					

กระบวนการจัดการ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
26. การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้					
27. กลุ่มเกษตรกรมีการใช้ระเบียบและข้อบังคับที่ผ่านการอนุมัติแล้ว					
28. กลุ่มได้มีการนำเอามาตรการหรือกฎระเบียบ ข้อบังคับมาปฏิบัติในการลงโทษ กรณีไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบที่กำหนดไว้					

ส่วนที่ 3 ข้อมูลด้านความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกร

คำชี้แจง ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อระดับความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรของท่าน โปรดพิจารณาข้อความและทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นที่ตรงกับความสำเร็จในการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกรของท่านเพียงช่องเดียว

ความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกร	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
คณะกรรมการดำเนินการจัดให้มีการจัดทำงบดุลรอบสิบสองเดือนแล้วเสร็จและจัดให้มีผู้สอบบัญชีตรวจสอบได้ภายใน 150 วัน ตามกฎหมาย					
29. คณะกรรมการหรือผู้จัดทำบัญชีมีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำงบการเงิน					
30. กลุ่มเกษตรกรมีการบันทึกบัญชีเป็นปัจจุบัน					
31. คณะกรรมการให้ความสำคัญกับการจัดทำงบการเงิน					
32. กลุ่มเกษตรกรมีการจัดทำทะเบียนคุมเพื่อการตรวจสอบและควบคุมงาน					
33. กลุ่มเกษตรกรมีการจัดทำงบทดลองเป็นประจำทุกเดือน					
ไม่มีข้อสังเกตของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับรายการข้อบกพร่องทางการเงินและบัญชีอย่างร้ายแรง					
34. กลุ่มเกษตรกรมีข้อบังคับและระเบียบตามขอบเขตการดำเนินงานของกลุ่มฯ ครบถ้วน					
35. กลุ่มเกษตรกรมีการแบ่งแยกอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบไว้อย่างชัดเจน					
36. คณะกรรมการ มีการตรวจสอบและติดตามผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ					
37. สมาชิกทุกคนช่วยสอดส่องดูแลกิจการของกลุ่มเกษตรกร					

ความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกร	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
38. เอกสารการรับเงิน-จ่ายเงิน ถูกต้อง ครบถ้วนเป็นไปตามระเบียบ และเก็บไว้ในที่ปลอดภัย					
39. การดำเนินการของคณะกรรมการ มีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้					
มีการทำธุรกิจหรือการบริการอย่างน้อย 1 ชนิด					
40. ในรอบปีที่ผ่านกลุ่มเกษตรกรมีปริมาณ ธุรกิจเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้					
41. ทุนการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกร เพียงพอต่อการทำธุรกิจ					
42. กลุ่มเกษตรกรมีการสำรวจความต้องการ ของสมาชิก					
43. คณะกรรมการมีความรู้ความเข้าใจ ในเรื่องธุรกิจ					
44. สมาชิกมีส่วนร่วมทำธุรกิจของกลุ่ม เกษตรกร					
มีการประชุมใหญ่สามัญประจำปีภายในกำหนดเวลา 150 วัน เว้นแต่มีภัยธรรมชาติจนเกิดความเสียหาย ต่อสมาชิกและกลุ่มเกษตรกรโดยรวม					
45. กลุ่มเกษตรกรได้จัดประชุมใหญ่สามัญฯ เป็นประจำทุกปี					
46. ในการประชุมใหญ่ฯ ท่านเข้าร่วมประชุม เป็นประจำทุกปี					
47. กลุ่มเกษตรกรมีการประชาสัมพันธ์ หรือแจ้งรายละเอียดให้ทราบก่อน วันประชุมใหญ่ฯ					
48. กลุ่มเกษตรกรมีการอาหารกลางวัน หรือสวัสดิการอื่นๆ ในวันประชุมใหญ่ฯ					
49. สมาชิกให้ความสำคัญต่อการประชุม ใหญ่สามัญประจำปี					
50. วาระหรือหัวข้อในการประชุมใหญ่ฯ ครบถ้วน ถูกต้อง					

ความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกร	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
มีกำไรสุทธิประจำปีและมีการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีตามกฎหมาย เว้นแต่ภัยธรรมชาติจนเกิดความเสียหาย ต่อสมาชิกและกลุ่มเกษตรกรโดยรวม					
51. กลุ่มเกษตรกรมีการจัดแผนประมาณการ รายรับรายจ่าย ประจำปี					
52. คณะกรรมการมีการติดตาม ควบคุม ค่าใช้จ่ายภายในกลุ่มเกษตรกร					
53. กลุ่มเกษตรกรบริหารจัดการลูกหนี้ได้ดี เป็นการลดอัตราดอกเบี้ยชำระของลูกหนี้					
54. ผลประกอบการของรัฐกิจเป็นไปตาม เป้าหมายที่กำหนดไว้					
55. สมาชิกได้รับเงินปันผลหรือผลตอบแทน ตามสมควร					

ส่วนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกร

ขอให้ท่านระบุปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกรของท่าน และ โปรดเสนอแนะ
แนวทางการดำเนินงานที่ท่านเห็นว่าควรนำมาใช้ในกลุ่มเกษตรกรของท่าน

.....

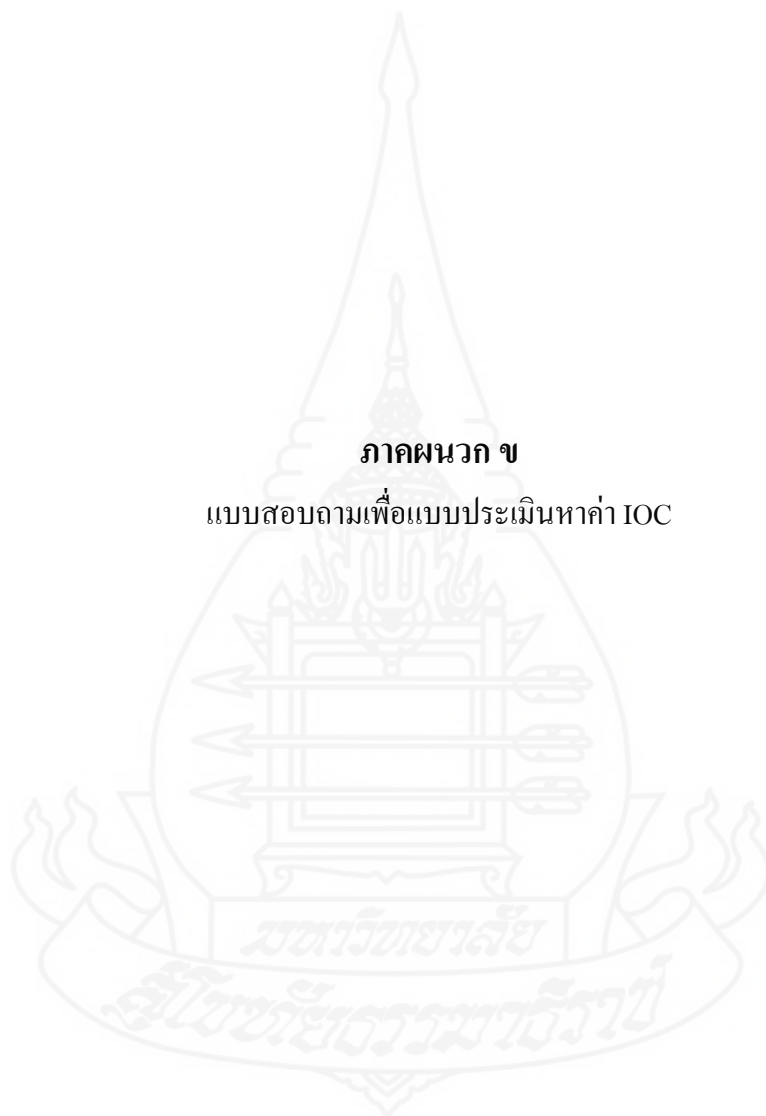
.....

.....

ขอขอบคุณในความร่วมมือตอบแบบสอบถาม

สุรัชนา มงคลกุลรัตน์

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามเพื่อแบบประเมินค่า IOC

แบบสอบถามเพื่อแบบประเมินค่า IOC

แบบแสดงความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ในจังหวัดเลย”

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ อยู่ในขั้นตอนการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ในจังหวัดเลย

2. แบบสอบถามฉบับนี้มุ่งตรวจสอบ เพื่อหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) โดยการวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective congruence: IOC) ของแบบสอบถามและข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนำไปปรับปรุงแบบสอบถามให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3. แบบสอบถามฉบับนี้มีทั้งหมด 4 ส่วน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ข้อมูลด้านกระบวนการจัดการ

ส่วนที่ 3 ข้อมูลด้านความสำเร็จ

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

4. ขอความกรุณาผู้ทรงคุณวุฒิหรือท่านผู้เชี่ยวชาญ ช่วยพิจารณาร่างแบบสอบถามว่ามี ความสอดคล้องกับตัวแปรของการวิจัยเรื่องนี้หรือไม่ ด้วยการให้คะแนนในแต่ละข้อคำถาม ในระบบ IOC โดยการทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง

เกณฑ์การให้คะแนนในระบบ IOC

1) ให้ 1 คะแนน เมื่อแน่ใจว่าข้อนั้นมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับตัวแปรและวัตถุประสงค์ที่ศึกษา

2) ให้ 0 คะแนน เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อนั้นมีเนื้อหาที่สอดคล้องตัวแปรและวัตถุประสงค์ที่ศึกษา

3) ให้ -1 คะแนน เมื่อแน่ใจว่าข้อนั้นมีเนื้อหาไม่สอดคล้องกับตัวแปรและวัตถุประสงค์ที่ศึกษา

5. ผู้ศึกษาขอความกรุณาท่านผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ ให้ข้อเสนอแนะหรือความคิดเห็นเพิ่มเติมในประเด็นที่ยังไม่สมบูรณ์ โดยการเขียนข้อเสนอแนะไว้ท้ายข้อความนั้นๆ

ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณในความกรุณาของท่านมา ณ โอกาสนี้

นางสาวสุรัชนา มงคลกุลรัตน์

นักศึกษาระดับปริญญาโท แผนกวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาวิทยาการจัดการ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจงของผู้ตอบแบบสอบถาม : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง หน้าข้อความที่ตรงกับข้อมูลความเป็นจริงของท่าน

คำชี้แจงสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ : โปรดพิจารณาว่าข้อความเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบเหมาะสมหรือไม่อย่างไร โปรดตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อ	ข้อความคำถาม	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม	IOC	ความหมาย
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1.	เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2.	อายุ ☐ 20 - 30 ปี ☐ 31 - 40 ปี ☐ 41 - 50 ปี ☐ 51 - 60 ปี ☐ 61 ปีขึ้นไป	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3.	ตำแหน่ง ☐ คณะกรรมการ ☐ สมาชิก	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4.	รายได้ต่อปี ☐ ไม่เกิน 100,000 บาท ☐ 100,001 – 150,000 บาท ☐ 150,001 – 200,000 บาท ☐ 200,001 – 250,000 บาท ☐ 250,001 – 300,000 บาท ☐ 300,001 บาท ขึ้นไป	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ส่วนที่ 2 ข้อมูลด้านกระบวนการจัดการ

คำชี้แจงของผู้ตอบแบบสอบถาม : ท่านมีความคิดเห็นในด้านกระบวนการจัดการที่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรของท่านอย่างไร โปรดพิจารณาข้อความและทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเพียงช่องเดียว

คำชี้แจงสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ : โปรดพิจารณาว่าข้อความเกี่ยวกับข้อมูลด้านกระบวนการจัดการเหมาะสมหรือไม่อย่างไร โปรดตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อ	ข้อคำถาม	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม	IOC	ความหมาย
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
การวางแผน (Planning)							
5.	การจัดแผนประมาณการรายรับ-รายจ่าย ให้เหมาะสมกับสถานะของกลุ่มเกษตรกร	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
6.	นำการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกมาร่วมพิจารณากำหนดแผนงาน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
7.	วางแผนโครงการให้สอดคล้องกับปัญหาและภารกิจของกลุ่มเกษตรกร	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
8.	นำผลการปฏิบัติงานในปีก่อนหน้ามาเปรียบเทียบเพื่อกำหนดแผนงานในปีต่อไป	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
9.	สมาชิกของกลุ่มเกษตรกรมีส่วนร่วมในการวางแผนและกำหนดนโยบาย	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
10.	การจัดแผนการดำเนินงานสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างแท้จริง	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม	IOC	ความหมาย
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
การจัดองค์การ (Organizing)							
11.	โครงสร้างองค์กรเป็นไปตามอำนาจหน้าที่และสอดคล้องกับข้อบังคับที่ได้กำหนดไว้	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
12.	โครงสร้างขององค์กรมีความยืดหยุ่น สามารถปรับเปลี่ยนการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
13.	บุคลากรของกลุ่มเกษตรกรมีเพียงพอต่อการปฏิบัติงานและเหมาะสมกับขนาดธุรกิจ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
14.	กำหนดอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบให้กับคณะกรรมการหรือเจ้าหน้าที่อย่างชัดเจน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
15.	กลุ่มเกษตรกรมีเจ้าหน้าที่บัญชีหรือผู้ดูแลบัญชีประจำกลุ่มเกษตรกร	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
16.	แบ่งแยกเจ้าหน้าที่การเงินและเจ้าหน้าที่บัญชีออกจากกัน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
การนำหรือการสั่งการ (Leading)							
17.	ประธานกรรมการเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการกลุ่มเกษตรกร	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
18.	ประธานกรรมการมีภาวะความเป็นผู้นำได้ดีสามารถสร้างแรงจูงใจให้แก่สมาชิกได้	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
19.	สมาชิกมีส่วนร่วมในกิจกรรมของกลุ่มเกษตรกรด้วยความสมัครใจ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
20.	คณะกรรมการของกลุ่มเกษตรกรมีความน่าเชื่อถือสามารถเป็นที่พึ่งให้แก่สมาชิกได้	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม	IOC	ความหมาย
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
21.	คณะกรรมการเอาใจใส่ต่อความต้องการของสมาชิกทุกคนอย่างเท่าเทียม	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
22.	คณะกรรมการได้นำข้อเสนอแนะหรือข้อเรียกร้องของสมาชิกไปปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการปฏิบัติงาน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
การควบคุม (Controlling)							
23.	กรรมการหรือผู้เกี่ยวข้องมีการสุ่มตรวจบัญชีเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
24.	การบันทึกบัญชีให้เป็นปัจจุบัน มีความโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
25.	กลุ่มเกษตรกรจัดให้มีการประชุมคณะกรรมการอย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
26.	การติดตามและประเมินผล การปฏิบัติงานให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
27.	กลุ่มเกษตรกรมีการใช้ระเบียบและข้อบังคับที่ผ่านการอนุมัติแล้ว	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
28.	กลุ่มได้มีการนำเอามาตรการหรือกฎระเบียบ ข้อบังคับ มาปฏิบัติ ในการลงโทษ กรณีไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบที่กำหนดไว้	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ส่วนที่ 3 ข้อมูลด้านความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกร

คำชี้แจงของผู้ตอบแบบสอบถาม : ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อระดับความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรของท่าน โปรดพิจารณาข้อความและทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นที่ตรงกับความสำเร็จในการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกรของท่านเพียงช่องเดียว

คำชี้แจงสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ : โปรดพิจารณาว่าข้อความเกี่ยวกับข้อมูลด้านความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรเหมาะสมหรือไม่อย่างไร โปรดตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม	IOC	ความหมาย
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
คณะกรรมการดำเนินการจัดให้มีการจัดทำบุดรอปสิบสองเดือนแล้วเสร็จและจัดให้มีผู้สอบบัญชีตรวจสอบได้ภายใน 150 วัน ตามกฎหมาย							
29.	คณะกรรมการหรือผู้จัดทำบัญชีมีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำงบการเงิน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
30.	กลุ่มเกษตรกรมีการบันทึกบัญชีเป็นปัจจุบัน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
31.	คณะกรรมการให้ความสำคัญกับการจัดทำงบการเงิน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
32.	กลุ่มเกษตรกรมีการจัดทำทะเบียนคุมเพื่อการตรวจสอบและควบคุมงาน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
33.	กลุ่มเกษตรกรมีการจัดทำบดุลลงเป็นประจำทุกเดือน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ไม่มีข้อสังเกตของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับรายการข้อบกพร่องทางการเงินและบัญชีอย่างร้ายแรง							
34.	กลุ่มเกษตรกรมีข้อบังคับและระเบียบตามขอบเขตการดำเนินงานของกลุ่มฯ ครบถ้วน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
35.	กลุ่มเกษตรกรมีการแบ่งแยกอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบไว้อย่างชัดเจน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
36.	คณะกรรมการ มีการตรวจสอบและติดตามผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม	IOC	ความหมาย
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
37.	สมาชิกทุกคนช่วยสอดส่องดูแลกิจการของกลุ่มเกษตรกร	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
38.	เอกสารการรับเงิน-จ่ายเงินถูกต้องครบถ้วนเป็นไปตามระเบียบและเก็บไว้ในที่ปลอดภัย	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
39.	การดำเนินการของคณะกรรมการมีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
มีการทำธุรกิจหรือการบริการอย่างน้อย 1 ชนิด							
40.	ในรอบปีที่ผ่านกลุ่มเกษตรกรมีปริมาณธุรกิจเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
41.	ทุนการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกรเพียงพอต่อการทำธุรกิจ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
42.	กลุ่มเกษตรกรมีการสำรวจความต้องการของสมาชิก	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
43.	คณะกรรมการมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องธุรกิจ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
44.	สมาชิกมีส่วนร่วมทำธุรกิจของกลุ่มเกษตรกร	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
มีการประชุมใหญ่สามัญประจำปีภายในกำหนดเวลา 150 วัน เว้นแต่มีภัยธรรมชาติจนเกิดความเสียหายต่อสมาชิกและกลุ่มเกษตรกรโดยรวม							
45.	กลุ่มเกษตรกรได้จัดประชุมใหญ่สามัญฯ เป็นประจำทุกปี	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
46.	ในการประชุมใหญ่ฯ ท่านเข้าร่วมประชุมเป็นประจำทุกปี	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
47.	กลุ่มเกษตรกรมีการประชาสัมพันธ์หรือแจ้งรายละเอียดให้ทราบก่อนวันประชุมใหญ่ฯ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
48.	กลุ่มเกษตรกรมีการอาหารกลางวันหรือสวัสดิการอื่นๆ ในวันประชุมใหญ่ฯ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม	IOC	ความหมาย
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
49.	สมาชิกให้ความสำคัญต่อการประชุมใหญ่สามัญประจำปี	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
50.	วาระหรือหัวข้อในการประชุมใหญ่ฯ ครบถ้วน ถูกต้อง	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
มีกำไรสุทธิประจำปีและมีการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีตามกฎหมาย เว้นแต่ภัยธรรมชาติจนเกิดความเสียหายต่อสมาชิกและกลุ่มเกษตรกรโดยรวม							
51.	กลุ่มเกษตรกรมีการจัดแผนประมาณการรายรับรายจ่ายประจำปี	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
52.	คณะกรรมการมีการติดตามควบคุมค่าใช้จ่ายภายในกลุ่มเกษตรกร	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
53.	กลุ่มเกษตรกรบริหารจัดการลูกหนี้ได้ดี เป็นการลดอัตราการค้างชำระของลูกหนี้	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
54.	ผลประกอบการของธุรกิจเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
55.	สมาชิกได้รับเงินปันผลหรือผลตอบแทนตามสมควร	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ภาคผนวก ค

ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม

ค่าความเชื่อมั่น(Reliability) ของแบบสอบถาม

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
.872	.868	51

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
b1	3.6667	.60648	30
b2	3.6000	.49827	30
b3	3.4667	.57135	30
b4	3.3333	.47946	30
b5	3.4000	.49827	30
b6	3.5000	.50855	30
c1	3.4333	.50401	30
c2	3.5667	.50401	30
c3	3.5000	.50855	30
c4	3.7000	.53498	30
c5	3.6000	.56324	30
c6	3.5333	.50742	30
d1	3.5667	.56832	30
d2	3.5667	.50401	30
d3	3.5000	.57235	30
d4	3.5667	.56832	30
d5	3.4667	.50742	30
d6	3.5667	.50401	30
e1	3.3667	.49013	30
e2	3.4667	.50742	30
e3	3.4000	.67466	30
e4	3.5333	.50742	30

	Mean	Std. Deviation	N
e5	3.4333	.50401	30
e6	3.4000	.49827	30
f1	3.5000	.50855	30
f2	3.4333	.50401	30
f3	3.4333	.50401	30
f4	3.3667	.49013	30
f5	3.3000	.46609	30
g1	3.3333	.47946	30
g2	3.3667	.49013	30
g3	3.5333	.50742	30
g4	3.6000	.49827	30
g5	3.6333	.49013	30
g6	3.5333	.50742	30
h1	3.5667	.50401	30
h2	3.6333	.49013	30
h3	3.6000	.49827	30
h4	3.6000	.49827	30
h5	3.6333	.55605	30
k1	3.7333	.52083	30
k2	3.6333	.55605	30
k3	3.6667	.54667	30
k4	3.5667	.67891	30
k5	3.7667	.50401	30
k6	3.8333	.59209	30
p1	3.8333	.53067	30
p2	3.8000	.55086	30
p3	3.7667	.56832	30
p4	3.7667	.56832	30
p5	3.7333	.58329	30

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางสาวสุรชญา มงคลกุลรัตน์
วัน เดือน ปีเกิด	22 พฤษภาคม 2536
สถานที่เกิด	อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย
ประวัติการศึกษา	เศรษฐศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร พ.ศ. 2559
สถานที่ทำงาน	สำนักงานสหกรณ์จังหวัดเลย
ตำแหน่ง	นักวิชาการสหกรณ์ปฏิบัติการ

